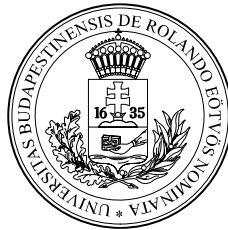

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZAT

JOGSZABÁLYOK SZÖVEGÉVEL EGYSÉGES SZERKEZETBEN

2003. JÚNIUS

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem [a továbbiakban: Egyetem] Tanácsa az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat egyetértésével a felsőoktatásról szóló – többször módosított – 1993. évi LXXX. törvény [a továbbiakban: Ftv.], a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI.27.) Korm. rendelet [a továbbiakban: TR], a felsőoktatási tanulmányi pontrendszer (kreditrendszer) bevezetéséről és az intézményi kreditrendszerek egységes nyilvántartásáról szóló 200/2000. (XI.29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KR, Kreditrendelet], a felsőoktatási intézmények képzési és fenntartási normatív finanszírozásáról szóló 120/2000. (VII.7.) Korm. rendelet [a továbbiakban: NFR], a fogyatékkal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről szóló 29/2002. (V. 17.) OM rendelet [a továbbiakban: FR], a a külföldiek magyarországi és a magyarok külföldi felsőfokú tanulmányainak egyes kérdéseiről szóló 157/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KülfR.], a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény oktatást érintő rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 47/2001. (XII. 29.) OM rendelet [a továbbiakban: SR], továbbá a felsőoktatási alapképzési szakok képesítési követelményeinek a kreditrendszerű képzéshez illeszkedő kiegészítéséről szóló 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KK] alapján a tanulmányi és vizsgarend szabályait a következőképpen határozza meg:¹

Ftv 88. §

A hallgatók tanulmányi és vizsgarendjét a felsőoktatási intézmény [...] [a felsőoktatási] törvény keretein belül, szabályzatban maga állapítja meg.

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

A SZABÁLYZAT HATÁLYA

1. §

- (1) A jelen szabályzat hatálya kiterjed a doktori képzés kivételével valamennyi, az Egyetemen folyó, hallgatói jogviszonyt eredményező képzésre, a képzésben részt vevőkre és a képzések lebonyolításában részt vevő foglalkoztatottakra.
- (2) A jelen szabályzat az esti és levelező tagozatos hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeire – ha jogszabály külön nem rendelkezik – értelemszerűen alkalmazandó.
- (3) A jelen szabályzat hatálya kiterjed továbbá a vendéghallgatókra (más felsőoktatási intézmények hallgatóira, lásd 25. §) az Egyetemen folytatott tanulmányaik esetében.
- (4) A külföldi hallgatókra vonatkozóan a jelen szabályzatot annak 5. számú mellékletében foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

KSZ 1. (1) A Szabályzat hatálya az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán a jogász nappali, másoddiplomás esti és levelező, a politológus nappali alapképzésben és a társadalombiztosítási főiskolai szakon résztvevő magyar állampolgárokra, továbbá az alapképzési feladatok megvalósításában foglalkoztatottakra terjed ki.

KSZ 1. (2) A Szabályzat hatálya amennyiben jogszabály vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a külföldi állampolgárságú hallgatókra is kiterjed.

Ftv 103. §

(1) A külföldiek felvételére, jogállására és hazai felsőoktatási intézményben való tanulmányaira [...] [a felsőoktatási] törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, kivéve, ha jogszabály vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik.

---

¹ A szabályzatot Egyetemi Tanács a XXIV/2003.(V.26.) ET számú határozatával fogadta el, majd a LX/2003.(VI.30). ET számú határozatával módosította.

(2) A külföldi hallgatókra vonatkozó részletes szabályokat a felsőoktatási intézmény Szabályzatban állapítja meg.

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

2. §

A jelen szabályzatban és a szabályzat alkalmazása során használatos fogalmakat azok meghatározásával együtt a szabályzat 7. számú melléklete tartalmazza.

KARI SZABÁLYZAT

3. §

- (1) A kari tanácsok a jelen szabályzat előírásai és felhatalmazásai alapján kari tanulmányi és vizsgaszabályzatot [a továbbiakban: kari szabályzat] alkotnak.
- (2) A kari szabályzatokat elfogadásukat, módosításukat követően 15 napon belül meg kell küldeni az Egyetem főtitkárának, aki a rektor által átruházott törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva megvizsgálja és azokat törvényességi aggály – jogszabályba, egyetemi szabályzatba ütközés – esetén javaslatával együtt az Egyetemi Tanács soron következő ülésére terjeszti be.

TANULMÁNYI ÉS VIZSGAÜGYEKBE ELJÁRÓ SZERVEK

4. §

- (1) Tanulmányi és vizsgaügynek minősül a hallgató tanulmányaival, a hallgatói és szakos jogviszonyával, a szakok tantervével és képzési tervével kapcsolatos valamennyi ügy.
- (2) A hallgatói jogviszonnyal, a hallgató tanulmányi és vizsgaügyeivel kapcsolatos határozatokat a hallgató leckekönyvébe és a tanulmányi nyilvántartásba be kell jegyezni.
- (3) Ha a tanulmányi és vizsgaügyben hozott határozat alapjául szolgáló sérelemmel összefüggésben a hallgató további hátrányt szenvedett el, akkor a határozatnak ki kell térnie ennek orvoslására is.

5. §

- (1) Hallgató által kezdeményezett tanulmányi ügyekben – a kreditátvitel kivételével – a következő szervek járnak el az Egyetem karain:
  - a) első fokon a Kari Tanulmányi Bizottság (lásd 6.§);
  - b) másodfokon a Hallgatói ügyek Felülbírálati Bizottsága (lásd 10.§ (1) bekezdés).
- (2) Kreditátviteli ügyekben – az Ftv. 34.§ (5) bekezdés és a KR 2. § (1) bekezdés előírásaival összhangban – a következő szervek járnak el:
  - a) első fokon a Kari Kreditátviteli Bizottság (lásd 7.§);
  - b) másodfokon a Hallgatói ügyek Felülbírálati Bizottsága (lásd 10.§ (2) bekezdés).
- (3) Nem vehet részt a másodfokú eljárásban az, aki az elsőfokú határozat meghozatalában részt vett.

A KARI TANULMÁNYI BIZOTTSÁG

Ftv 89. §

(1) A hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeiben egyaránt a felsőoktatási intézmények járnak el. Az első fokon eljáró intézményi testületben ötvenszázalékos hallgatói részvételt, szavazati joggal biztosítani kell.

6. §

- (1) Az Egyetem minden hallgatója az illetékes Kari Tanulmányi Bizottsághoz fordulhat, ha véleménye szerint valamely tanulmányi és vizsgaügyének intézése nem jogszabály vagy a szabályzat előírásai szerint történt.
- (2) A Kari Tanulmányi Bizottság jár el első fokon minden olyan tanulmányi ügyben, amelyet jogszabály vagy szabályzat nem utal más szerv hatáskörébe.
- (3) A Kari Tanulmányi Bizottság a kari szabályzatban meghatározott létszámú testület; amelynek tagjai felét a kari hallgatói önkormányzat delegálja. A Kari Tanulmányi Bizottság oktató tagjait a kari szabályzat rendelkezései szerint választják ki. A kari tanulmányi bizottsági tagság időtartamáról a kari szabályzat rendelkezik.
- (4) A Kari Tanulmányi Bizottság oktatói tagjainak megbízatása megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) az oktató közalkalmazotti jogviszonyának megszűnésével;
  - d) a tag megbízatásának lejártakor.
- (5) A Kari Tanulmányi Bizottság hallgatói tagjainak megbízatása megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) a hallgatói jogviszony megszűnésével;
  - d) a hallgatói jogviszony szünetelésével;
  - e) a tag megbízatásának lejártakor.
- (6) A Kari Tanulmányi Bizottság elnökének személyéről a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (7) A Kari Tanulmányi Bizottság az általa meghatározott ügyekben hatásköreit átruházhatja a Kar vezetőjének tanulmányi (oktatási) helyettesére [a továbbiakban: oktatási vezetőhelyettes], illetve a kari hivatal tanulmányi (oktatási) ügyekért felelős vezetőjére [a továbbiakban: tanulmányi osztályvezető].
- (8) A Kari Tanulmányi Bizottság saját ügyrendje szerint működik, melyet a kari tanács hagy jóvá. Az ügyrendben rendelkezni kell különösen az ülések gyakoriságáról, a Kari Tanulmányi Bizottság határozatképességéről, a határozathozatal rendjéről, a hatáskörök átruházásának módjáról.
- (9) A Kari Tanulmányi Bizottság köteles kikérni a tanszékek, tanszékcsoportok, intézetek véleményét, ha döntésével az érintett oktatási szervezeti egységekre kötelezettség hárul, vagy ha a döntéshez szakértelmük szükséges. A kari szabályzatok meghatározhatják azokat az eseteket is, amikor az előzetes vélemény kikérése nem szükséges.
- (10) Az elsőfokú határozatot a kari tanulmányi hivatal, osztály, csoport (a továbbiakban: kari tanulmányi hivatal) írásba foglalja és azt a hallgató, valamint a (9) bekezdésben meghatározott esetben az érintett oktatási szervezeti egység részére a döntéstől számított 8 munkanapon belül megküldi.

KSZ 2. (1) A tanulmányi vezetőhelyettes e szabályzatban meghatározott jogait nappali alapképzésben az oktatási, esti és levelező alapképzésben külön dékánhelyettes gyakorolja. A tanulmányi osztályvezető feladatait a Dékáni Hivatal vezetője látja el.

KSZ 2. (2) A Karon a jogszabályokban és jelen szabályzatban hatáskörébe utalt feladatokat az alábbi tanulmányi bizottságok látják el:

- a jogász nappali tagozatos alapképzésében résztvevő hallgatók tanulmányi bizottsága,

- jogász szakon a másoddiplomás esti- és levelező tagozatos alapképzésben résztvevő hallgatók tanulmányi bizottsága. E bizottság hatásköre a társadalombiztosítási szakon résztvevő hallgatókra is kiterjed,

- a politológus alapképzésében résztvevő hallgatók tanulmányi bizottsága.

KSZ 2. (3) A jogász nappali tagozatos szak tanulmányi bizottsága 5 fő oktatóból és 5 fő hallgatóból áll. A jogász esti és levelező tagozat ill. társadalombiztosítási szak tanulmányi bizottsága 3 fő oktatóból és 3 fő hallgatóból áll. A politológus szak tanulmányi bizottsága 3 fő

oktatóból és 3 fő hallgatóból áll. A tanulmányi bizottságok egymás helyett nem járhatnak el. A tanulmányi bizottságok állandó meghívottjai tanácskozási és javaslattevési joggal a Dékáni Hivatal vezetője, a Dékáni Hivatal tanulmányi ügyeket előkészítő előadói, valamint a jogász esti és levelező tagozaton ill. a társadalombiztosítási szakon a Jogi Továbbképző Intézet szakreferensei.

KSZ 2 (4) A tanulmányi bizottságok akkor határozatképesek, ha

- a) a jogász szakon tíz választott tagból hat jelen van (az elnök, két oktató és három hallgató),
- b) jogász esti-és levelező tagozaton ill. társadalombiztosítási szakon hat választott tagból négy jelen van (az elnök, egy oktató és két hallgató)
- c) a politológus szakon hat választott tagból négy jelen van (az elnök, egy oktató és két hallgató).

KSZ 2. (5) A Kari Tanulmányi Bizottságok elnökeit a Kari Tanács választja meg saját mandátumának idejére. A jogász esti- és levelező tagozat, ill. a társadalombiztosítási szak tanulmányi bizottságának elnöke hivatalból az illetékes dékánhelyettes.

KSZ 2. (6)

a) A Kari Tanulmányi Bizottságok átruházott hatáskörében jár el a tanulmányi vezetőhelyettes a következő esetekben:

- záródolgozat témájának egy hónapon túli késedelmes leadásának engedélyezése,
- félévkihagyás engedélyezése.

b) A Kari Tanulmányi Bizottság átruházott hatáskörében jár el a Dékáni Hivatal vezetője a következő esetekben:

- hallgatói ügyekben hozandó dékáni döntés előtti vélemény-nyilvánítás,
- díjfizetési kötelezettség megállapítása,
- a fizetendő díjak összegének megállapítása,
- vendéghallgató (áthallgató vagy külföldi, részképzésben résztvevő hallgató) számára tantárgyfelvétel engedélyezése,
- vendéghallgató (áthallgató vagy külföldi, részképzésben résztvevő hallgató) számára az elismert képzési tényekről és eredményekről igazolás kiállítása,
- hallgató törlése a hallgatói névsorból,
- leckeönyv pótlása iránti kérelem elbírálása,
- a záróvizsga-időpontok meghatározása,
- előterjesztés a záróvizsga bizottság tagjainak megbízására

KSZ 2. (7) A Kari Tanulmányi Bizottságok üléseiket szükség szerint, a szorgalmi időszakban legalább félévenként két alkalommal tartják. Üléseik időpontját minden félév első ülésén rögzítik, s azt a karon szokásos módon közzéteszik. A Tanulmányi Bizottságot össze kell hívni, ha tagjainak 1/3-a írásban kéri. A Tanulmányi Bizottságoknak a Kari Tanács által jóváhagyott ügyrendje a Kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzat mellékletét képezi. Az ügyrendet a tanulmányi bizottságok a megalakulásukat követő második Kari Tanácsra előterjesztik.

KSZ 2. (8) A Tanulmányi Bizottságok döntését igénylő olyan ügyekben, amelyekhez a Szabályzat szerint oktatási szervezeti egység véleménye szükséges, a hallgatónak a kérelemhez csatolnia kell az érintett oktatási szervezeti egység vezetőjének véleményét is. A Tanulmányi Bizottságok az ügyrendben meghatározzák, mely ügyekben tartják szükségesnek a tanszékek hozzájárulását.

A KARI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG

KR 2. §

(1) [...] Az ismeretanyag egyezésének mértékét az intézmény (kar) erre a célra létrehozott kreditátviteli bizottsága vizsgálja meg. [...]

7. §

(1) Az átjárhatóság koordinálására, valamint az ismeretanyagok egyenértékűségének vizsgálatára a kari szabályzatokban meghatározott összetételű Kari Kreditátviteli

Bizottságok működnek. A kari szabályzatok rendelkeznek a bizottság tagjainak megbízási időtartamáról.

- (2) A Kari Kreditáviteli Bizottságban a kari szabályzatokban szabályozott módon biztosítani kell a megfelelő hallgatói képviseletet.
- (3) A Kari Kreditáviteli Bizottság oktatói tagjait a szakokért felelős oktatási szervezeti egységek vezetőinek, hallgatói tagját (tagjai) a kari hallgatói önkormányzat javaslatai alapján a Kar vezetője bízza meg és menti fel.
- (4) A Kari Kreditáviteli Bizottság oktatói tagjainak megbízási megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) az oktató közalkalmazotti jogviszonyának megszűnésével;
  - d) a tag megbízásiának lejártakor.
- (5) A Kari Kreditáviteli Bizottság hallgatói tagjainak megbízási megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) a hallgatói jogviszony megszűnésével;
  - d) a hallgatói jogviszony szünetelésével;
  - e) a tag megbízásiának lejártakor.
- (6) A Kari Kreditáviteli Bizottság maga választja meg elnökét a tagjai közül, az elnök megbízásiát a Kar vezetője adja ki.
- (7) Az elnöki megbízási megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a tagsági megbízási megszűnésével;
  - c) a Kari Kreditáviteli Bizottság elnököt visszahívó határozatával.

8. §

- (1) A Kari Kreditáviteli Bizottság az ügyrendjét maga alkotja meg és azt a Kari Tanácshoz az elfogadásától számított 8 munkanapon belül be kell nyújtani jóváhagyásra.
- (2) A Kari Kreditáviteli Bizottság a hallgató írásbeli kérelmében foglaltak, a vonatkozó jogszabályok, egyetemi és kari szabályzatok alapján dönt az egyenértékűségről.
- (3) A Kari Kreditáviteli Bizottság azon szakok esetében rendelkezik döntési jogkörrel, amely szakokért a kar vagy a kar valamely oktatási szervezeti egysége a felelős.
- (4) A Kari Kreditáviteli Bizottság – intézményközi megállapodás hiányában – köteles kikérni a kérelemmel érintett tanulmányokért szakmailag felelős oktatási szervezeti egység(ek) véleményét.
- (5) A Kari Kreditáviteli Bizottság a kérelemről a benyújtásától számított 1 hónapon belül dönt.
- (6) Az elsőfokú határozatot a Kari Kreditáviteli Bizottság írásba foglalja, és azt a hallgató, illetve az érintett oktatási szervezeti egység részére a döntéstől számított 8 munkanapon belül megküldi.

KSZ 3. (1) A Karon az átjárhatóság koordinálására, valamint az ismeretanyag egyenértékűségének vizsgálatára Kari Kreditáviteli Bizottság működik. A bizottság a jogász, a politológus és a társadalombiztosítási szakok területén rendelkezik döntési jogkörrel. A Kari Kreditáviteli Bizottság

a) oktató tagjai

- a jogászképzésben résztvevő 3 oktató

- a jogász másoddiplomás képzés szakfelelőse

- a politológus képzés szakfelelőse által megbízott oktató

- a társadalombiztosítási képzés szakfelelőse

b) hallgató tagjai:

- 1 fő nappali tagozatos joghallgató

- 1 fő esti tagozatos joghallgató
- 1 fő politológus hallgató

KSZ 3. (2) A Kari Kreditátviteli Bizottságnak állandó meghívottjai tanácskozás és javaslattevési joggal a Dékáni Hivatal tanulmányi ügyeket előkészítő előadói, valamint a Dékáni Hivatal vezetője.

KSZ 3. (3) A Kari Kreditátviteli Bizottság akkor határozatképes, ha legalább négy választott tagja jelen van, s közülük legalább egy fő hallgató.

KSZ 3. (4) A Kari Kreditátviteli Bizottság elnökét és tagjait a Kari Tanács választja meg saját mandátumának idejére.

KSZ 3. (5) A Kari Kreditátviteli Bizottságot össze kell hívni, ha tagjainak 1/3-a írásban kéri. A Kari Kreditátviteli Bizottságnak a Kari Tanács által jóváhagyott ügyrendje a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzat melléklete. Az ügyrendet a Kari Kreditátviteli Bizottság a megalakulását követő második Kari Tanácsra előterjeszti.

AZ EGYETEMI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG

9. §

- (1) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság feladata az intézményközi együttműködések és az Egyetemen belüli egyeztetések szervezése.
- (2) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság elnöke az oktatási rektorhelyettes, tagjai a karok vezetői (megbízottjaik), illetve az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke által kijelölt 1 hallgató.
- (3) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság oktatói tagjainak megbízatása hivatali idejükre, hallgatói tagjának megbízatása két évre szól.
- (4) A hallgatói tag megbízatása megszűnik:
  - a) a megbízatás lejártával;
  - b) a hallgatói jogviszony megszűnésekor vagy szünetelésekor;
  - c) lemondás esetén;
  - d) az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke által történő visszahíváskor.
- (5) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság tagjainak megbízólevelét, illetve a megbízatás megszűnését megállapító okiratot a rektor adja ki.
- (6) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság az ügyrendjét maga alkotja meg, és azt az Egyetemi Tanács hagyja jóvá.

A JOGORVOSLATI ELJÁRÁS

-

Ftv. 34.§

(4) A hallgatónak joga van – a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó értékelés kivételével – a felsőoktatási intézmény döntése, intézkedése vagy mulasztása (a továbbiakban: dönt) ellen a hallgatói jogviszonyára vonatkozó rendelkezések megsértésére hivatkozással felülbírálati kérelemmel élni, az intézményi Szabályzatban meghatározott eljárás keretében.

(5) A hallgató a felsőoktatási intézmény döntése ellen a közléstől, ennek hiányában a tudomásra jutástól számított 15 napon belül nyújthat be kérelmet. A kérelem tárgyában, a Szabályzatban meghatározott eljárási rend szerint a rektor [...] által létrehozott bizottság jár el. A bizottság létszámáról, összetételéről a Szabályzat rendelkezik azzal a megkötéssel, hogy a bizottságban a hallgatói önkormányzat képviselőjének mértéke egyharmad [...].

Ftv. 58.§

(2) Az intézmény vezetője - a (3) bekezdésben foglaltak kivételével - megsemmisíthet minden olyan döntést, határozatot, intézkedést, amely jogsabályt sért. [...]

ELTE SZMSZ 26.§

(2) A rektor - az Egyetemi Tanács döntéseinek kivételével - megsemmisíthet minden olyan döntést, határozatot, intézkedést, amely jogszabályt vagy egyetemi szabályzatot sért.

10. §

- (1) A Kari Tanulmányi Bizottság által, vagy – átruházott hatáskörben – annak nevében hozott elsőfokú határozat ellen – a kézhezvételtől számított 15 napon belül – a hallgató vagy az érintett oktatási szervezeti egység vezetője a Kar vezetőjéhez benyújtott halasztó hatályú fellebbezéssel élhet. A kérelmet a kar vezetője az elsőfokú határozat meghozatalához kapcsolódó valamennyi irattal két munkanapon belül továbbítja az oktatási rektorhelyettesnek. A kérelemről a Hallgatói Fellebbviteli Bizottság 15 napon belül dönt.
- (2) A Kari Kreditárviteli Bizottság döntése ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a Kar vezetőjéhez benyújtott fellebbezéssel lehet élni. A kar vezetője az elsőfokú határozat meghozatalához kapcsolódó valamennyi irattal két munkanapon belül továbbítja az oktatási rektorhelyettesnek. A kérelemről a Hallgatói Fellebbviteli Bizottság 15 napon belül dönt.

MÉLTÁNYOSSÁG**11. §**

A Kar vezetője a kari szabályzatban meghatározott esetekben felmentést adhat a szabályzat előírásai alól. A Kar vezetője méltányossági jogkörében eljárva csak a hallgató családi és életkörülményeit befolyásoló rendkívüli és okirattal bizonyított tények esetén, a Kari Tanulmányi Bizottság és az érintett oktatási szervezeti egység véleményére figyelemmel engedélyezheti a vizsgaidőszakon kívüli vizsga letételét.

KSZ 4. (1) A hallgató egészségi állapotában, életkörülményeiben önhibáján kívül bekövetkezett rendkívüli és jelentős változásokat értékelve különleges méltánylást érdemlő esetben a beiratkozás, átvétel, képzési hely megváltoztatása, kivételes tanulmányi rend iránti kérelem benyújtása esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat pontjai alól a dékán felmentést adhat.

KSZ 4. (2) A méltányosság gyakorlása a hallgató tanulmányai során egy ízben lehetséges.

KSZ 4. (3) Olyan ügyekben, melyekhez oktatási- szervezeti egység véleménye szükséges, a hallgatónak a kérelemhez csatolnia kell az érintett oktatási szervezeti egység vezetőjének véleményét is.

KSZ 4. (4) A dékán a méltányossági jogkörben tanulmányi és vizsgakötelezettség alól felmentést nem adhat.

KSZ 4. (5) A dékán a szorgalmi időszak utolsó hetében a karon szokásos módon közzé teszi az adott félévben a méltányossági jogkörben hozott döntéseit.

KSZ 4. (6) A dékán méltányosság gyakorlása során beiratkozás, átvétel, képzési hely megváltoztatása, kivételes tanulmányi rend engedélyezése csak a szorgalmi időszak negyedik hetének végéig engedélyezhető.

II. A HALLGATÓI JOGVISZONY**Ftv. 27. §**

(1) A felsőoktatási intézmény hallgatója az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben, a főiskolai és egyetemi szintű alapképzésben, a szakirányú továbbképzésben [...] részt vevő személy, függetlenül attól, hogy tanulmányait milyen oktatási formában végzi.

(2) A hallgató a felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban áll. [...]

(4) A felsőoktatási intézményekben a hallgatók - a hallgatói jogviszonyból származóan - egyéni és kollektív jogokat gyakorolnak.

Ftv. 29. §

- (1) A diákigazolvány a hallgatói jogviszony fennállását tanúsító közokirat, amely
  - a) jogszabályban, illetőleg intézményi Szabályzatban meghatározott kedvezmények igénybevételére jogosít;
  - b) jogszabályban, illetőleg intézményi Szabályzatban vagy külső szervekkel való megállapodásban meghatározott jogok érvényesítését biztosítja;
  - c) jogszabályban, illetőleg intézményi Szabályzatban meghatározott információk tárolását szolgálja.
- (2) A hallgató részére a diákigazolványt a beiratkozáskor kell kiállítani. A diákigazolvány típusait, valamint a diákigazolványra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

12. §

A hallgató az Egyetemmel áll hallgatói jogviszonyban.

A HALLGATÓI JOGVISZONY LÉTREJÖTTE

Ftv. 27. §

- (2) [...] A hallgatói jogviszony a beiratkozással jön létre [...]

13. §

- (1) A hallgatói jogviszony létrejöttének előfeltétele az Egyetem valamely szakjára történő felvétel vagy átvétel.
- (2) A hallgatói jogviszony a hallgató első szakos jogviszonyának létrejöttével egyidejűleg jön létre.

FELVÉTEL, ÁTVÉTEL

Ftv. 32. §

- (3) A hallgatók joga különösen
  - a) a felsőoktatási intézmény, továbbá a szak megválasztása.[...]

Ftv. 64. §

- (2) [...] a felsőoktatási intézmények önkormányzati joga [...]
  - c) a költségvetési támogatásra is figyelemmel a felvehető hallgatók számának megállapítása, továbbá a felvétel feltételeinek meghatározása, a hallgatók kiválasztása és felvétele; [...]

Ftv. 124/E. §

E törvény alkalmazásában
[...]

d) *első alapképzés*: alapképzési szakon az első egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és szakképzettség megszerzésére irányuló képzés - ideértve az állami és egyházi felsőoktatási intézmények külön jogszabályban szabályozott közös képzését is -, amelyre a hallgató felvételi eljárás során először nyer felvételt és az e törvényben foglaltak szerint beiratkozással létesít hallgatói jogviszonyt. A hallgató az első felvételi eljárás során - a vonatkozó jogszabályok szerint - kétszakos képzésre is nyerhet felvételt. Első alapképzésnek minősül továbbá az a képzés, amelyre a hallgató az első beiratkozást követően történő szak-, szakpár-, illetve intézményváltással új felvételi eljárás eredményeképpen beiratkozik, a szak-, illetve intézményváltással felvett szak képesítési követelményében meghatározott képzési időnek a korábbi, első alapképzésben folytatott tanulmányok finanszírozott idejével csökkentett időtartamban. A hallgató és a képzés támogatásának részletes szabályait - a végzettség és a szakképzettség megszerzése előtti szakváltás, illetve a kétszakos képzés esetében - a Kormány rendeletben határozza meg;

NFR. 6.§

(3) Amennyiben a hallgató főiskolai szintű alapképzési szakra nyert felvételt és intézményen belül felvételi eljárás nélkül átlép egyetemi szintű alapképzési szakra, akkor a továbbiakban annyi ideig számít a finanszírozott létszámba, amennyi az egyetemi szintű alapképzési szak képesítési követelményeiben meghatározott képzési időnek a főiskolai szintű tanulmányok addigi finanszírozott idejével csökkentett időtartama. Intézményenként az adott költségvetési évre főiskolai szintű alapképzésben számított hallgatói létszám évente legfeljebb 2%-ának mértékéig vehetők figyelembe átlépett hallgatók az egyetemi szintű alapképzésben.

(9) Amennyiben a hallgató oklevele megszerzése előtt felsőoktatási intézményt vált, az átvevő felsőoktatási intézmény köteles arról hivatalosan, írásban tájékoztatni az Oktatási Minisztériumot. Az átadó felsőoktatási intézmény tanúsítványt köteles adni az átvevő intézmény részére, amelyben igazolja, hogy a hallgató mennyi ideig vett részt összesen államilag finanszírozott képzésben, valamint hogy a hallgatót átadja, és hallgatói nyilvántartásából törli. A hallgatót az addigi finanszírozott idő beszámításával kell az átvevő felsőoktatási intézmény számított létszámában figyelembe venni.

14. §

- (1) A felvétel szabályait az ide vonatkozó hatályos jogszabályok alapján az Egyetemi Felvételi Szabályzat határozza meg.
- (2) Intézményváltási ügyekben első fokon a Kari Tanulmányi Bizottságok járnak el. Az átvétel szabályairól a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (3) Az intézményváltóztatási kérelemhez be kell nyújtani annak a felsőoktatási intézménynek az adott szak(ok)ra vonatkozó tantervét és tanegységleírását, ahol a hallgató jogviszonya fennáll. Államilag finanszírozott képzésre történő átvétel kérelmezése esetén be kell nyújtani továbbá a már elvégzett, finanszírozott félévek számáról szóló tanúsítványt is.
- (4) Szakcsoportos felvétel esetén a szak választásának szabályait a kari szabályzat határozza meg.

KSZ 5. (1) A felvételi követelményekre, a felvétel rendjére, és a felvételi eljárásra vonatkozó kari szabályokat az "ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Felvételi Szabályzata" tartalmazza.

KSZ 5. (2) Párhuzamos képzésben való részvételre csak a kar Felvételi Szabályzatában foglaltak szerint lehet jogot szerezni.

Átvétel belföldi egyetemről

KSZ 6. Belföldi egyetem jogi karának az a hallgatója vehető át,
a/ aki a kar szabályai szerint meghatározott alappanel követelményeit már teljesítette,
b/ akinek hallgatói jogviszonya elbocsátás vagy fegyelmi úton való kizárás miatt nem szűnt meg, illetőleg akivel szemben a kötelező elbocsátás vagy kizárás feltételei nem állnak fenn és
c/ aki nappali tagozaton az utolsó két félév mindegyikében legalább 27 kreditpontot gyűjtött és 4,51-es (jeles) tanulmányi eredményt ért el, esti- vagy levelező tagozaton pedig az utolsó félév mindegyikében legalább 20 kreditpontot gyűjtött és 3,51-es (jó) tanulmányi eredményt ért el,
d/ legalább egy C típusú középfokú állami vagy államilag elismert nyelvvizsgával rendelkezik,
vagy

e/ akinek átvételét tanulmányi és személyes körülményei (betegség, fogyatékosság, családi helyzet megváltozása) átlagon felüli módon indokoltá teszik.

KSZ 7. (1) Az átvételt kimondó határozatban rendelkezni kell arról, hogy az átvett hallgató mely szakon, milyen évfolyamon és tagozaton kezdheti meg, illetőleg folytathatja a tanulmányait. Az átvételt kimondó határozat alapján a Kari Kreditátviteli Bizottság dönt az elismert tanulmányi és vizsgakötelezettségekről (kreditekről) és meghatározza a Kar tantervében előírt előfeltételek rendezésének módját, a további tanulmányok folytatásának rendjéről.

KSZ 7. (2) Az átvettek létszáma nappali tagozaton tanévenként és a felvétel éve alapján meghatározott évfolyamonként nem haladhatja meg az átvétellel érintett évfolyam létszámának 5 %-át.

KSZ 7. (3) Az átvétel iránti kérelmek elbírálásának (értékelésének és rangsorolásának) rendjét a tanulmányi bizottság ügyrendjében határozza meg.

KSZ 7. (4) Amennyiben az átvételt kérő költségtérítéssel típusú formában folytatta korábbi tanulmányait, átvétele is csak költségtérítéssel képzésre lehetséges.

KSZ 7. (5) Amennyiben az átvételt kérő állami finanszírozású formában kívánja folytatni tanulmányait, akkor átvétele csak a felvételi eljárás keretében történhet.

Átvétel külföldi egyetemről

KSZ 8. (1) Külföldi egyetem jogi karának az a hallgatója vehető át felvételi vizsga nélkül, aki a költségtérítéssel képzés keretében kíván tanulmányokat folytatni.

KSZ 8. (2) A külföldi egyetem jogi karáról átvett hallgató költségtérítéssel képzésből államilag finanszírozott képzésre nem vehető át.

KSZ 8. (3) A külföldi egyetem jogi karáról átvett hallgató tanulmányait az első évfolyamon kezdheti meg.

Átvétellel kapcsolatos határidők

KSZ 9. (1) Az átvételre vonatkozó kérelmet az illetékes Tanulmányi Bizottsághoz az átvétel félévét megelőző vizsgaidőszak első napjáig, a félév eredményes lezárását igazoló leckeönnyvet pedig a vizsgaidőszak utolsó napjáig kell benyújtani.

KSZ 9. (2) Az átvételre vonatkozó szabályokat a Kar honlapján is közzé kell tenni.

KSZ 9. (3) A KSZ 12 (1) bekezdésben jelzett határidők jogvesztők. A határidők elmulasztása esetén igazolási kérelemnek helye nincs.

KSZ 9. (4) Az átvételre félévkezdéskor kerülhet sor, azt legkorábban a mintatanrend szerinti harmadik félévre, legkésőbb a mintatanrend szerinti hetedik félévre lehet engedélyezni.

Képzési hely megváltoztatása

KSZ 10. (1) A Kar budapesti és győri képzési helyére felvett hallgató kérheti a képzési hely megváltoztatását.

KSZ 10. (2) A képzési hely megváltoztatása akkor lehetséges, ha a hallgató legalább egy lezárt, a teljes tantervnek megfelelő érvényes tanévvel (vagy annak megfelelő oktatási időszakkal) rendelkezik és

a/ az utolsó két félévben külön-külön legalább 4,51 (jeles) tanulmányi eredményt ért el,

b/ vagy személyes körülményei a képzési hely megváltoztatását átlagon felüli módon indokoltá teszik.

KSZ 10. (3) A képzési hely megváltoztatására irányuló kérelmekkel kapcsolatos határidők az átvételre vonatkozó szabályok szerint értendők. A győri képzési hely igazgatója és a tanulmányi dékánhelyettes együttes támogató véleménye alapján a határidők meghosszabbíthatók.

KSZ 10. (4) A Kar győri képzési helyére felvett és 2006. szeptember 1-ig oklevelet nem szerzett hallgatók további tanulmányairól az Eötvös Lóránd Tudományegyetem és a Széchenyi István Egyetem közötti együttműködési megállapodás rendelkezik.

KSZ 10. (5) A Széchenyi István Egyetem Gazdaság-és Jogtudományi Intézetében a 2002/2003. tanév szeptemberének első évfolyamára beiratkozottakra, illetve a halasztási, szüneteltetési, megszakítási okokból tanulmányaikat ezen - vagy az ezt követően felvettek évfolyamán - folytató hallgatókra az átvétel általános szabályai vonatkoznak.

A SZAKOS JOGVISZONY

15. §

- (1) A szakos jogviszony egy adott szakon (szakcsoporton, a továbbiakban együttesen: szak) folytatott tanulmányok idején áll fenn.
- (2) A szakos jogviszony a beiratkozással egy időben tett, vissza nem vonható, a szakos tanulmányok megkezdéséről szóló nyilatkozat (szakkezdési nyilatkozat) megtételekor jön létre.
- (3) A szakkezdési nyilatkozatot az Egyetemre történő beiratkozáskor kizárólag a felvétel évében (keresztféléves képzés esetében a képzés indításakor megjelölt félévben) lehet megtenni.
- (4) A szakos jogviszony keretében
  - a) a hallgató jogosult az adott szakon a jogszabályok, az Egyetem szabályzatai, így különösen a jelen szabályzat, valamint a szak tantervének keretei között tanulmányokat folytatni;
  - b) az Egyetem a jogszabályok, az Egyetem szabályzatai, így különösen a szabályzat, valamint a szak tantervének keretei között biztosítja a szak elvégzésének lehetőségét.
- (5) A szakos jogviszony megszűnik
  - a) a szak leadása (megváltoztatása),
  - b) a szakról történő elbocsátás,
  - c) az abszolutórium kiállítása,
  - d) a hallgatói jogviszony egyéb okból történő megszűnése

napján.

AZ ALAPKAR

16. §

- (1) A hallgató alapkara az a kar, amelyen első alkalommal tesz szakkezdési nyilatkozatot. Ha nem határozható meg egyértelműen az alapkar, akkor azt a Rektori Hivatal – a karok egyforma terhelésére figyelemmel – állapítja meg.
- (2) Ha a hallgató minden olyan szakon befejezi tanulmányait (leadja, abszolutóriumot szerez, elbocsátják), amelyek az alapkarhoz kötődnek, de más karhoz kötődő szakon még tanulmányokat folytat, akkor az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően új alapkart kell kijelölni.
- (3) A hallgatók – a jelen szabályzatban ilyenként meghatározott – tanulmányi kérdéseiben a hallgató alapkarának vezetője, illetve annak tanulmányi hivatala jogosult és köteles eljárni.

A HALLGATÓI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE

Ftv. 27. §

(2) [...] A hallgatói jogviszony [...] a hallgatói névsorból való törlést kimondó határozat jogerőre emelkedésének napjáig, illetve az adott tanévben a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzését követő első záróvizsga-időszaknak az utolsó napjáig tart. A hallgatói jogviszony megszűnése után az oklevél kiadásáig a jogosultat a Szabályzatban meghatározottak szerint megilletik a záróvizsga letételéhez fűződő jogok, illetve terhelik a kötelezettségek.

KSZ 11. A kizárás, hallgatói névsorból történő törlés és az oklevél megszerzése mellett megszűnik a hallgatói jogviszony elbocsátás esetén is.

17. §

A hallgatói jogviszony megszűnéséről az alapkar vezetője határozatot ad ki.

SZAKLEADÁS, SZAKVÁLTOZTATÁS

Ftv. 32. §

(3) A hallgatók joga különösen [...] b) tanulmányaik ideje alatt az intézmény, továbbá a szak megváltoztatása.[...]

18. §

- (1) A szakleadás a hallgató írásos nyilatkozata tanulmányainak az adott szakon történő megszüntetéséről.
- (2) A képesítési követelmény vagy más jogszabály ilyen értelmű előírása esetén a szak leadása együtt jár a másik szak leadásával.
- (3) Az azonos szakcsoporthoz tartozó szakok esetében a hallgató szakváltoztatásának szabályait az érintett karok szabályzatai határozhatják meg.

ELBOCSÁTÁS

19. §

- (1) Elbocsátáson az a határozat értendő, amely – a tanulmányi követelmények teljesítésének elmaradása miatt – megszünteti a szakos képzésben történő részvételt.

- (2) El kell bocsátani a hallgatót a szakról, ha
  - a) egy, a szak képzési tervében szereplő tanegységet – a nyelvi alapvizsga kivételével – háromszori felvétel után sem teljesített; egy nyelvi alapvizsgát négyszeri felvétel után sem teljesített;
  - b) egy, a szak képzési tervében szereplő tanegységet a kari szabályzatban egységesen meghatározott számú – legalább négy, legfeljebb hat – érdemjegyszerzési kísérlettel sem teljesített (eredménytelen teljesítés, lásd 46.§ (2) bekezdés);
  - c) a szakra történő felvételtől számított 10 év eltelt.
- (3) El kell bocsátani továbbá tanári, tanítói, óvodapedagógusi, gyógypedagógiai tanári szakjáról a hallgatót, ha a közoktatási gyakorlatát két alkalommal elégtelenre értékelték.
- (4) A képesítési követelmény vagy más jogszabály ilyen értelmű előírása esetén a szakról történő elbocsátás együtt jár más szakról történő elbocsátással.

KSZ 12. (1) Az ESZ 19. (2) b/ bekezdésében foglaltak a kari képzésben hat érdemjegyszerzési kísérlet vonatkoznak.

KSZ 12. (2) Az ESZ 19. (2)-b/ bekezdésében foglaltak a fakultatív tárgyak felvételére illetve teljesítésére nem vonatkoznak.

KIZÁRÁS

20. §

A kizárás fegyelmi büntetés, amelynek szabályairól a Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat rendelkezik.

TÖRLÉS A HALLGATÓI NÉVSORBÓL

KR 8. §

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell:

a) a tanulmányok során bizonyos időszak (pl. egy év) alatt megszerzendő minimális kreditek számáról.

21. §

- (1) Törölni kell a hallgatót a névsorból
  - a) valamennyi szakos jogviszonyának megszűnésekor;
  - b) ha engedély hiányában a hallgatói jogviszonya összesen több mint négy féléven keresztül szünetel;
  - c) ha az első négy beiratkozott félévében összesen nem szerez meg 30 kreditet;
  - d) ha – az első beiratkozott félévet nem számítva – az utolsó négy beiratkozott félévére az összes szakra összesítve a felvett, de nem teljesített kreditek száma meghaladja az ezen időszakban felvett kreditek számának felét;
  - e) a hallgató halála esetén.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedésre a hallgató alapkarának vezetője jogosult és köteles.

A HALLGATÓI JOGVISZONY SZÜNTELTETÉSE

Ftv. 28. §

(1) A hallgatói jogviszony az intézményi Szabályzatban meghatározott módon, összesen négy félévig szüneteltethető, amely két félévvel, különleges méltányosságot indokoló okból legfeljebb a képzés időtartamának megfelelő ideig meghosszabbítható.

(3) A hallgatói jogviszonyon alapuló egyes jogok és kötelezettségek azonban - a hallgatói jogviszony szünetelése alatt - az intézményi Szabályzatban meghatározott módon megilletik, illetőleg terhelik a hallgatót, de ezen időszak alatt sem pénzbeli, sem természetbeni támogatásban nem részesíthető.

22. §

- (1) Szünetel a hallgatói jogviszony, ha a hallgató
  - a) beiratkozása a jelen szabályzat 23.§ (7) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg és ezért érvénytelen vagy
  - b) kihagyó.
- (2) Szünetelő hallgatói jogviszony alatt is köteles a hallgató a nevében, lakcímében, illetve értesítési címében bekövetkezett változást haladéktalanul bejelenteni az illetékes kari tanulmányi hivatalban. A szünetelő hallgatói jogviszony idején a hallgatót a kari szabályzatban meghatározott jogok illetik meg.
- (3) A megszakítás után beiratkozó hallgató aszerint a tanterv szerint folytatja tanulmányait, amely a szakra történő felvételét követően a megszakítás időtartamával megegyező idővel később tanulmányaikat megkezdő hallgatókra érvényes. A korábban megszerzett tanegységek érvényes voltát (a kreditegyenértékűségekre vonatkozó szabályok szerint) a szakfelelős határozza meg.

KSZ 13. Szünetel a hallgatói jogviszony, amennyiben a beiratkozás érvénytelen.

A BEIRATKOZÁS

KR 8. §

- (1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell: [...]
- e) a tanulmányi időszakra (félévre) történő beiratkozás intézményi feltételeiről;

23. §

- (1) A beiratkozás a hallgató azon írásbeli nyilatkozata, melyben közli, hogy az adott félévben tanulmányokat kíván folytatni az Egyetemen.
- (2) A beiratkozott hallgató minden olyan szakon folytatja tanulmányait, amelyen szakos jogviszonya fennáll.
- (3) A hallgató a beiratkozási nyilatkozatot legkésőbb a beiratkozási időszak (a szorgalmi időszak első hete) végéig, személyesen vagy meghatalmazott útján teheti meg, s ennek adminisztratív feltételeit biztosítani kell. Az esti, illetve a levelező tagozaton a beiratkozásnak a szorgalmi időszak harmadik hetéig kell megtörténnie.
- (4) A hallgató a beiratkozáskor – a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírtakon túl – bejelenti a nyilvántartott adataiban történt változásokat is.
- (5) A beiratkozás feltételes és azt a nappali tagozatos hallgató a szorgalmi időszak második hetének végéig, az esti és levelező tagozatos pedig a negyedik hetének végéig indoklás és jogkövetkezmény nélkül visszavonhatja.
- (6) Az alapkar tanulmányi hivatalának vezetője megállapíthatja, hogy a beiratkozás érvénytelen akkor, ha a hallgató annak feltételeit nem teljesítette.
- (7) A beiratkozási nyilatkozat akkor érvényes, ha a beiratkozó
  - a) az első alkalommal iratkozó hallgató kivételével, hallgatói jogviszonyban áll az Egyetemen;
  - b) legalább 6 kredit értékű tanegységet vett fel, kivéve, ha azon szakok tantervei, melyen tanulmányokat folytat, összességében ennél kevesebb kreditértékű tanegységek felvételét teszik lehetővé, vagy az abszolutórium megszerzése ennél kisebb kreditértékű tanegységek felvételével megszerezhető és a hallgató csak ezeket a tanegységeket veszi fel;

- c) a leckekönyvét legkésőbb a szorgalmi időszak harmadik hetének végéig leadja.
- (8) A beiratkozási nyilatkozat formai szabályosságát átvételekor ellenőrizni kell.
- (9) A kari tanulmányi hivatal legkésőbb a szorgalmi időszak negyedik hetének végéig (esti és levelező tagozatos képzés esetén a kari szabályzatban meghatározott időpontig) megállapítja a beiratkozott hallgatók névsorát. Azokat a hallgatókat, akik leadták leckekönyvüket, de nem minősülhetnek beiratkozottaknak, erről haladéktalanul, hirdetmény útján értesíti.

KSZ 14. A beiratkozás abban az esetben is érvényes, ha szak tanterve szerint a tanulmányok folytatásához szükséges előfeltételek teljesítéséhez az adott félévre 6 kreditpont felvételénél kevesebb kreditértékű tanegység van hátra.

KIHAGYÁS

24. §

- (1) Kihagyó az a hallgató, aki egy oktatási félévre nem iratkozik be.
- (2) A kihagyó hallgató – a 21. § (1) bekezdés a), b), d) és e) pontjaiban meghatározott esetek kivételével – a névsorból nem törölhető.
- (3) A Ftv. 28. § (1) bekezdésében meghatározott kihagyási lehetőség további legfeljebb 2 félévvel való meghosszabbítását a kari szabályzat engedélyezheti.
- (4) A kihagyási lehetőségnek a teljes képzési időre történő – a Ftv. 28. § (1) bekezdésében meghatározott – meghosszabbítása engedélyezéséről – kérelemre – az alapkar vezetője dönt.

KSZ 15. (1) A tanulmányok tartama alatt, a hallgató félévkihagyás engedélyezését kérheti. A félévkihagyás egy félévre és összesen legfeljebb négy félévre engedélyezhető.

KSZ 15. (2) Félévkihagyás iránti kérelem az adott félévre történő beiratkozási időszak (a szorgalmi időszak első hete) végéig adható be.

KSZ 15. (3) A tanulmányait kihagyással szüneteltető hallgató a kihagyott időszakban ösztöndíjra, szociális támogatásra és kollégiumi elhelyezésre nem jogosult.

KSZ 15. (4) A tanulmányait kihagyással szüneteltető esti- és levelező hallgató minden alkalommal az esti- és levelező tagozat adott félévre megállapított költségtérítés 15 %-ával megegyező összegű regisztrációs díj fizetésére köteles.

KSZ 16. (1) A hallgatói névsorból való törlés mellőzését legfeljebb két alkalommal lehet kérni.

KSZ 16. (2) A hallgatói névsorból való törlés mellőzésére a hallgatói jogviszony nem első alkalommal történő szüneteltetése esetén akkor kerülhet sor, ha a hallgató a nappali tagozaton a költségvetési törvényben meghatározott hallgatói normatíva 15 %-ával, az esti- és levelező tagozaton az adott félévre megállapított költségtérítés 115 %-ával megegyező összegű regisztrációs díjat a kar számára befizette.

VENDÉGHALLGATÁS

Ftv. 32. §

(3) A hallgatók joga különösen [...]

c) más [...] felsőoktatási intézmények előadásain való részvétel, melyet a fogadó intézmény Szabályzata korlátozhat. [...]

25. §

- (1) Más – hazai vagy külföldi – felsőoktatási intézmény hallgatója, ha a részvételtől igazolást kíván szerezni, vendéghallgatóként vehet részt a tanulmányi foglalkozásokon. A vendéghallgatás szak felvételére, oklevél megszerzésére nem jogosít.
- (2) A vendéghallgatásra – ha arra nem intézményközi megállapodás keretében kerül sor – engedélyt kell kérni. Az engedélyezés további szabályait a kari szabályzatok állapítják meg.
- (3) A vendéghallgatás feltétele:
  - a) a képzés – kari szabályzatok szerint meghatározott – költségeinek megtérítése;
  - b) a hallgató felvétele az Egyetem hallgatói nyilvántartásába.
- (4) Az intézményközi megállapodás keretében zajló vendéghallgatás esetén a költségek megtérítéséről az intézményközi szerződés rendelkezik.
- (5) A vendéghallgatóra az Egyetemen folytatott tanulmányai idejére az Egyetem vonatkozó szabályzatainak hatálya értelemszerűen kiterjed.
- (6) A vendéghallgatásról szóló igazolást a kar oktatási vezetőhelyettese adja ki.

Áthallgatás belföldi felsőoktatási intézményben

KSZ 17. (1) A hallgató az adott félévben számára a mintatantervben javasolt és általa választott tantárgyai mellett más szak, kar, felsőoktatási intézmény azonos jellegű tantárgyát is felveheti és abból vizsgát tehet, feltéve, hogy ezt a fogadó intézmény engedélyezi. Az ilyen - áthallgatás alapján tett - vizsga a hallgató tanulmányi eredményébe nem számít be.

KSZ 17. (2) A hallgató az adott félévben számára a mintatantervben javasolt és általa választott tantárgy helyett – az alapvizsgával, szigorlattal záródó tárgyak és a záróvizsgatárgyak kivételével - más egyetemi szak, egyetemi kar, felsőoktatási intézmény (egyetem) azonos jellegű tantárgyát is felveheti és abból vizsgát tehet.

KSZ 17. (3) Helyettesítő tantárgy felvételéhez a fogadó intézmény engedélye szükséges. Az ilyen - áthallgatás alapján tett - vizsgát úgy kell tekinteni, mintha azt a hallgató a saját intézményében tette volna.

KSZ 17. (4) A (2)-(3) bekezdésében meghatározott tantárgy felvételére a hallgató a Kari Kreditátviteli Bizottságtól előzetes engedélyt kérhet. A következő félévre vonatkozó kérelem a szorgalmi időszak végéig nyújtható be a Kari Kreditátviteli Bizottsághoz. A Kari Kreditátviteli Bizottság legkésőbb a vizsgaidőszak végéig meghozza döntését.

KSZ 17. (5) A (2) (3) bekezdésben meghatározott tárgyak összesített kreditértéke nem haladhatja meg a képesítési követelményekben a szakra előírt összkreditszám 10 %-át.

Külföldi vendéghallgatás

KSZ 18. (1) A Kar hallgatóinak külföldi felsőoktatási intézményben végzett részképzésére a kivételes tanulmányi rendre vonatkozó szabályok érvényesek.

KSZ 18. (2) Az ERASMUS program keretében külföldi felsőoktatási intézményben végzett részképzésére külön szabályok vonatkoznak.

Áthallgatás belföldi felsőoktatási intézményből

KSZ 19. (1) Más belföldi felsőoktatási intézmény hallgatója a Karon áthallgatás kezdeményezhet és tárgyakat vehet fel.

KSZ 19. (2) Belföldi felsőoktatási intézmény hallgatója a tárgyfelvételi igényét a szorgalmi időszak második hetén köteles bejelenteni a tárgyat oktató tanszéken. Az elfogadott jelentkezés alapján a Dékáni Hivatal engedélyezi, hogy a vendéghallgató a karon felvett tantárgyat leckeönyvébe bevezesse.

KSZ 19. (3) Vendéghallgató legfeljebb a szak képesítési követelményeiben meghatározott és előírt összkreditpont 10%-ának megfelelő tárgyat vehet fel. A vendéghallgatók illetve

felsőoktatási intézményük által fizetendő költséget a kari Térítési és Juttatási Szabályzat határozza meg.

Vendéghallgatás külföldről

KSZ 20. (1) Kérelemre, vagy nemzetközi megállapodás alapján külföldi egyetem hallgatójának a Dékáni Hivatal vezetője a külföldi egyetemi hallgatók fogadásának egyetemi és kari feltételei szerint engedélyezheti, hogy a kérelmező választása alapján és az érintett tanszékek hozzájárulásával (vizsgakötelezettséggel vagy anélkül) tantárgyakat vegyen fel, foglalkozásokon vegyen részt, továbbá igényelheti, hogy tanulmányaihoz egyéni konzultációk keretében oktatói segítséget kapjon.

KSZ 20. (2) A külföldi vendéghallgató számára a Dékáni Hivatal kérelemre az érintett tanszékek által elismert képzési tényeket és eredményeket tartalmazó igazolást adhat ki.

KSZ 20. (3) A vendéghallgatók illetve felsőoktatási intézményük által fizetendő költséget a kari Térítési és Juttatási Szabályzat határozza meg.

Más intézményben szerzett kreditpontok elismerése

KSZ 21. (1) Tanulmányi és vizsgakötelezettség alól csak a Kari Kreditátviteli Bizottság adhat felmentést.

KSZ 21. (2) Más egyetemi karon szerzett kreditpontok elismertetésére (azaz tanulmányi és vizsgakötelezettség alóli felmentésre) irányuló kérelem a Kari Kreditátviteli Bizottsághoz nyújtható be. A kérelem tartalmi kellékeiről a Kari Kreditátviteli Bizottság ügyrendje határoz.

III. A KÉPZÉSEK SZERKEZETE

A TANTERVI EGYSÉGEK

26. §

A szak tanterve modulokból, tanulmányi egységekből és tanegységekből (a továbbiakban együtt: tantervi egységek) tevődik össze (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).

A TANEGYSÉG

KK 4. §

(1) A képzés tantárgyszerkezete a kötelező, a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakból épül fel.

(2) A szabadon választható tantárgyak kreditértéke az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditpontok legalább 5%-a.

27. §

(1) Az Egyetemen végezhető tanulmányok alapegysége a tanegység (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).

(2) A tanegység jellege lehet:

- a) típusa alapján
  - tantárgy;
  - szigorlathoz rendelt tanegység;
  - alapvizsgához rendelt tanegység;
  - nyelvi alapvizsgához rendelt tanegység;
  - nyelvi záróvizsgához rendelt tanegység;
  - terepgyakorlat;
  - szakmai gyakorlat;
  - közoktatási gyakorlat;
  - záródolgozat.

- b) a hozzárendelt tanulmányi foglalkozás alapján:
- kontaktórás tanegység, melyhez (átlagos) heti óraszámában meghatározott kurzus tartozik,
  - kontaktóra nélküli tanegység, melyhez kurzus nem tartozik, így heti óraszámában sincs.
- c) az egyes szakokhoz tartozása alapján:
- szakmai tanegység,
  - általánosan meghirdetett (nem szakmai) tanegység;
  - a tanári képesítés tanegysége.

KURZUS, VIZSGAKURZUS

28. §

- (1) Az Egyetemen a kontaktórás tanulmányi foglalkozások alapegysége a kurzus (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).
- (2) A kurzusok fajtái:
  - gyakorlat, szeminárium, (érdemjeggyel záruló) záródolgozati konzultáció;
  - előadás.
- (3) A szigorlathoz, az alapvizsgához, a nyelvi alapvizsgához és a nyelvi záróvizsgához rendelt tanegység teljesítésének alapegysége a vizsgakurzus.
- (4) Vizsgakurzus továbbá az a kari szabályzatban biztosítható vizsgalehetőség, amelynek során a kollokviummal záruló kurzust egy korábbi félévben felvevő, de nem teljesítő hallgató a kurzus teljesítését kontaktórák meghirdetése nélkül kísérelheti meg.

SAKMAI GYAKORLAT, KÖZOKTATÁSI GYAKORLAT

29. §

- (1) A tanterv előírhatja szakmai gyakorlat kötelező teljesítését.
- (2) A szakmai gyakorlat teljesítése előírható más tanegységek előfeltételeként.
- (3) A tanító, óvodapedagógus és a gyógypedagógiai szakokon a közoktatási gyakorlatot – a Pedagógusképzési és Továbbképzési Tanács véleményének figyelembevételével – a szak tanterve rögzíti.
- (4) A főiskolai és egyetemi szaktanári (nem gyógypedagógia) szakok tanítási gyakorlatának szabályait a jelen szabályzat 3. számú melléklete határozza meg.

A KREDIT

KR 1. §

(1) [...] a [...] felsőoktatási intézmények által folytatott akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben, alapképzésben és kiegészítő alapképzésben, szakirányú továbbképzésben, [...] valamennyi képzési formában, illetve tagozaton a végzettséget, szakképzettséget igazoló oklevél megszerzésének feltételül előírt minden tanulmányi munkaidő-ráfordítással járó tanulmányi követelmény teljesítését felsőoktatási tanulmányi pontokban (a továbbiakban: kredit) mérik.

[...]

(3) A kreditek azon - a hazai és nemzetközi tapasztalatok figyelembevételével kialakított becslés alapján megállapított - összes hallgatói tanulmányi munkaidőn alapulnak, amely egy átlagos képességű hallgatótól a tanulmányok teljesítése érdekében elvárható. A kreditekkel elismert összes hallgatói tanulmányi munkaidő a tanórákat (kontaktórákat) és az egyéni hallgatói tanulmányi munkaórákat is tartalmazza.

(4) Az országos kreditátviteli (kredittranszfer) rendszerben - az Európai Kreditátviteli Rendszer (European Credit Transfer System, a továbbiakban: ECTS) elveire tekintettel - egy kredit 30 hallgatói tanulmányi munkaóra elvégzésével egyenértékű. Egy tanév teljesítése átlagosan 60 kredittel egyenértékű, a tanterv egy félévére jutó, egy szemeszternyi munkamennyiség 30 kreditnek felel meg [...].

KR 3. §

(1) Az Ftv. 86. §-ának rendelkezései alapján a képzési követelmények [...] határozzák meg, hogy egy adott szakon a végzettség, illetve szakképzettség megszerzéséhez hány kredit szükséges. A magyar felsőoktatásban végzettséget igazoló oklevél megszerzéséhez e rendelet 1. és 2. §-a keretei között

a) főiskolai szintű végzettség esetén legalább 180,

b) egyetemi szintű végzettség esetén pedig legalább 240 kreditet kell teljesíteni.

(2) A képzési követelményekben kell meghatározni az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek számát, a szakdolgozathoz, illetve a diplomamunkához rendelt kreditek számát.

(3) Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben végzett tanulmányokból főiskolai, illetve egyetemi szintű képzésbe legfeljebb 60 kredit számítható be, függetlenül attól, hogy azok megszerzésére hallgatói vagy tanulói jogviszonyban került sor.

(4) A 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendeletben megfogalmazott tanári képzési követelmények teljesítéséhez a szakterületi ismereteken túlmenően legkevesebb 40 (kétszakos képzésnél 50) kredit megszerzése szükséges.

(5) Az egyetemi szintű kétszakos képzésben a 3. § (1) bekezdésben foglaltakat meghaladó mértékű megszerzendő kreditek számáról a képzési követelményekben kell rendelkezni.

(6) A kiegészítő alapképzésben a főiskolai szintű tanulmányok alapján elismert krediteket az egyetemi szintű végzettség megszerzéséhez szükséges kreditekre kiegészítő számú kredit megszerzése szükséges.

(7) A szakirányú továbbképzésben legalább 60 kredit megszerzése szükséges. [...]

(9) A nem nappali képzési formákban egy adott szakhoz rendelt teljesítendő kreditek száma megegyezik a megfelelő nappali szakhoz rendelt kreditek számával.

KK 3. §

(1) Az egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és szakképzettség megszerzéséhez szükséges összes kreditpont az alapképzési szakok külön jogszabályban meghatározott főbb tanulmányi területeihez, a szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt és a szakcsoport sajátos képzési követelményeinek 4. pontjában meghatározott, a nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzésben szerezhető kreditpontokból tevődik össze.

KK 6. §

(1) Kreditpont csak érdemjeggyel záruló tantárgyakból szerezhető.

KR 8. §

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditrendszernek rendelkeznie kell: [...]

b) az intézményi kreditek megszerzésének részletes feltételeiről; [...]

f) a kreditek gyűjtésének intézményi szabályairól; [...]

KR 1. §

(5) A hallgatói tanulmányi munkaórák abban az esetben eredményeznek kreditet, ha a követelmények teljesítéséről a hallgató sikeresen számot adott, azaz az intézményi szabályzatban meghatározott követelményeknek megfelelt. A kredit értéke nem függhet a megfelelés fokozatától.

KR 2. §

(2) Egy meghatározott tanulmányi követelmény teljesítéséért egy bizonyos szakon vagy programon belül csak egy alkalommal adható kredit, de az ily módon elismert tanulmányi teljesítmények más szak(ok)on, illetve program(ok)ban elismerhetők.

A TANTERV, A KÉPZÉSI TERV ÉS A MINTATANTERV

Ftv 87. §

(1) Az alapképzésben és a szakirányú továbbképzésben a részletes oktatási és tanulmányi követelményeket, továbbá a képzés részletes szabályait - különösen a képzési szakaszokat, a szigorlati és a záróvizsga tárgyakkal előírt tanegységek, kreditek számát, a kötelező vizsgákat, szigorlatokat, az ismeretek ellenőrzésének rendszerét, a résztanulmányok beszámítását, az egymásra épülő ismeretellenőrzési formákat - a tantervek, az egyes tantárgyak keretében elsajátítandó ismereteket pedig a tantárgyi programok határozzák meg.

(2) A tanterv és a tantárgyi programok összeállításánál a képzési követelmények mellett figyelemmel kell lenni a nemzetközi szokásokra, normákra, a szak jellegétől függően a gyakorlati, szakmai követelményekre.

Ftv. 32. §

(2) Az oktatók jogosultak, különösen

a) a tananyag meghatározására és az alkalmazott oktatási és képzési módszerek megválasztására a képzési követelményeknek, a tantervi előírásoknak, valamint a szervezeti egységben kialakított munkamegosztásnak megfelelően.

KR 4. §

(3) A kreditrendszerű képzésben a hallgató minden félévre - a tantervben és az intézményi szabályzatban rögzített feltételekkel - egyéni tanrendet dolgozhat ki. Az egyéni tanrendben a hallgató eltérhet az átlagos ütemű előrehaladás esetére az intézmény által a mintatantervben ajánlott tárgyfelveletti rendtől.

KR 5. §

(1) Ha az egyes szakok képesítési követelményei tantervi egységekből (a továbbiakban: modul) épülnek fel, meg kell határozni, hogy az egyes modulok a szakképzettség megszerzésén belül hány kreditet képviselnek.

(2) Ha az szakmailag indokolt és lehetséges, egyes szakokon belül, valamint egy szakcsoporthoz tartozó szakok között a képzés olyan, a végzettség, illetve szakképzettség megszerzése szempontjából lényeges alapozó modulra vagy modulokra épülhet rá, amelyekből több szakképzettséget, illetve végzettséget nyújtó szak irányába történő elágazás lehetséges.

KR 6. §

(1) Az e rendeletben foglalt, valamint a képesítési követelményekben meghatározott keretek között az intézmények határozzák meg, hogy az általuk folytatott, végzettséget, illetve szakképzettséget eredményező képzések tantervi követelményeinek eredményes teljesítéséhez tantárgyanként (tantárgycsoportonként, modulonként) hány tanórát és kreditet rendelnek. Ez a kreditallokáció a tanterv részét képezi.

[...]

(3) Az Intézményi Tájékoztatóban rögzíteni kell az előtanulmányi rendet, azaz, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes teljesítése szükséges. Egy adott tantárgyhoz legfeljebb 3 másik tantárgy (vagy egy modul) rendelhető előtanulmányi kötelezettségként. Bizonyos tantárgyakhoz más tantárgyaknak nem feltétlenül korábbi, hanem legalább egyidejű felvétele is meghatározható.

[...]

(6) A teljes tanulmányi időre meghatározott átlagos egyéni hallgatói tanulmányi munkaóra nem haladhatja meg a tanórák számának nappali tagozaton a háromszorosát, esti tagozaton az ötszörösét, levelező tagozaton a tízszeresét, távoktatásban a húszszorosát.

KK 7. §

(3) Azon kötelezően teljesítendő kritérium jellegű követelményeket, amelyek teljesítéséhez nem rendelnek kreditértéket, az alapképzési szakok képesítési követelményéről szóló külön jogszabály keretei között a tanterv határozza meg.

30. §

- (1) A szak tanterve olyan, az Egyetemen érvényes követelményrendszer, mely az adott szakra vonatkozó – az Ftv. 72.§ d) pontja alapján a kormány, illetve az Ftv. 74.§ (1) bekezdés e) pontja alapján az oktatási miniszter rendeletében meghatározott – képesítési követelmény teljesítését szolgálja.
- (2) A tanterv részét képezi a szakon előírt tanulmányi egységek felsorolása és a szakhoz tartozó képzési tervek. A tanulmányi egységek felsorolása – féléves bontás nélkül, modulokba (jogszabályi vagy kari előírás szerint esetleg képzési szakaszokba) rendezve – tartalmazza az oklevél megszerzéséhez szükséges valamennyi tanulmányi követelményt.
- (3) A képzési terv a szak tantervének adott tagozaton, adott képzési formában történő teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer.
- (4) A képzési terv tartalmazza a mintatantervet, amelytől azonban a hallgatónak joga van a képzési terv keretei között eltérni [KK. 4.§ (3) bekezdésben foglalt egyéni tanrend]
- (5) Tanegység felvételének előfeltételeként más tantervi egységet lehet megjelölni.
- (6) Az erős előfeltételként megjelölt tantervi egységeket a tanegység felvétele előtt kell teljesíteni.
- (7) A gyenge előfeltételként megjelölt tanegységeket a tanegység teljesítése előtt kell teljesíteni.
- (8) A képzési tervben két (vagy több) tanegységről előírható, hogy egyidejűleg (ugyanazon szemeszterben) kell felvenni. Ezen előírást a hallgatónak nem kell teljesítenie, amennyiben az egyik tanegységet már korábban teljesítette
- (9) A tantervre és a képzési tervre vonatkozó szabályokat az 1. számú melléklet tartalmazza.

A SZAK**Ftv 86. §**

- (1) A felsőoktatási intézményben megszerezhető végzettség, illetőleg a szakképesítés szakmai követelményeit a képesítési követelmények határozzák meg.
- (2) Az alapképzésben és a szakirányú továbbképzésben a képesítési követelmények szakok szerint tartalmazzák a képzési cél meghatározását, az oktatók főbb tanulmányi területeit és ezek arányait, a képzési időt félévekben meghatározva, a legkisebb teljesítményt összórászámában, illetve kreditben vagy egyéb megfelelő számítási módon meghatározva, a szigorlati tárgyakat, a záróvizsga típusát, tárgyait, eredményének kiszámítási módját, a szakdolgozat, diplomamunka követelményeit, a végzettség szintjét, a szakképzettséget és a hozzájuk kapcsolódó cím megnevezését, továbbá a szak (szakterület) szempontjából lényeges más rendelkezéseket.

31. §

- (1) A szak a rá vonatkozó képesítési követelményekkel meghatározott, oklevéllel záruló képzési rendszer.
- (2) A tanulmányok során végezhető programok létrehozásának szabályairól a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (3) A szakra vonatkozó szabályokról a jelen szabályzat 8. számú melléklete rendelkezik.

A KÉPZÉSI FORMÁK, A KÉPZÉS IDŐTARTAMA

Ftv 84. §

- (1) A felsőoktatási intézményekben akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés, egyetemi és főiskolai szintű alapképzés, általános és szakirányú továbbképzés folyhat nappali tagozaton, illetőleg más formában (pl. esti, levelező, távoktatás).
- (2) A képzés szintjei:
  - a) akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés;
  - b) főiskolai szintű képzés
    - főiskolai szintű alapképzés
    - főiskolai szakirányú továbbképzés;
  - c) egyetemi szintű alapképzés;
  - d) posztgraduális képzés
    - egyetemi szakirányú továbbképzés[...]
- (3) A főiskolák akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzést, főiskolai szintű alapképzést, főiskolai szakirányú továbbképzést, az egyetemek akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzést, főiskolai és egyetemi szintű alapképzést, szakirányú továbbképzést [...] folytatnak. A főiskolák egyes szakokon - a megfelelő akkreditációs eljárás alapján - egyetemi szintű alapképzést is folytathatnak.
- (4) Távoktatásban a képesítési követelményekkel meghatározott, illetve szakindítási engedéllyel rendelkező alapképzési vagy szakirányú továbbképzési szakok vagy akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzések akkor indíthatók, ha a Magyar Akkreditációs Bizottság a felsőoktatási intézmény kérésére a képzés tananyaga, az oktatásban alkalmazott ismeretátadási, tanulási módszerek, az ehhez készített speciális taneszközök alapján azokat olyannak ítélte, amelyek birtokában a képesítési, illetve képzési követelmények teljesíthetők.

Ftv 85. §

- (1) Akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben felsőfokú szakképesítést igazoló bizonyítványt a szakmai követelmények szerinti legalább két éves képzésben lehet megszerezni.
- (2) A főiskolai végzettséget a képesítési követelmények szerinti legalább három éves nappali képzésben lehet megszerezni.
- (3) Az egyetemi végzettséget a képesítési követelmények szerinti, legalább négy éves nappali képzésben lehet megszerezni.
- (4) Az egyetemi alapképzés képesítési követelmények szerinti tanulmányi ideje az öt évet kivételes esetben haladhatja meg. A főiskolai alapképzés képesítési követelmények szerinti tanulmányi ideje négy évnél hosszabb nem lehet.
- (5) A szakirányú továbbképzés a képesítési követelmények szerint, nappali képzés keretében legalább egy, de legfeljebb három év.
- (6) Más oktatási formákban a képzési idő - az alkalmazott oktatási formától és módszerektől függően - a (2)-
- (3) és (5) bekezdésben meghatározott időtartammal azonos vagy hosszabb. [...]
- (8) A főiskolai végzettség a képesítési követelmények szerint feljogosít a tanulmányok egyetemi folytatására.

KR 4. §

- (4) Ha a hallgató a képesítési követelményekben előírt, az oklevél megszerzéséhez szükséges krediteket a képesítési követelményekben meghatározott képzési időnél hamarabb megszerzi, részére az Ftv. 85. §-ában az adott képzési szintre előírt minimális képzési idő után kiadható az oklevél.

(5) Újabb szakon a szakképzettség megszerzése érdekében, a szak képesítési követelményei alapján meghatározott, teljesített és beszámított kreditek után a képzési idő lerövidíthető. Főiskolai szintű képzés tanulmányi ideje legfeljebb egy évvel rövidíthető le, ha a beszámított kreditek száma legalább 60. Egyetemi szintű képzés tanulmányi ideje legalább 60 kredit beszámítása esetén legfeljebb egy évvel, 120 kredit beszámítása esetén pedig legfeljebb további egy évvel rövidíthető le.

KK 7. §

Az alapképzési szakokon a megszerzendő kreditek összértéke - az eltérő képzési idők és tanóraszámok ellenére - azonos a nappali, az esti, a levelező és a távoktatásos képzési formákban.

KR 8. §

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell: [...]

g) arról, hogy a hallgató [...] tanulmányait milyen feltételekkel folytathatja, illetve legfeljebb hány félévre iratkozhat be tanulmányai során.

32. §

- (1) Az Egyetemen képzést nappali, esti, levelező, illetve távoktatási tagozaton, illetve a Ftv. 84. § (1) bekezdésben meghatározott képzési szinteken lehet folytatni.
- (2) A tagozatváltás szabályait a kari szabályzatok (TVSz, Térítési és Juttatási Szabályzat) állapítják meg.
- (3) A kiegészítő alapképzés és az oklevéllel rendelkező személyeknek szervezett alapképzés tantervében fel kell sorolni az előírt alapképzettség alapján, illetve az előképzettségtől függetlenül teljesítettnek elfogadott tanegységeket, tanulmányi egységeket, modulokat.
- (4) Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés keretében szerzett ismereteket a képzésbe beszámító szakok esetén a tantervben ennek tényét és kereteit fel kell tüntetni.

33. §

A hallgató a jelen szabályzat, a szakos tanterv és képzési terv keretei között saját szándéka szerint ütemezheti tanulmányait (lásd 30.§ (4) bekezdés).

IV. A TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGEK

A TANÉV RENDJE

34. §

- (1) A tanév két félévből áll. A félévek elnevezése a következő:
  - a) a .../... tanév első (őszi) féléve;
  - b) a .../... tanév második (tavaszi) féléve.
- (2) Minden félév 15 hét szorgalmi időszakból és 7 hét vizsgaidőszakból áll.
- (3) A félévek, a szorgalmi és a vizsgaidőszak kezdetének és végének időpontját a rektor határozza meg.
- (4) A nappali tagozaton a szorgalmi időszak első hete a beiratkozási hét. Ebben az időszakban kizárólag időpont-egyeztetéseket, jelentkezéseket lehet lebonyolítani, és ebből a célból az oktatók kötelesek legalább a heti fogadóóráikon a hallgatók rendelkezésére állni.
- (5) A nappali tagozaton a szorgalmi időszak első két hete a tárgyfelvételi hét, amikor a hallgató véglegesíti az általa elvégzendő kurzusok listáját. A kari szabályzat ezt az időszakot, az előzetes kurzusfelvétel alkalmazásának kivételével, legfeljebb egy héttel megnövelheti.

- (6) A rektor tanévenként legfeljebb 12 nap tanítási szünetet engedélyezhet. A Kar vezetője a rektor által engedélyezett szüneteken kívül félévenként legfeljebb két nap tanítási szünetet, indokolt esetben a Kar egészének vagy egy részének óraelmaradást engedélyezhet.
- (7) Az (6) bekezdésen felül tanítási szünet az Egyetem alapításának emléknapja (Pázmány Péter-nap).

KSZ 22. (1) A szorgalmi időszak első hetében (beiratkozási hét) – a levelező tagozat kivételével – nincs oktatás. A tanszékvezetőnek (intézetigazgatónak) gondoskodnia kell arról, hogy az adott félévben a tanszék oktatási feladatait ellátó oktatók a beiratkozási héten legalább két alkalommal, előre meghatározott és a tanszéki hirdetőtáblán a szorgalmi időszakot megelőző egy héttel már közzétett időpontban, 2-2 óra időtartamban a hallgatók rendelkezésére álljanak. A beiratkozási héten a tanszékek legalább napi négy órányi időtartamban félfogadási időt tartanak. Szükség esetén a hivatalos félfogadási időt meg kell hosszabbítani.

KSZ 22. (2) A szorgalmi időszak második hetében a kötelező foglalkozásokat (előadás, szeminárium) meg kell tartani. Az olyan foglalkozásokat, melyek egyéni jelentkezést igényelnek, a tárgyfelvételi hetet követő héten meg kell kezdeni.

KSZ 22. (3) A szorgalmi időszak utolsó hetében tehetők le a szemináriumok, alternatív és fakultatív foglalkozások beszámolóit. Ezen a héten kollokviumot, alapvizsgát, szigorlatot kivenni nem lehet.

A TANEGYSÉGEK BEVEZETÉSE

35. §

- (1) A szakindítási kérelemben, illetve az akkreditációs jelentésben szereplő tanegységeken túl az Egyetem oktatói kezdeményezhetik további tanegységek bevezetését; erről a kari szabályzatban meghatározott oktatási szervezeti egység dönt.
- (2) A kari szabályzatok az engedély megadásához a jelen szabályzat előírásaihoz képest további feltételeket is előírhatnak.
- (3) Az oktatási szervezeti egység kérheti az általa meghirdetendő tanegység ekvivalencia-vizsgálatát, melynek keretében a Kari Kreditárviteli Bizottság a meghirdetést megelőzően általános érvénnyel dönt arról, hogy a tanegység teljesítése mely más tanegység(ek) teljesítésével egyenértékű.

A KURZUSOK MEGHIRDETÉSE

36. §

- (1) Egy tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzus meghirdetéséről a tanegységért felelős oktatási szervezeti egység dönt.
- (2) Egy szak tantervében kötelezőként előírt tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzus(ok) meghirdetéséről a tanegységért felelős oktatási szervezeti egység vezetője intézkedik.
- (3) A kötelező tanegységek teljesítésére a szakért felelős oktatási szervezeti egységnek a mintatanterv ütemezése szerinti félévben lehetőséget kell biztosítania.
- (4) Nyelvi alapvizsgához, nyelvi záróvizsgához rendelt vizsgakurzust minden félévben meg kell hirdetni.
- (5) A tanegységért felelős oktatási szervezeti egység a kurzusokra minimális és maximális létszámot is megállapíthat. Ennek tényét a kurzuskínálatban és az előzetes tájékoztatóban is közzé kell tenni.
- (6) Egy kötelező tanegység teljesíthetőségének érdekében legalább annyi kurzust kell meghirdetni, hogy a maximált összlétszám a mintatanterv szerinti létszámnak legalább

110%-a legyen. Az első két félév esetében ezt a létszámot a mintatantervtől elmaradt hallgatók létszámával ki kell egészíteni.

- (7) Mintatanterv szerinti létszámon annak az évnek a felvett létszámát kell érteni, amelyben felvett hallgatók az adott tanegységet teljesíthetik, ha a mintatanterv szerint folytatják tanulmányaikat.

KSZ 23. (1) A dékánnak gondoskodnia kell arról, hogy az egyetemi tanulmányaikat megkezdő hallgatóknak beiratkozásuk alkalmával olyan írásos tájékoztató álljon a rendelkezésükre, amely részletesen ismerteti a szak képzési célját, a képzési formákat, követelményeket és a tantervi előírásokat valamint a mintatantervet.

KSZ 23. (2) A dékánnak gondoskodnia kell továbbá arról is, hogy a hallgatók minden félévben beiratkozáskor megismerhessék az adott félév órabeosztását, a vizsgáztatás és az átlagszámítás módját, az egyes tantárgyak kötelező és ajánlott irodalmát.

KSZ 23. (3) A tanszékek kötelesek az általuk oktatott tárgyak felvételére a mintatanterv szerinti létszám 120%-ának megfelelő helyet biztosítani. Amennyiben a tanszék vizsgakurzust is meghirdet, a vizsgakurzus felvételének szabályait és a felvevők létszámát szabadon határozhatja meg.

KSZ 23. (4) A tanszékvezető gondoskodik arról, hogy a hallgatókat a szorgalmi időszak kezdetéig a karon szokásos módon tájékoztassák az oktatott tantárgy követelményrendszeréről. A tájékoztatásnak ki kell térnie a számonkérési formákra, a számonkérések gyakoriságára és ütemezésére, a vizsgakövetelményekre, az írott tananyagra, a tananyagnak tekintendő szakirodalomra. Kötelező tananyagként – az előadásokon elhangzottak mellett – csak hozzáférhető könyv, tankönyv, jegyzet vagy egyéb publikáció adható meg. Vizsgán csak azon könyv, tankönyv, jegyzet vagy egyéb publikáció ismerete követelhető meg, amelyik legalább hat héttel a vizsgaidőszak kezdete előtt megjelent.

KSZ 23. (5) A meghirdetésért felelős szervezeti egység vezetője azon tanegységek listáját, melyek teljesítését lehetővé tevő kurzusokat meg kíván hirdetni, továbbá a kurzusok számát, (s amennyiben szükségesnek látja, a kurzus megindításához a hallgatók szükségesnek tartott legkisebb és legnagyobb létszámát) az előző félév ötödik hetéig eljuttatja a tanulmányi vezetőhelyetteshez a tanrendben történő közzététel végett.

KSZ 23. (6) Meghirdetni és a tanrendben közzétenni csak olyan előadók kurzusait lehet, akik a Karral közalkalmazotti jogviszonyban állnak vagy akiknek az oktatásban történő részvételét, oktatási programját (PhD- hallgatóként, megbízott oktatóként vagy meghívott előadóként) a foglalkoztató tanszék előterjesztésére a Kari Tanács az előző félévben jóváhagyta.

KSZ 23. (7) A tanszék vizsgakurzust hirdethet meg.

KSZ 23. (8) A tanrendben közzé nem tett kurzusokat megtartani nem lehet. Kivételes esetben a dékán engedélyével kurzusok pótmeghirdetésére kerülhet sor, legkésőbb a szorgalmi időszak kezdetéig.

ELŐZETES KURZUSKÍNÁLAT

37. §

- (1) Az oktatási szervezeti egység vezetője az oktatási szervezeti egység által a következő félévre meghirdetendő kurzusok listáját, valamint a kurzusok adatait a szorgalmi időszak hetedik hetének végéig felterjeszti a kari tanulmányi osztályvezetőhöz.
- (2) A felterjesztés alapján a kari tanulmányi hivatal a szorgalmi időszak 14. hetének végéig elkészíti az előzetes kurzuskínálatot, melynek tartalmára a kurzuskínálatra vonatkozó előírások érvényesek.
- (3) Az előzetes kurzuskínálatot a szorgalmi időszak utolsó napjáig közzé kell tenni.

ELŐZETES KURZUSFELVÉTEL

38. §

- (1) A karok előírhatják hallgatóiknak az előzetes kurzusfelvételt.

- (2) Az előzetes kurzusfelvétel esetén a hallgatók a vizsgaidőszak hatodik hetének végéig kötelesek jelentkezni az általuk a következő félévben elvégezni kívánt kurzusokra.
- (3) Az előzetes kurzusfelvétel esetén a hallgató csak olyan kurzusokra jelentkezhet, amelyek erős előfeltételeit legkésőbb a félév során, valamint amelyek gyenge előfeltételeit legkésőbb a következő félévben teljesíti.
- (4) A szakkezdési nyilatkozat leadásakor első alkalommal beiratkozó hallgatók esetében az adott szakon előzetes kurzusfelvétel nem írható elő.

A VÉGLEGES KURZUSKÍNÁLAT

39. §

- (1) A végleges kurzuskínálatot az előzetes tárgyfelvetelek valamint a korábbi évek statisztikai adatai és az oktatási szervezeti egységektől kapott információk alapján a szorgalmi időszak kezdete előtt állítja össze a kari tanulmányi hivatal.
- (2) Az előzetes tárgyfelvetelek alapján a tanegységért felelős oktatási szervezeti egység vezetője dönt a törlendő kurzusokról, valamint – szükség esetén – intézkedik a további kurzusok meghirdetéséről.
- (3) Ugyanazon tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzusok mindegyikét csak abban az esetben lehet törölni, ha az ezekre a kurzusokra jelentkezők összlétszáma nem éri el a kurzusra meghatározott minimális létszámok legkisebbikét.
- (4) A kurzuskínálat tartalmazza az elindítani tervezett kurzusok
  - a) helyét, időpontját (a speciálkollégiumok és vizsgakurzusok kivételével);
  - b) vezetőjének adatait;
  - c) maximális és minimális létszámát;
  - d) teljesítésének feltételeit;
  - e) elvégzésével teljesíthető tanegység adatait;
  - f) vizsgatípusát.
- (5) A kurzuskínálat tartalmazza a vizsgakurzusok
  - a) vezetőjének adatait
  - b) maximális és minimális létszámát;
  - c) elvégzésével teljesíthető tanegység adatait;
  - d) vizsgatípusát.
- (6) A kurzuskínálat összeállításakor figyelemmel kell lenni az Egyetemi Tanács és a kari tanácsok oktatói tagjainak és állandó meghívottjainak, az Egyetem és a karok vezetőinek e tevékenységükkel összefüggő rendszeres elfoglaltságaira.
- (7) A kötött szakpárok és az ajánlott szakpárok esetében a kurzuskínálatban a mintatanterv szerinti előrehaladás lehetőségét biztosítani kell.

A KURZUSFELVÉTEL

Ftv. 32. §

(3) A hallgatók joga különösen

d) az előadók és más oktatók megválasztása, a párhuzamosan meghirdetett előadások, gyakorlatok, szemináriumok és más foglalkozások közötti választás, párhuzamos képzésben való részvétel - a képesítési követelmények által - meghatározott keretek között.

KR 4. §

(1) Az intézmény köteles biztosítani, hogy a hallgató tanulmányai során az adott szakra előírt összes kredit mennyiségét legalább 20%-kal meghaladó kreditértékű tantárgyak közül választhasson.

(2) Az intézménynek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a hallgató tanulmányai során az adott szakra előírt összes kredit mennyiségét 10%-kal meghaladó kreditértékű tárgyakat vehessen fel. A hallgató e tárgyakat egy másik intézményben, illetve egy másik szakon is felveheti. Ezen további ismeretek megszerzését - kreditet eredményező teljesítésük esetén - az intézménynek igazolnia kell.

40. §

- (1) A hallgató jogosult az Egyetem bármely oktatási szervezeti egysége által meghirdetett kurzusra, vizsgakurzusra jelentkezni (kurzusfelvétel).
- (2) A hallgató a kurzus felvételekor köteles megjelölni, hogy ezt a kurzust
  - a) a számára előírt kötelező, kötelezően választható tanegység teljesítéseként vagy
  - b) a szabadon választható keret terhérekívánja felvenni. Az a) pontban leírt esetben a hallgató köteles megnevezni továbbá a teljesítendő tanegységet is.
- (3) A hallgató a szabadon választható keret terhére felvett kurzus esetében a (2) bekezdés alapján meghozott döntését a vizsgaidőszak utolsó hetében és a következő tanulmányi félév beiratkozási időszakában megváltoztathatja.
- (4) Ha a kar előzetes jelentkezést ír elő, az előzetes jelentkezéstől való eltérés lehetőségéről, illetve ennek hiányában az alkalmazandó jogkövetkezményekről a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (5) A hallgató csak akkor vehet föl egy kurzust, ha annak előfeltételeit teljesítette, illetve ha a gyenge előfeltételként, valamint párhuzamosan elvégzendőként megjelölt tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzust fölvette.
- (6) A hallgató legkésőbb a szorgalmi időszak harmadik (lásd tárgyfelvételi időszak, 34. § (5) bekezdés) hetének végéig köteles lecke-könyvébe fölvenni azokat a kurzusokat, vizsgakurzusokat, melyekre jelentkezett és jelentkezését elfogadták. Föl nem vett tanegység teljesítését elismerni nem lehet.
- (7) Ha a hallgató olyan kurzusra jelentkezett, amely nem indul el, jogosult helyette más kurzus(ok)ra jelentkezni és azt a lecke-könyvébe felvenni, úgy, hogy azok összesített kreditértéke nem haladja meg az elmaradó kurzus(ok) összesített kreditértékét.
- (8) A KR. 4.§ (2) bekezdésben leírt kreditfelvételi lehetőségbe beleszámít
  - a) minden a 40. § (2) bekezdés b) pontja szerint besorolt kurzus kreditértéke, ha azt a hallgató nem teljesítette;
  - b) minden a 40. § (2) bekezdés b) pontja szerint besorolt kurzus kreditértéke, ha azt a hallgató megszerezte és már nem számolható el a tantervben előírt szabadon választható tanegységként.
- (9) A KR. 4.§ (2) bekezdése szerinti lehetőségen felüli kurzusok felvételéért a hallgató a Térítési és Juttatási Szabályzat alapján külön térítést fizet, de azt – kérésre – a Kari Tanulmányi Bizottság véleményének figyelembevételével a Kar vezetője részben vagy teljesen elengedheti.

Ftv. 32. §

(2) Az oktatók jogosultak, különösen [...]

d) az intézményi Szabályzatban meghatározott feltételek mellett a hallgatók megválasztására.

41. §

- (1) Ha a kurzusra a maximális létszámnál több hallgató jelentkezett, ezt – a számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció alkalmazása esetén – az alábbi rangsorolás szerint vehetik fel:
  - a) azok a hallgatók, akik számára a tanegység kötelező és a tanegységet a mintatanterv szerint kívánják felvenni;
  - b) azok a hallgatók, akik egyszer már sikertelenül próbálták meg felvenni a tanegységet és a tanegység számukra kötelező vagy kötelezően választható;
  - c) azok a hallgatók, akik számára a tanegység kötelezően választható és a tanegységet a mintatanterv szerint kívánják felvenni;
  - d) azok a hallgatók, akiknek képzéséből már csak 60 kredit megszerzése van hátra és a kurzus számukra kötelező vagy kötelezően választható;
  - e) azok a hallgatók, akik számára a kurzus kötelező vagy kötelezően választható;

- f) azok a hallgatók, akik a kurzust külön térítés fizetése nélkül vehetik fel (lásd 40.§ (9) bekezdés);
  - g) a többi hallgató.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott kategóriákon belül a legalább két szakon tanulmányokat folytató hallgatók előnyben részesülnek az egy szakon tanulmányokat folytató hallgatókkal szemben.
  - (3) Kötelező tanegység esetén a speciális szükségletű hallgatók jelentkezését kötelező elfogadni. Egyéb esetekben a speciális szükségletű hallgatók helyzetük alapján a rangsoroláshoz képest előnyt élvezhetnek; ennek megállapítására a kurzus vezetője jogosult.
  - (4) Ha ugyanazon tanegység teljesítésére több kurzust is meghirdetnek, az Egyetemi Tanács és a Kari Tanács hallgatói tagjai előnyt élveznek a kurzusfelvétel során, amennyiben valamely kurzus egybeesik a testületi ülések várható időpontjával.
  - (5) Ha egy az (1) bekezdés pontjaiban meghatározott kategóriába tartozó hallgatók mindegyike nem vehető fel a kurzusra, akkor közülük a kurzus vezetője jelöli ki a kurzus felvételére jogosult hallgatókat.
  - (6) A kurzus vezetője engedélyt adhat a maximális létszámon túl, annak 10%-át meg nem haladó számú hallgatónak a kurzus felvételére, ha a teljesítés technikai feltételei biztosíthatók.
  - (7) Számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció hiányában a kurzusra felvett hallgatók személyét a kurzusvezető állapítja meg a (3) és (4) bekezdésben meghatározottakra figyelemmel.
  - (8) Az (1) bekezdésben meghatározott névsort a kurzus vezetője a szorgalmi időszak harmadik hetének első munkanapjáig köteles megállapítani.
  - (9) Ha a kurzusra létszámkorlát van megállapítva, a kari szabályzat ennek felvételét a kurzus vezetőjének ellenjegyzéséhez kötheti. Az ellenjegyzés érdekében – a számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció kivételével – az érintett kurzust vezető oktatónak a szorgalmi időszak harmadik hetében legalább három alkalommal, alkalmanként legalább két óra időtartamban a hallgatók rendelkezésére kell állnia.
  - (10) Arról, hogy az oktatónak a fentiekén túl milyen jogai, illetve kötelességei vannak a hallgató megválasztására, a kari szabályzatok rendelkezhetnek.

42. §

- (1) A tanári óraterhelésbe beszámítható kurzus akkor tartható meg, ha arra a tárgyfelvételi időszak végéig a kurzusra megállapított minimális létszámú hallgató, de legalább 5 fő jelentkezett.
- (2) A (1) bekezdés alól kivételt képez az a kurzus,
  - a) amely olyan szak kötelező vagy kötelezően választható kurzusa, ahol a mintatanterv szerinti (lásd 36.§ (7) bekezdés) létszám kisebb, mint 20;
  - b) amelynek technikai feltételei ennél kisebb maximált létszámot indokolnak;
  - c) amelyet a mintatanterv szerinti haladás biztosítása érdekében hirdettek meg (lásd 36. § (3) bekezdés).

43. §

- (1) Ha a kurzusra nincsen minimális hallgatói létszám megállapítva és kevesebb, mint 5 fő vette fel, a kurzust nem kötelező elindítani.
- (2) Ha a kurzusra, vizsgakurzusra a megállapított minimális létszámnál kevesebben jelentkeztek, akkor a kurzust, vizsgakurzust nem kötelező elindítani.
- (3) A kurzus elmaradásáról a kurzusért felelős oktatási szervezeti egység vezetője értesíti a tanulmányi osztályvezetőt és a hallgatót.

KSZ 24. (1) A hallgató az ETR-ben a szorgalmi időszak második hetének végéig köteles jelentkezni azokra a kurzusokra, melyeket a félév során el akar végezni.

KSZ 24. (2) Amennyiben alternatív vagy fakultatív tárgy vonatkozásában a kurzus meghirdetője a kurzust felvevők számára speciális követelményeket állapít meg, a szorgalmi időszak második hetének közepéig (csütörtök) köteles közölni, hogy a jelentkezők közül kik nyertek felvételt a kurzusra.

KSZ 24. (3) A hallgató, amennyiben egy kurzusra felvételt nyert és a szorgalmi időszak második hetének végéig a nem törölte magát a névsorból, köteles a tárgyat a leckeönyvébe bevezetni.

KSZ 24. (4) Az ingyenes kurzusfelvétel a költségtérítéses hallgatókra nem vonatkozik. A többletkredit-felvétel minden esetben a költségtérítés összegét növeli.

KSZ 24. (5) Amennyiben a hallgató a társfeltételi viszonyban álló tárgyak (előadás, szeminárium illetve gyakorlat) esetében az egyik kurzust nem vette fel, a szorgalmi időszak harmadik hetében a Dékáni Hivatal előadójánál, külön térítés ellenében, kezdeményezheti a hiányzó kurzus felvételét.

FOGLALKOZÁSOK

44. §

- (1) Az előadáson a részvétel csak akkor kötelező, ha ezt a képzési terv előírja.
- (2) A gyakorlaton a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező.
- (3) Gyakorlati jegy megszerzése érdekében teljesítendő gyakorlati követelmény lehet:
  - a) a gyakorlaton végzett feladatokról történő beszámolás és/vagy,
  - b) a gyakorlat idején kívül elvégzendő feladat és/vagy,
  - c) zárthelyi dolgozat és/vagy,
  - d) más, a tantervben meghatározott követelmény.
- (4) A gyakorlati követelményeket a képzési terv rögzíti, és azok teljesítésének feltételeit az első foglalkozáson ismertetni kell. A gyakorlaton való részvétel önmagában a kredit megszerzéséhez nem elegendő.
- (5) A tantervben megjelölt elemi alapozó tárgyak esetében – ha a képzési terv ezt megengedi – a kötelező részvétel alól a tanegységért felelős oktató felmentést adhat, ha a hallgató az ismeretek meglétét bizonyította. A felmentés nem mentesít a többi gyakorlati követelmény teljesítése alól, és a kurzus teljesítését ekkor is az előírt értékelési formával kell értékelni. A felmentést írásban kell megadni.
- (6) A foglalkozásokon hang- vagy képfelvétel készítése kizárólag az oktató előzetes engedélyével lehetséges.

KSZ 25. Az állam- és jogtudományi oktatásban a tantárgyi kategóriák: kötelező, kötelezően választható (alternatív) valamint szabadon választható (fakultatív) tárgyak.

KSZ 26. (1) Kötelező tárgy az, amely a képesítési követelmények szerint minden hallgató számára egységesen a diploma megszerzésének feltétele és amelyet a tanterv ilyenként határoz meg. A kötelező tárgy formája évfolyam-előadás és/vagy csoportfoglalkozás (szeminárium, gyakorlat) a tantárgyi programoktól függően.

KSZ 26. (2) A tanszék a kötelező előadásokat választást biztosító módon is meghirdetheti. Ebben az esetben a tárgyfelvétel a tanszéken történik.

KSZ 26. (3) A csoport-foglalkozások (szemináriumok, gyakorlatok) a Kar által beosztott tanulmányi csoportok keretében zajlanak, a Dékáni Hivatal által meghatározott időben és helyen. A tanszékek a csoport-foglalkozásokat (szemináriumokat, gyakorlatokat) választást biztosító módon is meghirdethetik, feltéve ha azt a Dékáni Hivatalnak a megelőző félév ötödik hetének végéig bejelentik, s azt a Kar a tantervi tájékoztatójában közzéteszi. A választást biztosító lehetőség szólhat időpontra, témára illetve előadóra.

KSZ 26. (4) Az alternatív tárgy a tantárgyi órakeretnek azon része, melynek kitöltése a hallgató által a tanszéki vagy tantárgycsoporti tematikus kínálatból történő választással kötelező. A tanterv lehetőségét biztosít arra, hogy az általa meghatározott keretekben az alternatív tárgyakra vonatkozó tanulmányi kötelezettségek a tantervi helyükhöz képest előbb vagy később is, de legfeljebb a záróvizsgákat megelőző félév végéig teljesíthetők.

KSZ 26. (5) A fakultatív tárgy a tantárgyi órakeretnek azon része, mely a képesítési követelményekben a hallgató számára előírt szabad tárgyválasztással kötelező.

KSZ 27. (1) Amennyiben a tanszék az előadásokon számonkérést tervez (évfolyam-zárthelyi dolgozat), s ahhoz következményeket fűz, annak feltételeit a szorgalmi időszak kezdetén, évfolyam-előadáson ismertetni kell, továbbá azt írásban a tanszéki hirdetőtáblán illetve a tanrendi tájékoztatóban közzé kell tenni. Egy félévben legfeljebb három évfolyam-zárthelyi dolgozat iratható.

KSZ 27. (2) A tantervben előírt olyan gyakorlatokon, szemináriumokon, amelyek látogatása kötelező, a hallgatók jelenlétét a gyakorlat-, illetve szemináriumvezetőnek ellenőriznie kell. A részvétel ellenőrzésének a módját, a hallgatók távolmaradásának következményeit és a szemináriumi teljesítmény értékelésének és javításának feltételeit a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, a tanszékvezető, illetve az oktató állapítja meg. Ezt az első szemináriumon/gyakorlaton a hallgatókkal közölni kell. A tanszékvezető és a szeminárium- illetve gyakorlatvezető oktató által megjelölt külön követelményeket a tanszéki hirdetőtáblán is közzé kell tenni.

KSZ 27. (3) A kreditnyilvántartás érdekében valamennyi csoportfoglalkozásról (szeminárium, gyakorlat) alternatív és fakultatív előadásról hallgatói részvételi nyilvántartást kell vezetni, melyet a tanszéken a vizsgalapokkal együtt egy évre visszamenőleg meg kell őrizni.

Leckekönyv aláírása

KSZ 28. (1) A leckekönyvi aláírás tantárgyak és foglalkozási típusok szerint az adott oktatási időszakra eső hallgatói tanulmányi kötelezettségeknek a tantervben előre megadott követelménye szerinti teljesítésének, a kreditek megszerzésének igazolása, s egyben az adott tárgyból az oktatási időszak (félév) érvényességének elismerése.

KSZ 28. (2) A leckekönyv aláírása csak akkor tagadható meg, ha a hallgató a félév elején közölt feltételeket nem teljesítette.

KSZ 29. A leckekönyvnek a tantárgy, illetve foglalkozási típus szorgalmi időszakra eső követelményeinek teljesítését igazoló aláírására a tanszékvezető rendelkezése szerint az egyetemmel munkaviszonyban álló oktató vagy megbízott előadó jogosult. Az oktató ill. megbízott előadó távolléte esetén az aláírást a tanszékvezető pótolja.

KSZ 30. A tanszékvezető az aláírásra jogosultak névsorát és aláírásmintáját félévenként - a szorgalmi időszak végéig - a Dékáni Hivatalnak megküldi.

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSE, A VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI

Ftv 90. §

(1) Az adott képzési célhoz igazodó, egymásra épülő ismeretellenőrzési formákat (vizsgákat) a képesítési követelmények, valamint a tanterv határozza meg.

(2) A tananyag ismeretének értékelése, általában

a) öt fokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);

b) három fokozatú: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg minősítéssel történhet.

(3) A felsőoktatási intézmény Szabályzatában a tanulmányi követelmények teljesítésének ellenőrzésére és értékelésére más rendszert (pl. halmozott pontozás, tanegység, kredit) is választhat; ebben az esetben is biztosítani kell azonban a (2) bekezdésben foglalt ellenőrzési, értékelési rendszerrel való összehasonlíthatóságot.

Ftv. 32. §

(2) Az oktatók jogosultak, különösen

c) a hallgatók tanulmányi munkájának és teljesítményének értékelésére.

Ftv 90. §

(2) A tananyag ismeretének értékelése, általában

a) öt fokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);

b) három fokozatú: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg minősítéssel történhet.

KR 8. §

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell:

g) arról, hogy a hallgató hány alkalommal vehet fel ismételten egy adott tantárgyat, hány alkalommal ismétélheti meg elvégzett tanulmányi munkájának értékelését egy tanulmányi időszakban [...]

45. §

- (1) A tanegység akkor tekintendő teljesítettnek, ha a hallgató egy ahhoz kapcsolódó kurzust sikeresen elvégzett. A kurzus elvégzését gyakorlati vagy vizsgajegygyel kell értékelni.
- (2) A gyakorlati és a vizsgajegy öt- vagy háromfokozatú.
- (3) A szigorlat és jogászképzésben az alapvizsga egyes szakmai területeken az átfogó ismeretek megszerzését igazoló vizsga. Értékelésük ötfokozatú.

46. §

- (1) A kurzus teljesítése lehet sikeres vagy eredménytelen.
- (2) Eredménytelennek tekintendő a teljesítés, ha
  - a) sikertelen a teljesítés, azaz a hallgató elégtelen (nem megfelelt) minősítést szerez,
  - b) a hallgató tanegységelhagyónak minősül, mert
    - nem kísérelte meg a vizsgázást vagy
    - megtagadták tőle a gyakorlati jegyet.
- (3) Nem minősül tanegységelhagyásnak, ha az adott kurzus nem indul el, vagy a hallgató azért nem kísérelte meg a teljesítést, mert a tanegység gyenge előfeltételét nem teljesítette.
- (4) A tanszék (az oktató) megtagadja az érdemjegy vagy a minősítés megadását, illetőleg a vizsgára bocsátást, ha a tanegység (gyenge) előfeltétele nem teljesül.
- (5) Előfeltételes tanegység megszerzése az előfeltétel(ek) teljesületlen volta esetén érvényét veszti.

47. §

- (1) Az oktató a kurzus sikeres vagy sikertelen teljesítését a vizsgalapon (vagy más, kari, illetve egyetemi rendelkezések szerint meghatározott módon) és a leckekönyvben az érdemjegy (minősítés) számmal és betűvel való bejegyzésével, aláírásával és a dátum megadásával igazolja. A bejegyzést a vizsgalapon és a leckekönyvben azonos tartalommal kell rögzíteni. Eltérés észlelése esetén a kari tanulmányi hivatal vizsgálatot kezdeményez.
- (2) Az oktató akadályoztatása esetén az érdemjegy (minősítés) bejegyzésére a tanszékvezető jogosult.

48. §

- (1) Ha a hallgató nem kapott a 44. § (5) bekezdésben leírt felmentést, valamint a gyakorlatvezető ellenőrzi a jelenlétet, akkor
  - a) a gyakorlatvezető a gyakorlati jegyet nem tagadhatja meg (nem minősítheti eredménytelennek), ha a hallgató a meghirdetett foglalkozások negyedénél kevesebb alkalommal hiányzott a foglalkozásról;
  - b) egynegyed és egyharmad közötti távollét esetén a gyakorlatvezető jogosult többletfeladatot előírni vagy a gyakorlati jegyet megtagadni, az erre vonatkozó elvi döntését azonban a félév első óráján előre közölnie kell;
  - c) egyharmadot meghaladó távollét esetén a gyakorlati jegyet meg kell tagadni (a teljesítést eredménytelennek minősíteni).
- (2) A laboratóriumi gyakorlatokról való távollét még elfogadható legmagasabb számának meghatározásáról a kari szabályzat rendelkezik.
- (3) A gyakorlati jegyet a vizsgaidőszak első hetének végéig kell megadni.

- (4) Kollokvium lehet
  - a) szóbeli vizsga;
  - b) írásbeli vizsga;
  - c) „A” típusú kombinált vizsga, amikor a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll és a kollokvium eredményét a tantervben rögzített módon a két rész eredménye alapján állapítják meg, azonban a sikeres teljesítés feltétele mindkét rész sikeres teljesítése;
  - d) „B” típusú kombinált vizsga, amikor a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll és az írásbeli rész sikeres teljesítése előfeltétele a szóbeli részen való részvételnek, a vizsga eredménye a szóbeli rész eredménye, azonban az írásbeli rész eredménytelensége esetén elégtelen;
  - e) folyamatos számonkérés („C” típusú vizsga), amelynek keretében a hallgató a félév folyamán 3–4 zárthelyi vagy házidolgozat megírásával ad számot tudásáról, és az oktató ennek alapján állapítja meg az érdemjegyet;
  - f) „D” típusú kombinált vizsga, amelynek keretében a szorgalmi időszak végén írt írásbeli zárthelyi dolgozat alapján az oktató, az elért eredménytől függően érdemjegyet ajánlhat meg, a megajánlott jegyeket legkésőbb a vizsgaidőszak első hetének utolsó napjáig közzéteszi. Ha a hallgató a megajánlott jegyet nem fogadja el (vagy az oktató nem ajánlott meg jegyet az írásbeli alapján), akkor a hallgató a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát tesz.
- (5) A kollokvium fajtáját a kurzuskínálatban föl kell tüntetni, és az oktatónak ezt az első órán (a vizsgakövetelményekkel együtt) közölnie kell a hallgatókkal. Az utóvizsga típusa – a szigorlatot kivéve – eltérhet a vizsga típusától. A kollokvium fajtájától eltérni csak a speciális szükségletű hallgatók esetében lehet.
- (6) Az „A” típusú kombinált vizsga esetén a kurzus vezetője az írásbeli rész alapján eltekinthet a szóbeli vizsgától és az írásbeli rész értékelését vizsgajegynek tekintheti, ha ezzel a hallgató egyetért.
- (7) A „B” típusú vizsga esetében az írásbeli rész megelőzi a szóbeli részt. Az írásbeli rész sikertelensége esetében a szóbeli vizsgán nem lehet részt venni; a sikertelen írásbeli rész egyszer javítható. Sikertelen szóbeli rész esetén a szóbeli részt kell javítani.
- (8) A kombinált vizsgák írásbeli része az oktató döntése alapján a szorgalmi időszakban írt zárthelyi dolgozattal, illetve házi feladatokkal is teljesíthető. Ha a kombinált vizsga írásbeli részét kötelezően a szorgalmi időszakban írt zárthelyi dolgozatok alkotják, akkor ezek száma legfeljebb 4 lehet, és legalább 2 héttel a megírásuk előtt meg kell hirdetni őket.
- (9) A kari szabályzatokban rendelkezni kell az egy kurzus keretében a zárthelyi dolgozatokra fordítható összes időmennyiségről.
- (10) A kombinált vizsgák mindkét részét ugyanabban a félévben kell teljesíteni.
- (11) Az „A”, „B” és „C” típusú kombinált vizsga szorgalmi időszakban teljesített írásbeli részének (részeinek) eredményét a megírástól számított két héten belül, a vizsgaidőszakban teljesített írásbeli vizsga eredményét legkésőbb a szóbeli vizsgát megelőző munkanapon déli tizenkét óráig ki kell hirdetni.
- (12) A vizsgaidőszakban teljesített írásbeli részből (is) álló kollokvium eredményét 8 munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgaidőszak hatodik hetének közepéig) kell kihirdetni.
- (13) Szigorlati vizsga kizárólag szóbeli, illetve „A” vagy „B” típusú kombinált vizsga lehet. Ilyen esetben írásbeli részvizsga csak a vizsgaidőszakra tűzhető ki.
- (14) A szigorlat szóbeli részét legalább kéttagú bizottság előtt kell letenni. A bizottság valamely tagjának ideiglenes távolléte esetén a vizsgát fel kell függeszteni. A szóbeli szigorlatot (mely egyetlen jeggyel osztályozott, egy vizsgakurzusként meghirdetett tanegység) – az Állam- és Jogtudományi Kar kivételével – egyetlen napon kell

megtartani. A bizottsági tag távolléte esetén követendő eljárásról a kari szabályzatok rendelkeznek.

- (15) Az írásbeli és szóbeli részből álló szigorlat esetén az egyes részeket ugyanabban a vizsgaidőszakban kell teljesíteni.
- (16) A kombinált vizsgák esetében az utóvizsga típusát a képzési terv határozza meg.

KSZ 31. A szeminárium- illetve gyakorlatvezető a félév első foglalkozásán – tekintettel az ESZ 48 (1) a-c) pontjaira – közli az 1/3-nak és 1/4-nek megfelelő konkrét foglalkozási számot.

A GYAKORLATI JEGY

49. §

- (1) Elégtelen gyakorlati jegy kijavítására – ha a szak képzési tervének rendelkezése, illetve annak hiányában a kurzuskínálat ezt lehetővé teszi – a vizsgaidőszak első két hetében kell egy alkalommal lehetőséget biztosítani. Ennek tényét a kurzuskínálatban közzé kell tenni.
- (2) Gyakorlati jeggyel záruló kurzust vizsgakurzussal nem lehet teljesíteni.

A KOLLOKVIUM ÉS SZIGORLAT

50. §

- (1) A vizsgaalkalmakra maximált hallgatói létszámot lehet megállapítani.
- (2) Az írásbeli vizsgák időpontját – a kari szabályzat keretei között – a kurzus vezetője, a szigorlati írásbeli vizsga időpontját a szakfelelős állapítja meg. A vizsgaidőszakban történő írásbeli vizsgára legalább két alkalmat kell biztosítani úgy, hogy a két vizsga között legalább két hét teljen el. Az írásbeli vizsgák időpontját szakonként össze kell hangolni és a szorgalmi időszak ötödik hetének végéig közzé kell tenni.
- (3) Szóbeli vizsgák időpontját kizárólag a vizsgaidőszakra lehet kijelölni.
- (4) A szóbeli vizsgák időpontját a kurzus vezetője állapítja meg. A vizsgaalkalmak számát (utóvizsgák nélkül) úgy kell megállapítani, hogy az összesített maximált létszám elérje a kurzust felvett hallgatók létszámának 120%-át. A vizsgaidőszak 1–3. és 4–6. hetében azonos számú vizsgaidőpontot kell biztosítani. Ettől csak a hallgatók hozzájárulásával lehet eltérni.
- (5) A kurzus vezetője egyes vizsgaidőpontokat utóvizsga-időpontként jelölhet meg.
- (6) A kurzus vezetője köteles a vizsgaidőszak utolsó előtti hetéig sikertelen vizsgát tett hallgatók számára utóvizsga-időpontot biztosítani a vizsgaidőszak utolsó hetében.
- (7) A vizsgaidőpontokkal kapcsolatos, a hallgatók és a kurzus vezetője közti vita esetén a hallgatók a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjéhez fordulhatnak, aki a hallgatókra és a kurzus vezetőjére egyaránt kötelező érvényű döntést hoz.
- (8) A vizsga napján belül a vizsga időpontját az oktatási szervezeti egység vagy a vizsgáztató csoportosan vagy személyre szólóan kijelölheti. Időpontkijelölés hiányában a vizsga időpontja valamennyi aznapra feliratkozott vizsgázó számára reggel 9 óra. Az oktató távolléte esetében az oktatási szervezeti egység vezetője köteles gondoskodni a vizsga pótlásáról, mely a hallgatók számára hátrányos következményekkel nem járhat.

51. §

- (1) A vizsgázás előfeltétele a vizsgára való jelentkezés. Vizsgára az a hallgató jelentkezhet, aki a kurzust felvette és a kurzus előfeltételeit és gyenge előfeltételeit teljesítette, vagy a vizsga időpontjáig várhatóan teljesíti. [lásd 46. § (4) bekezdés]

- (2) A hallgató ugyanabban a vizsgaidőszakban egy kurzusból – a vizsgahalasztás kivételével – a kari szabályzatban meghatározott alkalommal jelentkezhet vizsgázni. A kari szabályzatban legalább kettő, legfeljebb három jelentkezési lehetőséget kell biztosítani.
- (3) Utóvizsga-időpontra meghirdetett vizsgára csak az utóvizsgára utasított, illetve a javítani szándékozó hallgatók jelentkezhetnek.
- (4) Adott vizsganapon a vizsgán – a vizsgáztató tanár külön engedélye nélkül – az a hallgató vehet részt, aki a vizsgára legkésőbb a vizsgát megelőző utolsó munkanapon jelentkezett és jelentkezését elfogadták.
- (5) A hallgató jogosult a vizsgára való jelentkezését visszavonni, illetve új vizsgaidőpontra jelentkezni (vizsgahalasztás)
  - a) számítógépes vizsgaadminisztráció esetén legkésőbb a vizsga megkezdése előtt 36 órával;
  - b) egyéb esetben a vizsga kezdetéig.
- (6) A vizsgahalasztás miatt újabb vizsgaidőpontot biztosítani nem kötelező.
- (7) Ha a hallgató a vizsgán igazolatlanul nem jelenik meg és nem élt a vizsgahalasztás lehetőségével, akkor a vizsgája eredménytelen vizsga. Igazoltnak kizárólag az a távollét tekinthető, amely hallgató önhibáján kívül, igazolható külső körülmények miatt következett be. Az igazolt távolmaradás vizsgahalasztásnak minősül.

52. §

- (1) Leckekönyv nélkül vizsgázni nem lehet. A vizsgán a részvétel feltétele szükség esetén a személyazonosításra alkalmas okirattal történő igazolása. Írásbeli vizsgán az oktató jogosult a dolgozatok beadása előtt ellenőrizni a résztvevők személyazonosságát.
- (2) A vizsga a vizsgakérdés föltételével (a tétel átadásával) tekintendő megkezdettnek, ezután a hallgató teljesítményét érdemjeggyel minősíteni kell.
- (3) Az oktató jogosult a hallgató vizsgáját megszakítani és vizsgáját elégtelen érdemjeggyel minősíteni, ha nem megengedett segédeszköz(ök) használatát vagy más személy együttműködését észleli.
- (4) Szóbeli vizsgán a vizsgázónak lehetővé kell tenni szükség szerinti rövid felkészülést a felelete előtt.
- (5) A szóbeli vizsgák az Egyetem oktatói és hallgatói számára – a vizsgáztatás helyszíne megszabta keretek között – nyilvánosak. A vizsgázó betekinthez kijavított írásbeli dolgozatába, és a javítás felülvizsgálatát kérheti a dolgozat javítójától.
- (6) Ha a hallgató bizottság előtt vizsgázik, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.
- (7) A hallgató félévente egy alkalommal javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga érdemjegye az előző érdemjegyet semmissé teszi.

53. §

- (1) Sikertelen nyelvi alapvizsga kijavítását ugyanabban a vizsgaidőszakban a tanterv kizárhatja. Ezt a képzési tervben jelölni kell az “azonos vizsgaidőszakban nem ismételtető” szöveggel.
- (2) Az elégtelen osztályzat azonos vizsgaidőszakban történő javítása esetén az új jegyet a tanár a vizsgalapra (vagy más, kari, illetve egyetemi rendelkezések szerint meghatározott módon) bejegyzi, és a leckekönyvben az elégtelen érdemjegy alá írja.
- (3) Utóvizsga esetén a hallgató legkésőbb a vizsgát, illetve a vizsga eredményének kihirdetését követő hét munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgaidőszak hatodik hetének harmadik munkanapjáig) írásban kérheti a tanegységért (tanulmányi egységért) felelős oktatási szervezeti egység vezetőjétől, hogy (írásbeli vagy szóbeli) vizsgáját

bizottság előtt tegye le. Az oktatási szervezeti egység vezetője ezt a lehetőséget köteles biztosítani. Ha a kari szabályzat biztosítja a második utóvizsga lehetőségét, akkor kötelező bizottsági vizsgát tartani.

- (4) A (3) bekezdésben megjelölt bizottság előtti vizsga időpontját a bizottság határozza meg, erről a hallgatót három munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgát megelőző negyedik munkanapon) hirdetmény útján értesíti a tanulmányi egységért felelős oktatási szervezeti egység vezetője.
- (5) Az utóvizsgára (beleértve a kombinált vizsga külön-külön megismételt részeit) a sikertelen kollokvium után leghamarabb négy nappal, sikertelen szigorlat esetén egy héttel később kerülhet sor. A hallgató indokolt írásbeli kérésére a tanegységért (tanulmányi egységért) felelős oktatási szervezeti egység vezetője ettől eltérhet.

KSZ 32. Számonkérési / értékelési formák:

aláírás: kreditpont megszerzésével nem járó foglalkozás teljesítésének igazolása

beszámoló: a tantervben meghatározott tantárgyakat lezáró, szóbeli vagy írásbeli teljesítéshez kötött, három vagy ötfokozatú értékeléssel minősített számonkérés forma

szeminárium jegy: a szemináriumokon nyújtott teljesítmény ötfokozatú értékelési formája

kollokvium: egy vagy két félév anyagából tett ötfokozatú érdemjeggyel minősített szóbeli vagy írásbeli vizsga

alapvizsga: legalább két féléves tárgy ismereteit, nem szigorlati formában számonkérő ötfokozatú érdemjeggyel minősítő szóbeli vizsga

szigorlat: legalább két féléves tárgy ismereteit ötfokozatú érdemjeggyel minősítő szóbeli vizsga

KSZ 33. A jogász szak hallgatói tanulmányaik során, a tantervben előírtaknak megfelelően, Eljárásjogi szigorlatot tesznek. Az Eljárásjogi szigorlat elkülönítve letett Büntetőeljárás jog és Polgári peres eljárásjog tárgyak vizsgáiból áll. Az elkülönítve letett vizsgák eredménye külön-külön számít az adott félév tanulmányi átlagába.

KSZ 34. (1) Kreditponttal rendelkező kötelező csoportfoglalkozás (szeminárium) értékelése ötfokozatú jeggyel történik. Az értékelés követelményeit a tanszékvezető és a foglalkozásokat tartó oktató határozza meg. Amennyiben a szeminárium kollokviummal, alapvizsgával, szigorlattal értékelt tárgyhoz kapcsolódik és a kapcsolódó tárgy vizsgája sikertelen, az eredményesen teljesített szemináriumot nem kell megismételni.

KSZ 34. (2) Kötelező tárgyhoz kapcsolódó, kreditponttal nem rendelkező csoportfoglalkozás (gyakorlat) értékelése: aláírás. Az aláírás megszerzésének követelményeit a tanszékvezető és a foglalkozásokat tartó oktató határozza meg. A kötelező tárgy sikertelen teljesítése esetén a hozzákapcsolódó gyakorlat ismételttel teljesítendő.

KSZ 35. (1) Ha a hallgató a tárgy adott oktatási időszakra eső követelményeit nem teljesítette, szemináriumi jegye elégtelen, a javítás feltételeit a tanszékvezető, vagy felhatalmazása alapján a tantárgyfelelős, vagy a foglalkozásokat vezető oktató határozhatja meg, megjelölve a javítás módját és idejét is.

KSZ 35. (2) A szeminárium jegyet legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó napján be kell írni a leckekönyvbe. Az elégtelen eredmény kijavításának egyszeri lehetőségét, kivéve, ha a tárgy értékelése folyamatos teljesítéshez kötött, a vizsgaidőszak második hetének végéig a hallgató számára meg kell adni.

KSZ 35. (3) A szemináriumot, amennyiben a javítási kísérlet nem jár eredménnyel, a tantárgyismétlés szabályai szerint kell megismételni.

KSZ 35. (4) Amennyiben a szemináriumi jegyet illetve a gyakorlat aláírását a csoportfoglalkozások egyharmadáról történt hiányzás miatt tagadják meg, a hallgatónak a szemináriumot/gyakorlatot a tantárgyismétlés szabályai szerint fel kell vennie.

KSZ 35. (5) Kötelező tárgy esetében a kollokvium, alapvizsga, szigorlat letételének előfeltétele a tárgyhoz kapcsolódó szeminárium/gyakorlat teljesítése.

Zárthelyi dolgozat

KSZ 36. A szorgalmi időszakban az ismeretek folyamatos ellenőrzése zárthelyi dolgozatokkal is történhet. Az ellenőrzésnek a zárthelyi dolgozatokkal történő formájáról a hallgatókat a félév elején a foglalkozáson, illetőleg a tanszéki hirdetőtáblán tájékoztatni kell. A dolgozatok eredményei - a jegymegajánlás esetét kivéve - a vizsgát nem helyettesíthetik.

Jegymegajánlás

KSZ 37. (1) A beszámolóval vagy kollokviummal számonkérendő tantárgyból, amennyiben kötelező szeminárium nem kapcsolódik az előadáshoz, legalább három évfolyamszintű zárthelyi dolgozat eredménye alapján a tanszék jegyet ajánlhat meg. Csoportfoglalkozás (szeminárium, gyakorlat) alapján kollokvium, alapvizsga és szigorlati vizsgajegyet megajánlani nem lehet.

KSZ 37. (2). A jegymegajánlás feltételeit a tanszékvezető illetőleg az előadást tartó oktató, határozza meg, és ezekről legkésőbb a szorgalmi időszak második hetében a foglalkozáson és a tanszéki hirdetőtáblán tájékoztatja a hallgatókat.

KSZ 37. (3) A megajánlott jegyet a hallgató nem köteles elfogadni és kérheti vizsgára bocsátását anélkül, hogy ez javításnak minősülne.

Választható tárgyak értékelése

KSZ 38. Alternatív és fakultatív tárgyak ismeretlenőrzési / értékelési formája gyakorlati jegy vagy beszámoló. A félév értékelése:

alternatív tárgyak esetén: ötfokozatú jeggyel történik,

fakultatív tárgyak esetén: ötfokozatú jeggyel történik.

KSZ 39. Alternatív és fakultatív tárgy esetében jegymegajánlásra kerülhet sor. Az értékelés követelményeit a tanszékvezető és a foglalkozásokat tartó oktató határozza meg.

KSZ 40. Alternatív tárgy esetében az elégtelen érdemjegy legfeljebb kétszer javítható.

KSZ 41. Fakultatív tárgy esetében a "nem megfelelt" értékelés esetén, továbbá az aláírás egyéb okokból történő megtagadásakor a kari szabályzat tantárgyisméltésre vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók. Ugyanazon a címen meghirdetett fakultatív tárgyat csak a meghirdető tanszék hozzájárulásával lehet többször felvenni.

Évfolyamdolgozat

KSZ 42. (1) A hallgató - a kutatási módszerek megismerését és az íráskészség fejlesztését szolgáló két - egyenként legkevesebb 1 ív (40.000 betűhely, kb. 20 szabványoldal) terjedelmű, ötfokozatú skálán osztályzattal minősítendő és a hallgató tanulmányi átlageredményébe beszámító évfolyamdolgozatot köteles írni, és elbírálás végett benyújtani. Az évfolyamdolgozat bármely félévben benyújtható, de legkorábban az alappanel tárgyainak teljesítése után, legkésőbb a záródolgozati témajóváhagyást megelőző félévben.

KSZ 42. (2) Elégtelen érdemjegy esetén a hallgató köteles új dolgozatot benyújtani. Az új dolgozat más tanszékhez is beadható.

KSZ 42. (3) Évfolyamdolgozatot a benyújtásig érvényesen lezárt kötelező tárgyakból lehet készíteni a tanszékek által ajánlott vagy jóváhagyott témában.

KSZ 42. (4) A tanszékek félévenként, a szorgalmi időszak elején közzéteszik ajánlott évfolyamdolgozat témákat a konzulens oktató megjelölésével együtt.

KSZ 42. (5) Az évfolyamdolgozat benyújtásának időpontja a szorgalmi időszak utolsó napja. Az évfolyamdolgozatot a konzulens oktató aláírásával ellátott igazolással együtt a Dékáni Hivatalban kell benyújtani.

KSZ 42. (6) Az évfolyamdolgozat értékelésének szempontjait a tanszék határozza meg.

KSZ 42. (7) Az évfolyamdolgozat kiértékelésének határideje: a benyújtást követő vizsgaidőszak hatodik hetének vége. Az eredményeket a tanszék a hirdetőtáblán közzéteszi.

KSZ 42. (8) Az évfolyamdolgozat értékelése nyomán kapott érdemjegy nem javítható.

KSZ 42. (9) Az évfolyamdolgozat eredményét a leckekönyvbe a Dékáni Hivatal jegyzi be.

KSZ 42. (10) A tantervi követelmények szerint a másoddiplomás jogász esti tagozaton, valamint a társadalombiztosítási szakon évfolyamdolgozat írása nem kötelező.

Vizsgára bocsátás

KSZ 43. A vizsgára bocsátás feltétele:

a, amennyiben a vizsgatárgyhoz kreditpont megszerzését lehetővé tevő kötelező szeminárium kapcsolódik, annak eredményes teljesítése,

b, amennyiben a vizsgatárgyhoz kreditponttal nem járó kötelező gyakorlat kapcsolódik, annak teljesítése (aláírás megszerzése).

KSZ 44. Ha vizsga írásbeli és szóbeli vizsga kombinációjából áll, a tanszék, illetve a vizsgáztató oktató dönt arról, hogy elégtelen írásbeli vizsgát követően a hallgató vizsgára bocsátható-e.

Ennek feltételeiről a félév elején a hallgatókat tájékoztatni kell. Alapvizsga, szigorlat esetén, ha az írásbeli vizsga elégtelen, szóbeli vizsga nem engedélyezhető.

KSZ 45. (1) Oktatási időszakot lezáró írásbeli vizsgát a tanszékvezető írhat elő, ha a tanterv azt lehetővé teszi, ha a hallgatók egyéb vizsgakötelezettségének teljesítését nem akadályozza és a tiltott segédeszközök használatának megakadályozása biztosítható.

KSZ 45. (2) Az írásbeli számonkérés feltételeiről a hallgatókat a félév elején tájékoztatni kell. Az oktatási időszakot lezáró írásbeli vizsgáról való előzetesen ki nem mentett távolmaradás következményeit a tanszékvezető állapítja meg, s erről a vizsgaidőpontok megállapításával egyidejűleg tájékoztatja a hallgatókat.

KSZ 45. (3) Az oktatási időszakot lezáró írásbeli vizsga letételére a vizsgaidőszak közepéig - a hallgatónak választási lehetőséget biztosító - legalább két időpontot kell kitűzni.

KSZ 45. (4) Az írásbeli vizsgaidőpontjainak egyenletes és összehangolt meghatározásához a tanulmány vezetőhelyettes a vizsgaidőszakot megelőző hatodik hétig konzultációs testületet köteles összehívni. Tagjai az érintett tanszékek képviselői és a Hallgatói Önkormányzat által delegált hallgatók, valamint a Dékáni Hivatal vezetője által kijelölt előadók.

KSZ 45. (5) Az írásbeli vizsgadolgozatot a megíratástól számított 8 munkanapon belül ki kell javítani, s a hallgatók számára az eredményeket a tanszéki hirdetőtáblán közzé kell tenni. Az utolsó írásbeli vizsgaidőpontot úgy kell megállapítani, hogy sikertelen vizsga esetén a hallgató a vizsga kijavítására vonatkozó szabályok szerint még javítási lehetőséggel élhessen.

KSZ 45. (6) Az írásbeli kollokvium meghirdetése esetén a tanszék köteles a vizsgaidőszak kezdete előtt egy hónappal a hallgatók tudomására hozni a sikertelen vizsgák javítására rendelkezésére álló írásbeli és/vagy szóbeli vizsganapok időpontjait.

KSZ 45. (7) Sikertelen írásbeli vizsga szóban is javítható. Második sikertelen írásbeli vizsga csak szóban javítható.

KSZ 46. A tanszékvezető a szorgalmi időszak végén közli a hallgatókkal a vizsgadolgozatokba való betekintés módját és idejét. Minden írásbeli dolgozat megtekintését biztosítani kell.

KSZ 47. Beszámolóval záródó tárgyakból (alternatív, fakultatív tárgyak) a beszámoló a vizsgaidőszak előtt, a szorgalmi időszak utolsó hetében is letehető.

KSZ 48. (1) Vizsgára - a megismételt vizsga kivételével - legkésőbb egy héttel a vizsgaidőszak kezdete előtt kell jelentkezni. Ezt követően vizsgára csak a vizsgahalasztás szabályai szerint lehet jelentkezni. A vizsgaidőszak kezdete előtti vizsgahalasztás eljárási díj fizetése alól mentes.

KSZ 48. (2) Amennyiben a hallgató a vizsgaidőszak kezdetéig vizsganapra nem jelentkezett be, csak akkor vizsgázhat, ha a tanszék által megadott vizsganapokon van még szabad hely.

KSZ 48. (3) A vizsganapokat a tanszékeknek lehetőleg a szorgalmi időszak kezdetén, de legkésőbb a vizsgaidőszak előtti ötödik héten közzé kell tenni a tanszék hirdetőtábláján és az ETR rendszerben.

KSZ 48. (4) Ha a tanszék a vizsgaidőpontok meghatározását az előírt határidőig elmulasztja, vagy a hallgatói képviselők és a tanszék között a vizsganapok számáról és időpontjairól vita támad, a hallgatói képviselők kérésére a dékán intézkedik.

KSZ 48. (5) A tanszéknek a vizsgajelentkezésre két hetet (a vizsgaidőszak kezdete előtti negyedik és harmadik hetet) kell biztosítania.

KSZ 49. (1) Amennyiben a hallgató több tárgyból is javítóvizsgát tesz, az érvényes félév lezárásakor és a tanulmányi átlag megállapításakor csak egy - mégpedig a dátum szerint első - kijavított vizsga érdemjegye vehető figyelembe. A további javítóvizsgák érvénytelenek.

KSZ 49. (2) Javítóvizsga esetében a javítóvizsgán elért eredmény számít a tanulmányi átlagba. Az elégtelen érdemjegy a sikertelen vizsgák kijavítására vonatkozó szabályok szerint javítandó.

KSZ 49. (3) A kivételes tanulmányi rendben engedélyezett vizsgaidőszakon kívüli vizsgák letételére megjelölt időszak nem minősül a vizsgaidőszak részének, ezért javítóvizsga ez időpontokban nem tehető.

KSZ 49. (4) A sikeres záróvizsga nem javítható.

KSZ 50. (1) Minden eredménytelen vizsga eggyel csökkenti az adott tantárgyra összesen rendelkezésre álló hatszori vizsga lehetőségét. Ugyanabban a vizsgaidőszakban egy kurzusból – a vizsgahalasztás kivételével - legfeljebb háromszor lehet vizsgára jelentkezni.

KSZ 50. (2) A kimentés szabályait a tanszékvezető állapítja meg, és a vizsgaidőpontok meghatározásával egyidejűleg a hallgatók tudomására hozza.

A vizsgáztatás rendje

KSZ 51. A kiírt vizsgák megtartásáért az illetékes tanszékvezetők a felelősek.

KSZ 52. (1) A hallgató a kitűzött vizsgaidőpontban köteles a vizsgán megjelenni és vizsgát tenni.

KSZ 52. (2) A szóbeli vizsgák - ideértve a záróvizsgát és a záródolgozat védését is – az egyetem hallgatói számára nyilvánosak. A nyilvánosság indokolt esetben korlátozható vagy kizárható.

KSZ 52. (3) A vizsgázó számára lehetővé kell tenni a felelete előtti rövid felkészülést.

KSZ 52. (4) A vizsgák zavartalanságáért, nyugodt légköréért a vizsgáztató, illetőleg a vizsgabizottság elnöke felelős. A vizsgáztató jogosult a hallgató vizsgáját megszakítani és vizsgáját elégtelen érdemjeggyel minősíteni, ha nem megengedett segédeszköz(ök) használatát vagy más személy együttműködését észleli.

KSZ 52. (5) A sikertelen szigorlat és alapvizsga megismétlését legalább kéttagú bizottság előtt kell letenni.

Vizsgáztató

KSZ 53. (1) Vizsgáztatásra az egyetemmel közalkalmazotti viszonyban álló oktató és oktatómunkát végző kutató, illetve a KSZ 23 (6) alapján a Kari Tanács által jóváhagyott előadók jogosultak.

KSZ 53. (2) A dékán a tanszékvezető kezdeményezésére további előadókat, vendégoktatókat is feljogosíthat vizsgáztatásra. A vizsgáztatásra kiadott dékáni engedély a visszavonásig érvényes.

KSZ 54. (1) Sikertelennek minősül a vizsga, ha a hallgató a vizsgát megkísérelte, de a vizsgán támasztott követelményeknek nem felelt meg.

KSZ 54. (2) Sikertelen vizsga megismétlése esetében az új érdemjegyet (minősítést) a vizsgáztató a leckeönyvben az elégtelen érdemjegy alá írja. Ha jogszabály vagy szabályzat - ösztöndíj és egyéb vonatkozásokban - másként nem rendelkezik, a továbbiakban csak a kijavított, új érdemjegyet kell figyelembe venni.

KSZ 55. Sikertelen szóbeli vizsga esetén a hallgató első ízben kérheti, hogy vizsgáját másik oktató előtt ismétlje meg, s ha a tanszéken a vizsgáztatásra jogosultak száma ezt lehetővé teszi, kérését teljesíteni kell. A második megismételt vizsgát kéttagú bizottság előtt kell letenni. A hallgató köteles jelezni, hogy második megismételt vizsgára jelentkezik.

Tantárgyismétlés

KSZ 56. (1) Amennyiben a hallgató az általa felvett kötelező és alternatív tárgyhoz tartozó kreditet nem szerzi meg, tantárgyismétlésre kerül sor. Tantárgyismétlés esetén ismételten eleget kell tenni a tantárgyra előírt teljes tanulmányi kötelezettségnek. A tantárgyismétlés a tanszék által meghirdetett időpontban lehetséges.

KSZ 56. (2) Amennyiben tantárgyismétlésre kerül sor, a hallgató mindaddig nem veheti fel a tárgy teljesítéséhez, mint előfeltételhez kötött további tárgyakat, míg eredményesen le nem zárja a tantárgyismétléses tárgyat. A tanszékek által oktatott tárgyakhoz meghatározott, s a tanterv részét képező előfeltételeket a tanulmányi tájékoztatóban a tárgyfelvétel időpontjáig közzé kell tenni.

KSZ 56. (3) A (2) bekezdés rendelkezéseivel szemben történő tárgyfelvétel és a tárggyal kapcsolatos tanulmányi és vizsgakötelezettség teljesítése érvénytelen.

AZ IDEGEN NYELVI KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSE

KK. 8. §

(1) A záróvizsgára bocsátás feltételeként szereplő idegen nyelvi követelményeket a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 9. pontja határozza meg.

54. §

(1) A hallgatók számára a karok általános idegennyelv-oktatást biztosítanak, amelyet a hallgatók – ha az idegennyelv-oktatás nem része a képesítési követelményekben szereplő kreditértéknek – a KR. 4.§ (2) bekezdésében leírt kreditkeret terhére vehetnek igénybe. Az általános idegen nyelvi órák kreditértéke megegyezik heti óraszámukkal.

- (2) Az általános idegen nyelvi kurzusok esetében a meghirdetendő kurzusokhoz rendelt létszám-maximumok összegének el kell érnie az adott és a megelőző évben felvett hallgatók közül nyelvvizsgával nem rendelkező hallgatók számának 110%-át.
- (3) Az általános idegen nyelvi kurzusok esetében a kurzusfelvétel során a 40. §-ban leírt rangsoroláson túl
  - a) középfokú, C típusú nyelvvizsga előírása esetén 16 kredit,
  - b) egyéb esetben 8 kreditmegszerzéséig a nyelvvizsgával nem rendelkező hallgatók elsőbbséget élveznek a nyelvvizsgával rendelkező hallgatókkal szemben.
- (4) Több nyelvvizsga előírása esetén a (3) bekezdés a) pontjában leírt mértéket kell figyelembe venni.
- (5) Az (1) bekezdésben meghatározott idegen nyelvi tanulmányokról a kari szabályzat rendelkezik.

KSZ 57. A nyelvi képzés a másoddiplomás jogász esti-, levelező ill. a társadalombiztosítási képzésnek nem része, a nyelvismeret megszerzéséről a hallgatóknak maguknak kell gondoskodniuk.

A KIVÉTELES TANULMÁNYI REND

55. §

- (1) A hallgató kérésére a Kari Tanulmányi Bizottság (a szakért felelős oktatási szervezeti egység véleményére tekintettel) kivételes tanulmányi rendet engedélyezhet.
- (2) Kivételes tanulmányi rend engedélyezésének indoka lehet:
  - a) kiemelkedő tanulmányi eredmény,
  - b) folyamatosan jó tanulmányi eredmény melletti kiemelkedő tudományos diákköri eredmény,
  - c) folyamatosan jó tanulmányi eredmény melletti egyetemi közéleti tevékenység;
  - d) külföldi ösztöndíj elnyerése,
  - e) folyamatos, súlyos betegség,
  - f) az olimpiai vagy paralimpiai felkészülés a Magyar Olimpiai Bizottság vagy a paralimpiai mozgalom javaslata alapján;
  - g) a kari szabályzatban meghatározott további hitelesen igazolható rendkívüli körülmények.
- (3) A kivételes tanulmányi rend keretében a hallgató a következő kedvezményekben részesíthető:
  - a) felmentés a gyakorlatokon való részvétel alól;
  - b) vizsgaidőszakon kívüli vizsga letételének engedélye;
  - c) a tantervben meghatározott követelményeknek a képzési tervben előírtaktól eltérő módú teljesítése.
- (4) A kivételes tanulmányi rendről szóló kérelemben a hallgató tanulmányainak tervezett ütemezését, a kért kedvezményeket fel kell tüntetni.
- (5) A kivételes tanulmányi rendben tanuló hallgató tevékenységét oktató felügyeli, akinek előzetes támogatását a kérelemhez mellékelni kell.
- (6) A kivételes tanulmányi rendet a kérelmet alátámasztó ok – akár a tanulmányi eredményre vonatkozó feltétel – megszűnése esetén vissza kell vonni.

KSZ 58. (1) Kivételes tanulmányi rend az ESZ 55. § (2) a/ b/ alapján annak a hallgatónak engedélyezhető, aki legalább már 100 kreditponttal rendelkezik, a legutolsó lezárt félévben

legalább 25 kreditpontot szerzett és tanulmányi átlaga a legutolsó lezárt félévben a 4,51-et elérte, valamint legalább egy tárgyból kivételes tehetséget mutat.

KSZ 58. (2) Kivételes tanulmányi rend az ESZ 55. § (2) d/ alapján annak a részképzés jellegű szakmai tanulmányok folytatása céljából külföldi felsőoktatási intézményben tanuló hallgatónak engedélyezhető, aki legalább már 100 kreditponttal rendelkezik, a legutolsó lezárt félévben legalább 20 kreditpontot szerzett és tanulmányi átlaga a legutolsó lezárt félévben a 4,00-et elérte.

KSZ 58. (3) Kivételes tanulmányi rend az ESZ 55. § (2) e/ , f/ és g/ pont alapján csak a hitelesen igazolt rendkívüli körülményekre tekintettel adható a tanulmányok során legfeljebb két alkalommal. Rendkívüli körülménynek tekinthető különösen

a/ a tartós, mozgást korlátozó betegség

b/ közvetlen hozzátartozó súlyos betegsége, aki a kérelmező ápolására szorul

c/ a szociális körülményekben hirtelen beállott olyan változás, mely a tanulmányok kezdetekor nem volt várható

d/ gyermekszülés.

e/ a Kar érdekében végzett tudományos vagy szervező tevékenység

f/ sporttevékenység, ha a kérelmező igazolhatóan rangos nemzetközi versenyeken (EB, VB, Olimpia) vesz részt,

g/ esti- és levelező tagozaton a munkakörülményekben bekövetkezett és végrehajtását illetően halasztást nem tűrő változás.

KSZ 58. (4) Amennyiben a kivételes tanulmányi rendet a KSZ 58. (1) alapján kérelmezi a hallgató, akkor a kérelemhez csatolandó tanszéki (intézeti) nyilatkozatnak tartalmaznia kell: a tanszékvezető (intézetigazgató) által jóváhagyott konzulens oktató megnevezését, a kivételes tanulmányi rend tanszéki véleményezését, melyben a konzulens oktató meghatározza az egyéni tanulmányok folyamatos ellenőrzésének módját. Amennyiben a kivételes tanulmányi rendet a KSZ 58. (1) alapján ismételten kérelmezi a hallgató, akkor a kérelemhez csatolni kell a korábbi kivételes tanulmányi rendet felügyelő konzulens oktató /ESZ 55. (5)/ nyilatkozatát a korábbi kivételes tanulmányi rend megfelelő és sikeres teljesítéséről.

KSZ 58. (5) A KSZ 58. (2) alapján kért, külföldi felsőoktatási intézményben történő részképzésre irányuló kérelemhez mellékelni kell a külföldi felsőoktatási intézmény fogadó nyilatkozatát, a külföldi felsőoktatási intézményben felvett tantárgyakat, oktatási programot és számonkérési rendszert. A külföldi felsőoktatási intézmény nyilatkozatát, a külföldi felsőoktatási intézményben felvett tantárgyakat, oktatási programot és számonkérési rendszert tartalmazó iratokat hitelesített fordításban kell csatolni a kérelemhez. Amennyiben a külföldi felsőoktatási intézmény nyilatkozatában a legalább egy félévre vonatkozó, tanrendszerű graduális képzésben való részvételt igazolja, a tantárgyak és oktatási program, valamint számonkérési rendszer leírása mellőzhető. Külföldi nyelvtanfolyam nem minősül részképzés jellegű szakmai tanulmánynak.

KSZ 58. (6) Aki részképzés jellegű szakmai tanulmányoknak külföldi felsőoktatási intézményben történő folytatása céljából, illetőleg aki rendkívüli személyes körülményei indokával kivételes tanulmányi rend engedélyezését kérelmezi, az oktatási időszakban érintett valamennyi tanszék előzetes hozzájárulását be kell szereznie, különös tekintettel a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének módjára és feltételeire. A tanszéknek nyilatkoznia kell az óralátogatás alóli felmentés feltételeiről, a szorgalmi időszakban teljesítendő tanulmányi köteleességekről és a vizsgakötelezettség teljesítésének módjáról és idejéről. A tanszékek előzetes hozzájárulását a benyújtott kérelemhez csatolni kell. A Dékáni Hivatal csak a tanszéki nyilatkozatokkal rendelkező kérelmet veszi át.

KSZ 58. (7) A kivételes tanulmányi rend iránti kérelmet a kérelemben megjelölt félévet megelőző vizsgaidőszak végéig kell a tanulmányi bizottsághoz benyújtani. Ez alól kivétel a KSZ 58. (3) a/, b/, c/, d/, g/ pontjaira tekintettel beadott kérelem. A kivételes tanulmányi rend engedélyezése egy félévre vonatkozik.

KSZ 58. (8) A kivételes tanulmányi rend szerinti tanulás nem engedélyezhető, ha kérelmét a hallgató nem a külföldi részképzésre történő kiutazása előtt nyújtotta be. A Tanulmányi Bizottság ettől a határidőtől indokolt esetben eltérhet.

KSZ 58. (9) A KSZ 58. (3) e/, f/ pontjaira vonatkozó ismételten igényelt kivételes tanulmányi rend feltétele: a rendkívüli körülmények hiteles igazolása és a megelőző félévben legalább 20 kreditpont és 4,00-es tanulmányi átlag teljesítése.

KSZ 58. (10) A kivételes tanulmányi rend alapján történő képzésben a félévek átlagának számítási módját speciálisan, a kivételes tanulmányi rend részeként kell meghatározni.

KSZ 58. (11) A jóváhagyott kivételes tanulmányi rendet a Dékáni Hivatal az érintett tanszéknek megküldi.

KSZ 58. (12) A kivételes tanulmányi rendre vonatkozó kérelmet alátámasztó ok megszűnése esetén e tény a kedvezményezett hallgatónak haladéktalanul be kell jelentenie a Dékáni

Hivatalnak, és egyidejűleg tájékoztatnia kell róla a kivételes tanulmányi rendet felügyelő oktatót.

Felmentés óralátogatási kötelezettség alól

KSZ 58. (13) A Tanulmányi Bizottság a hallgató kérésére egy félévben összesen hat hetet nem meghaladó időtartamra óralátogatás alóli felmentést engedélyezhet. Az engedélyezés feltételei megegyeznek a kivételes tanulmányi rend engedélyezésének feltételeivel.

KSZ 58. (14) Az ERASMUS program keretében külföldi tanulmányokat folytató hallgatókra a kar "Az Eötvös Loránd Tudományegyetem és az Európai Bizottság intézményi szerződése alapján az ERASMUS-program keretében a nyugat-európai egyetemeken tanuló magyar diákok tanulmányainak elismeréséről" szülő szabályzata vonatkozik.

A TANULMÁNYI ÁTLAG, A KREDITINDEX

KR 6. §

(4) A kreditrendszerű képzésben a hallgató teljesítményének nyomon követésére szolgál a képzés egy félévére, a képzési időszak hosszabb részére vagy a tanulmányok egészére számított (halmozott) súlyozott tanulmányi átlag. Az Intézményi Szabályzatban rögzíteni kell, hogy egyéni tanrend szerint tárgyakat felvevő hallgatók esetében hogyan értékeli egy félév lezárása után a hallgatók tanulmányi teljesítményét.

(5) Az Intézményi Szabályzat meghatározhatja a tanulmányok folytatásához, illetve az oklevél megszerzéséhez szükséges halmozott tanulmányi átlagot.

KK 7. §

(2) A minősítés ötfokozatú vagy háromfokozatú. Háromfokozatú minősítés esetén - a kreditponttal súlyozott tanulmányi átlag megállapításakor - a jól megfelelt minősítés jeles (5), a megfelelt minősítés közepes (3), a nem felelt meg minősítés elégtelen (1) érdemjegynek felel meg.

56. §

A hallgatók tanulmányi előmenetelének értékelésére a tanulmányi átlag és a kreditindex szolgál.

57. §

- (1) A félév tanulmányi átlaga a teljesített kreditek értékének és a tanegységek érdemjegyének szorzata összegezve, elosztva a teljesített kreditek összegével.
- (2) A kreditindex egy adott időszakban (legalább egy félévben) teljesített tanulmányi egységek kreditértéke és érdemjegye szorzatainak összege, elosztva a mintatanterv szerinti haladásnak megfelelő, az adott időszakra eső mintatantervi kreditek összegével.
- (3) Más intézményben teljesített félévek figyelembevétele esetén a megszerzett krediteket a teljesített félévek között egyenlő mértékben kell elosztani (homogenzálás).
- (4) A félév tanulmányi átlagának minősítése:
  - a) kitűnő, ha az átlag 5,00;
  - b) jeles, ha az átlag legalább 4,51, de nem több, mint 4,99;
  - c) jó, ha az átlag legalább 3,51, de nem több, mint 4,50;
  - d) közepes, ha az átlag legalább 2,51, de nem több, mint 3,50;
  - e) elégséges, ha az átlag legalább 2,00, de nem több, mint 2,50.

KSZ 59. (1) Ha a hallgató beiratkozik, a vizsgaidőszakban sikeresen letett valamennyi vizsgája és a tantervben előírt egyéb, a tanulmányi átlagba beszámító, jeggyel járó teljesített követelmény alapján, tanulmányi átlageredményét a vizsgaidőszakot követően, beiratkozása után haladéktalanul meg kell állapítani.

KSZ 59. (2) A hallgatónak meg kell adni mindazon tárgyhoz rendelt kreditértéket, melyet a tantervben előírt módon teljesített.

KSZ 59. (3) A tanulmányi átlageredménynél a kollokviumok eredményét kétszerezve, a szigorlatok és alapvizsgák eredményét háromszorozva kell figyelembe venni.

KSZ 60. Az áthallgatás [KSZ 17. (3)] alapján tett vizsga, amennyiben a tárgy teljesítését a Kari Kreditátviteli Bizottság elfogadta, az átlageredménybe beszámít.

KSZ 61. A kivételes tanulmányi rend alapján tanulmányokat folytató hallgató tanulmányi átlagának kiszámításáról a kivételes tanulmányi rend engedélyében kell rendelkezni. Ilyen rendelkezés hiányában az érdemjegy annak a félévnek az átlagába számít bele, amelyben a vizsgát letették.

KSZ 62. Az évfolyamdolgozat eredményét a benyújtás szerinti félév átlageredményébe kell beszámítani.

KSZ 63. Az átlageredményt két tizedesjegy pontosságig kell kiszámítani, és az eredményt be kell vezetni a hallgató leckekönyvébe és a törzskönyvbe.

KSZ 64. A tanulmányi átlageredmény tanulmányi ösztöndíj alapjául – ha szabályzat másként nem rendelkezik – csak abban az esetben számíthat, ha a hallgató az adott félévben összesen legalább 16 kreditpont értékű tantárgy tanulmányi és vizsgakötelezettségét teljesítette.

KSZ 65. A tanulmányi átlageredmények alapján a Dékáni Hivatal évfolyamonként összeállítja a hallgatói rangsorokat. A rangsorban csak azon hallgatók tanulmányi átlageredménye vehető figyelembe, akik az adott félévben legalább 25 kreditpontot szereztek. A rangsort vezető hallgatók nevét a kar megfelelő formában közzéteszi.

Leckekönyv érvényesítése

KSZ 66. A vizsgaidőszakot követően a hallgató sikeresen letett vizsgáit és egyéb kötelezettségeinek teljesítését a dékán a leckekönyv aláírásával érvényesíti.

MÁS SZAKON, MÁS INTÉZMÉNYBEN, A MINTATANTERVTŐL ELTÉRŐEN FOLYTATOTT TANULMÁNYOK SORÁN TELJESÍTETT TANEGYSÉGEK ELISMERÉSE

KR 2. §

(1) A felsőoktatási intézmény a vele hallgatói jogviszonyban állók más hazai vagy külföldi felsőoktatási intézményben szerzett kreditjeit intézményközi kredit-egyenértékűségi egyezmény, a hallgatóval kötött egyéni tanulmányi megállapodás vagy a beszámítást előíró jogszabály alapján ismerheti el. Két ismeretanyagot egyenértékűnek kell tekinteni, ha az ismeretanyagok közötti egyezés legalább 75%-os. Az ismeretanyag egyezésének mértékét az intézmény (kar) erre a célra létrehozott kreditátviteli bizottsága vizsgálja meg. Ez az egyenértékűség az intézmény számára egy adott intézményen belül és az intézmények között is kreditelismerési kötelezettséggel jár. A más intézményben (karon) teljesített helyettesítő tantárgy annyi kredittel ismerhető el a hallgató számára, ahány kreditet a szak tantervében a helyettesített tantárgy(ak)hoz rendeltek, a megszerzett érdemjegy azonban a tantárgyak elismerésekor nem módosítható. [...]

(3) Az Ftv. 84. §-ának (2) bekezdésében nevesített képzési szinteken az alacsonyabb képzési szinten megszerzett azon krediteket, amelyek a magasabb képzési szint követelményeit is kielégítik, el kell ismerni. [...]

KR 4.§

(5) Újabb szakon a szakképzettség megszerzése érdekében, a szak képesítési követelményei alapján meghatározott, teljesített és beszámított kreditek után a képzési idő lerövidíthető. Főiskolai szintű képzés tanulmányi ideje legfeljebb egy évvel rövidíthető le, ha a beszámított kreditek száma legalább 60. Egyetemi szintű képzés tanulmányi ideje legalább 60 kredit beszámítása esetén legfeljebb egy évvel, 120 kredit beszámítása esetén pedig legfeljebb további egy évvel rövidíthető le.

KR 8. §

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditrendszernek rendelkeznie kell: [...]

d) a más képzési szinteken, szakokon, intézményekben megszerzett és összegyűjtött krediteknek az intézményben egy adott képzési szinten és szakon történő beszámítása feltételeiről és mértékéről.

58. §

(1) A tantervi egységeknek a képzési tervtől eltérő teljesítése elismeréséről (ha azt jogszabály nem írja elő kötelezően) a Kari Kreditátviteli Bizottság dönt.

- (2) Az Egyetem hallgatói jogosultak más magyarországi vagy külföldi felsőoktatási intézmény tanegységeinek elvégzésére, és kérhetik azok elismerését képzésük részeként. Az ennek során felmerült tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja.
- (3) A hallgató az Egyetemen folytatott tanulmányai megkezdése előtt végzett felsőoktatási tanulmányainak elismerését az első beiratkozásakor a tárgyfelvételi időszak végéig kérheti. A kérelemről a szorgalmi időszak harmadik hetének végéig dönteni kell.
- (4) A hallgató kérheti egyéni tanulmányi megállapodás megkötését, amelyet az Egyetem nevében a kar oktatási vezetőhelyettese ír alá a Kari Kreditátviteli Bizottság állásfoglalása alapján. Az egyéni tanulmányi megállapodás kitér a másik felsőoktatási intézményben elvégzendő tanegységekre, tematikájukra, valamint arra, hogy a képzési tervben szereplő tanegységek közül mely(ek) teljesítését, milyen kreditértékkel ismeri el az Egyetem. A tanulmányi megállapodás keretében felmerülő tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja, kivéve, ha a kar saját forrása terhére hozott döntése ettől eltérően rendelkezik.
- (5) A hallgató az egyéni tanulmányi megállapodás megkötését a megelőző félév szorgalmi időszakának tizenegyedik hetének végéig kezdeményezheti. A vizsgaidőszak utolsó napjáig köteles a hallgató leadni a teljesítésről szóló igazolást. Az azon igazolt tanegységek az érintett félév tanulmányaiba számítanak.
- (6) Azokat a tanulmányokat, amelyeket a hallgató
  - a) az Európai Unió Erasmus-programja vagy
  - b) a hallgatóval kötött egyéni tanulmányi megállapodás vagy
  - c) intézményközi szerződéskeretében végzett és amelyeket az ezeket meghatározó szerződés tartalmaz, kötelező elismerni.
- (7) A tanulmányi megállapodás keretében felmerülő tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja, kivéve, ha a kar saját forrása terhére ettől eltérően rendelkezik.
- (8) Az Európai Unió Erasmus-programjának keretében előzetes tanszéki megállapodás csak a Kari Kreditátviteli Bizottság engedélye alapján köthető meg.
- (9) A más szakon, illetve a képzési tervtől eltérően teljesített tanulmányokat akkor kötelező a tanterv (képzési terv) egy részének teljesítéseként elismerni, ha azok a tanterv (képzési terv) ezen részében foglalt ismeretek legalább 75%-át tartalmazzák.
- (10) A képzési tervtől eltérően vagy más szakon teljesített helyettesítő tantárgyak kreditértékére és érdemjegyére vonatkozóan a KR 2.§ (1) bekezdését kell alkalmazni.
- (11) A kreditek általános érvényű, kölcsönös elismeréséről kötendő intézményközi szerződést a rektor csak az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság egyetértésével, az Oktatásszervezési és Hallgatói Ügyek Bizottsága véleménye és az Egyetemi Tanács felhatalmazása alapján köthet.

V. A SZAKOS TANULMÁNYOK BEFEJEZÉSE

A VÉGBIZONYÍTVÁNY (ABSZOLUTÓRIUM)

59. §

- (1) A végbizonyítvány (abszolutorium) annak igazolása, hogy a hallgató a szak tantervében előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségeknek (a záródolgozat, az előírt államilag elismert nyelvvizsga és a záróvizsga kivételével) mindenben eleget tett, illetve a záródolgozathoz rendelt kreditpontok kivételével a képesítési követelményekben előírt kreditpontokat megszerezte.
- (2) Több szakon tanulmányokat folytató hallgató esetén minden szakon külön kell végbizonyítványt kiadni.
- (3) A (2) bekezdés alól kivételt jelent az a képzés, amelynek során a hallgató kötött szakpáros képzésben folytatja tanulmányait. Ebben az esetben a végbizonyítványt csak akkor lehet kiadni, ha mindkét szak követelményeit teljesítette a hallgató.

KSZ 67. (1) A végbizonyítvány (az abszolutorium) kizárólag azt tanúsítja, hogy a hallgató (a záródolgozat és a záróvizsga kivételével) a tantervben meghatározott tanulmányi és vizsgakötelezettségeknek eleget tett. A végbizonyítvány az oklevélhez kötött munkakör betöltésére nem képesít, kedvezmények igénybevételére nem jogosít.

KSZ 67. (2) A végbizonyítványt a hallgató leckeönyvében a dékán írja alá.

KSZ 67. (3) A végbizonyítvány megszerzése a záróvizsgára bocsátás egyik feltétele.

A ZÁRÓDOLGOZAT (SZAKDOLGOZAT, DIPLOMAMUNKA)

60. §

A szakdolgozat, diplomamunka (a továbbiakban: záródolgozat) a képesítési követelmény által előírt tartalmú, a tanulmányok lezárásakor írt dolgozat.

KK 3. §

(2) A szakdolgozathoz (diplomamunkához) egyetemi szintű képzésben legfeljebb 50, főiskolai szintű képzésben legfeljebb 20 kreditpont rendelhető.

(3) Alapképzési szakok társításakor a két szakdolgozat készítésének követelménye alóli felmentést a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 6. pontja határozza meg.

61. §

- (1) Minden egyetemi, illetve főiskolai képzésben részt vevő hallgató a szak lezárásaként – a képesítési követelményekkel összhangban – záródolgozatot (más néven: szakdolgozatot, diplomamunkát) ír.
- (2) A hallgató minden szakon önálló záródolgozatot köteles írni, kivéve, ha a kreditátviteli elvek alapján egy másik szakon írt záródolgozattal a hallgató ezt már teljesítette, vagy jogszabály erről másként rendelkezik.
- (3) A záródolgozat tartalmi és formai követelményeit az adott szak tanterve rögzíti.
- (4) [*hatályon kívüli helyezve*]
- (5) A záródolgozatra vonatkozó további szabályokat az egyes szakcsoportok képesítési követelményei alapján a kari szabályzatok, illetve a szakos tantervek rögzíthetik.

62. §

- (1) A szakért felelős szervezeti egység minden évben, a tanév második félévének kezdetéig köteles záródolgozati témákat felajánlani a hallgatóknak.

- (2) A hallgatót a záródolgozat elkészítésében egy vagy több témavezető segítheti. Témavezető az egyetem oktatója, tudományos kutatója, illetve nem egyetemi alkalmazott szakember lehet.
- (3) A záródolgozat témáját a hallgató az (1) bekezdésben jelzett oktatási szervezeti egység által felajánlott témák közül vagy a témavezetővel, illetve annak hiányában a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjével egyeztetve választja.
- (4) A támválasztás és a záróvizsga időpontja között
  - a) hat féléves képzés esetén legalább 6 hónapnak,
  - b) nyolc féléves vagy annál hosszabb képzés esetén legalább 12 hónapnak kell eltelnie.
- (5) A záródolgozat témáját, témavezetőjét a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője, a kari szabályzatban meghatározott más személy, illetve megbízottja hagyja jóvá, az esetleges titkosság engedélyezésével együtt.
- (6) A hallgató jogosult a záródolgozat témáját megváltoztatni, de a változtatás időpontja és a záróvizsga időpontja között
  - a) hat féléves képzés esetén legalább 4 hónapnak,
  - b) nyolc féléves vagy annál hosszabb képzés esetén legalább 8 hónapnak kell eltelnie. A szakfelelős ezt az időtartamot szükség esetén a (4) bekezdésben meghatározott időtartamra meghosszabbíthatja.
- (7) A hallgató második és minden további témaváltoztatása esetén, valamint a hallgatói jogviszony megszűnését követően az Egyetem témavezetőt nem köteles biztosítani.
- (8) A jóváhagyott témát és témavezetőt a kari tanulmányi hivatalban be kell jelenteni, és ezeket a leckekönyvbe be kell jegyezni.

63. §

- (1) A záródolgozatot a hallgató a kari szabályzatban meghatározott határidőig és példányszámban, bekötve vagy lapjait hitelesen összefűzve köteles benyújtani a kari tanulmányi hivatalhoz, amely azt nyilvántartásba vétel után továbbítja a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjéhez.
- (2) A záródolgozat továbbításának határidejéről, továbbá az archiválás módjáról és időtartamáról a kari szabályzatok rendelkeznek.

64. §

- (1) A záródolgozatot a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője által megbízott egy vagy több szakértő értékeli. Az értékelést csatolni kell a záródolgozathoz.
- (2) A kari szabályzat úgy is rendelkezhet, hogy a bíráló nem lehet azonos a témavezetővel, vagy hogy a témavezető mellé másik bírálót is fel kell kérni.
- (3) A záródolgozatot a hallgatónak bizottság előtt kell megvédenie. A bizottság – a képzési követelményekben vagy a tantervben rögzítettek szerint – lehet a záróvizsgabizottság, vagy a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője által felkért más, legalább háromtagú bizottság.
- (4) A záródolgozatot a (3) bekezdésben meghatározott bizottság ötfokozatú minősítéssel bírálja el. A minősítést a bizottság vezetője írja alá.
- (5) A záródolgozat megvédése nyilvános. Ezt kizárólag államtitok, szolgálati titok, valamint üzleti titok védelme érdekében lehet korlátozni.
- (6) Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián fődíjat vagy első díjat nyert dolgozatot a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője külön bírálat nélkül jeles minősítéssel elfogadhatja, ha az megfelel a záródolgozattal szemben támasztott tartalmi és formai követelményeknek.

65. §

Az államtitok, szolgálati titok, illetve üzleti titok védelme érdekében titkosított záródolgozat esetében

- a) a záródolgozatot csak olyan személy ismerheti meg, aki
  - tagja a záróvizsga-bizottságnak vagy az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban áll;
  - írásban vállalja, hogy a megismert államtitkot, szolgálati titkot, illetve üzleti titkot megőrzi;
- b) a záródolgozat megvédésén csak az értékelő bizottság, a témavezető és a hallgató lehet jelen;
- c) a záródolgozat titkosításnak megfelelő tárolásáról a kari tanulmányi hivatal gondoskodik.

KSZ 68. (1) A záródolgozat témáját a tanszékvezetővel, illetőleg a tanszék más egyetemi tanárával, docensével vagy adjunktusával a záróvizsgát legalább egy évvel megelőző vizsgaidőszak kezdetéig jóvá kell hagyatni, s a jóváhagyást írásban igazolni kell.

KSZ 68. (2) Tanszékvezetői engedéllyel legfeljebb egy hónappal meghosszabbítható a téma jóváhagyás leadása.

KSZ 68. (3) A társadalombiztosítási szakon a tanszékvezetőnek a záródolgozattal kapcsolatos összes jogkörét a választott témakörnek megfelelő tantárgy szakmai vezetője gyakorolja.

KSZ 69. (1) A záródolgozat elkészítésében a hallgatót konzulens (témavezető) tanár segíti. Konzulens csak a témát jóváhagyó tanszék oktatója vagy kutatója lehet. A tanszékvezető konzulensnek külső szakembert is felkérhet.

KSZ 69 (2) A záródolgozat leadása előtt legalább hat hónappal köteles a hallgató a konzulens tanárnak a záródolgozat rövid vázlatát bemutatni.

KSZ 70. (1) A jogász és politológus szakon a minimálisan 2,5 ív (100.000 betűhely - kb. 50 oldal) terjedelmű záródolgozatot a hallgató legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdete előtt három hónappal köteles egy példányban bekötve beadni a kar Dékáni Hivatalába.

KSZ 70. (2) A társadalombiztosítási szak hallgatói a minimálisan 2 ív (80.000 betűhely - kb. 40 oldal) terjedelmű záródolgozatot legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdete előtt három hónappal köteles egy példányban bekötve beadni a kar Dékáni Hivatalába.

KSZ 70. (3) A tanszék a bírálók számára a hallgatótól további példányt igényelhet.

KSZ 71. (1) A záródolgozatot a hallgatónak a védelem elbírálása előtt - kisebb hibák és hiányosságok kijavítására, illetőleg pótlására - egy alkalommal rövid határidő kitűzésével vissza lehet adni.

KSZ 71. (2) A hibák és hiányosságok kijavítására, illetőleg pótlására kitűzött határidő nem érinti a záródolgozatok védelmére megjelölt határidők érvényességét.

KSZ 71. (3) A politológus képzésben beadott záródolgozatról a Politikatudományi Intézet nyilatkozik, hogy védelemre elfogadta. A nyilatkozat alapján a záródolgozat beadója a záródolgozathoz rendelt kreditet megkapja.

KSZ 72. (1) A záródolgozat érdemjegyét ötfokozatú jeggyel kell megállapítani.

KSZ 72. (2) A záródolgozat értékelésére a tanszékvezető bíráló tanárt (vagy külső szakembert) kér fel. A záródolgozat értékelését és a minősítésre vonatkozó javaslatot tartalmazó, külön íven írásba foglalt bírálatot a záródolgozathoz kell csatolni.

KSZ 72. (3) A védelem alkalmával meg kell győződni arról, hogy a hallgató a záródolgozatot maga készítette-e. A hallgatóhoz kérdéseket lehet intézni, ismertetni kell a bírálatot, majd módot kell adni arra, hogy a kérdésekre és a bírálatra válaszoljon.

KSZ 72. (4). A politológus képzésben a záródolgozat védelem a záróvizsga része.

Bizottság

KSZ 73. (1) A záródolgozatot a tanszékvezető által kijelölt, legalább három tagú bizottság előtt nyilvánosan kell megvédeni.

KSZ 73 (2) A bizottság elnöke egyetemi tanár vagy docens, kivételesen - dékáni engedéllyel - egyetemi adjunktus. Tagjainak többsége egyetemi oktató, de a bizottságnak külső szakember is tagja lehet. A bizottságnak mindig tagja a záródolgozatot előzetesen elbíráló tanár.

KSZ 73. (3) A záródolgozat érdemjegyét a bíráló bizottság állapítja meg, azt a hallgatóval a védelem végén közli, s az írásbeli szakvéleményre feljegyzi.

Különvélemény

KSZ 73. (4) A dolgozat értékelésére vonatkozó külön véleményét a bizottsági tag a tanszékvezető számára írásba foglalhatja. A különvéleményt a tanári bíráló másolatával együtt kell megőrizni.

Védés sikertelensége

KSZ 73. (5) Ha a záródolgozat értékelése "elégtelen", a hallgatónak új záródolgozatot kell benyújtania.

KSZ 73. (6) Az új záródolgozat benyújtására vonatkozó szabályok megegyeznek a záródolgozat benyújtásának általános szabályaival /KSZ 69.(1)/.

A ZÁRÓVIZSGA

Ftv 95. §

(1) A hallgató tanulmányait az egyetemi és a főiskolai szintű alapképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben záróvizsgálattal, az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben szakmai vizsgával fejezi be.

(2) A záróvizsga a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges tudás (képesség) ellenőrzése és értékelése, amelynek során a jelöltnek arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

(3) A záróvizsga

a) szakdolgozat (diplomamunka) elkészítéséből és megvédéséből;

b) a képzési követelményekben előírt írásbeli, illetőleg szóbeli vizsgából;

c) egyes szakokon meghatározott gyakorlatok elvégzéséből áll.

(4) A záróvizsgára bocsátás feltétele a tantervben előírt vizsgák eredményes letétele és más tanulmányi követelmények teljesítése, kreditrendszerű képzésben továbbá az előírt kreditpontok megszerzése és ezek alapján a végbizonyítvány megléte.:

(5) A záróvizsga típusát és eredményének kiszámítási módját, a záróvizsga jellegétől függően a képzési követelmények határozzák meg.

(6) Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben szakmai vizsgát kell tenni a szakképzési törvény vonatkozó szabályai szerint.

(7) Ha e törvény másként nem rendelkezik, az oklevél kiadásának feltétele az alapképzési szakok és szakirányú továbbképzési szakok képzési követelményeiről szóló kormányrendeletben, illetve miniszteri rendeletben a záróvizsgára bocsátás előfeltételeként előírt államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga (a továbbiakban: nyelvvizsga) követelmény teljesítése.

(8) Ha a hallgató a hallgatói jogviszony megszűnéséig záróvizsgáját nem teljesíti, az hallgatói jogviszonya megszűnését követően bármikor leteheti a záróvizsga letétele idején hatályos képzési követelményeknek a záróvizsgára vonatkozó rendelkezései alapján.

Ftv. 123.§

(10) Amennyiben a 86.§ (2) bekezdése szerint a képzési követelmények általános nyelvvizsgát írnak elő, a követelmény teljesítése alól mentesülnek azok az egyetemi és főiskolai szintű képzésre felvett hallgatók, akik a beiratkozás évében lealább a 40. életévüket betöltik.

2003. évi XXXVIII. törvény 33.§

(6) E törvény 25.§-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezést [lásd Ftv. 123.§ (1) bekezdés] az alapképzésben, szakirányú továbbképzésben azon hallgatói jogviszonnyal rendelkezőkre is alkalmazni kell, akik megkezdett tanulmányaik során a szak képzési követelményeiben meghatározott képzési idő alatt betöltik a 40. életévüket, valamint azokra a jelöltekre, akik az intézményi Szabályzatban foglaltak szerint időpont megállapításával engedélyt kaptak a nyelvvizsga követelményeinek záróvizsga-időszakot követő teljesítésére és ezen időpontig betöltik a 40. életévüket.

Ftv 96. §

(4) A záróvizsga írásbeli részének módszerét és az elbírálás módját a Szabályzat határozza meg.

(5) A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.

KK 5. §

(1) Záróvizsgálathoz kreditérték nem rendelhető.

(2) A záróvizsgára bocsátás feltételeként előírt gyakorlatok teljesítésének sajátos szabályait a szakcsoport sajátos képzési követelményeinek 4. pontja határozza meg.

(3) Ha záróvizsga meghatározott tantárgyak ismeretanyagának számonkérését jelenti, akkor a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelynek összesített kreditértéke főiskolai szintű képzésben legalább 15 kreditpont, egyetemi szintű képzésben legalább 25 kreditpont.

66. §

- (1) A záróvizsga részeit a képesítési követelmények határozzák meg.
- (2) A hallgató szakonként külön záróvizsgát tesz, kivéve ha jogszabály másként rendelkezik.
- (3) Záróvizsgát záróvizsga-időszakban lehet tenni. A záróvizsga-időszak megegyezik a vizsgaidőszakkal, kivéve, ha a kari szabályzat ettől eltérően rendelkezik.
- (4) Záróvizsgára írásban lehet jelentkezni a kari tanulmányi hivatalban legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdetét megelőzően 3 hónappal.
- (5) Záróvizsgára az a hallgató jelentkezhet, aki
  - a) végbizonyítványát megszerezte, vagy várhatóan legkésőbb a záróvizsga kezdetéig megszerzi;
  - b) a tantervben előírt nyelvismeretről szóló bizonyítványt megszerezte, vagy várhatóan legkésőbb a záróvizsga kezdetéig megszerzi.
- (6) A záróvizsgán az a hallgató vehet részt, aki
  - a) a végbizonyítványt (abszolutórium) megszerezte;
  - b) a tantervben előírt nyelvismeretről szóló bizonyítványt megszerezte;
  - c) tandíjjal, költségtérítéssel, kártérítéssel, egyéb díjakkal és térítésekkel nem tartozik, az Egyetem leltári tárgyait leadta;
  - d) záródolgozatát határidőre benyújtotta.
- (7) A záróvizsga szóbeli, illetve a záródolgozattól különböző írásbeli és/vagy gyakorlati részén az a hallgató vehet részt, akinek záródolgozatát legalább elégséges érdemjegyre minősítették.
- (8) A záróvizsga szóbeli – illetve ha van – gyakorlati részét záróvizsga-bizottság előtt kell letenni.
- (9) A záróvizsga szóbeli, illetve a záródolgozattól különböző írásbeli és/vagy gyakorlati részét a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti.

KSZ 74. (1) A hallgató (jelölt) a záródolgozat megvédésétől elkülönítetten, a képesítési követelmények által elírt és a KSZ 75-ben meghatározott tantárgyakból záróvizsgát tesz.

KSZ 74. (2) Amennyiben a hallgató a záróvizsgát a végbizonyítvány megszerzését követő öt éven túl kívánja letenni, a Kari Tanács Elnöksége jogosult pótlólagos vizsgakövetelmények meghatározására.

Záróvizsga tárgyak

Jogász záróvizsga tárgyak

JKK (melléklet 5.3.2.): az alkotmányjog, a közigazgatási jog, a büntetőjog, a polgári jog, valamint egy - az intézmény által szabályzatban előírt - további tárgy.

KSZ 75. (1) Az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán az intézmény által előírt további záróvizsgatárgy:

Jog- és állambölcselet

KSZ 75. (2) Politológia záróvizsgatárgyak:

Politikaelmélet és története,

Politológiai alapfogalmak,

Nemzetközi és összehasonlító politika.

Társadalombiztosítási záróvizsgatárgyak:

TBKK (melléklet 5.): a társadalombiztosítási alapok és szociális jog; a közigazgatás; az egészségügyi ellátás, a nyugellátás és balesetbiztosítás.

Követelmények

KSZ 76. A záróvizsga követelményeit, a számon-kérendő témaköröket a szakirodalom megjelölésével - legalább a záróvizsgát 3 hónappal megelőzően - a tanszékek bocsátják a hallgatók rendelkezésére.

Záróvizsga-időszak

KSZ 77. (1) Záróvizsga csak záróvizsga-időszakban tehető.

KSZ 77. (2) A jogász záróvizsga-időszak tartama legalább kilenc hét, kezdőnapját a dékán jelöli ki, zárónapja:

a tavaszi vizsgaidőszakban: június 20,

a téli vizsgaidőszakban: január 31,

KSZ 77. (3) Politológus képzésben a záróvizsga-időszakok a következők:

január 2-től február 15-ig (téli),

május 15-től június 25-ig (tavaszi)

KSZ 77. (4) A társadalombiztosítási képzésben a rendes záróvizsga-időszak minden év szeptember 15-től október 15-ig tart.,

KSZ 78. (1) A jogász záróvizsga-időszakon belül a vizsganapokat a Dékáni Hivatal jelöli meg.

KSZ 78. (2) A politológus záróvizsga-időszakon belül a vizsganapokat a Politikatudományi Intézet jelöli meg.

KSZ 78. (3) A társadalombiztosítási záróvizsga-időszakon belül a vizsganapokat a Dékáni Hivatal jelöli meg.

Záróvizsgára jelentkezés

KSZ 79. (1) A jogász záróvizsgára jelentkezés határideje a tavaszi záróvizsga-időszak esetében január 31., a téli vizsgaidőszak esetében augusztus 31.

KSZ 79. (2) A politológus záróvizsgára jelentkezés határideje a tavaszi záróvizsga-időszakra február 15., a téli vizsgaidőszak esetében szeptember 15.

KSZ 80. (1) A záróvizsga-időszak beosztását a Dékáni Hivatal illetőleg a Politikatudományi Intézet munkatársa a hallgatói önkormányzat megbízottjával közösen végzi.

KSZ 80. (2) A záróvizsgára jelentkezőket legfeljebb tizenhárom fős vizsgacsoportokba kell beosztani.

KSZ 80. (3) A jogász záróvizsga-beosztást a jogász a tavaszi vizsgaidőszak esetében március 1-ig, a téli vizsgaidőszak esetében október 1-ig hozza nyilvánosságra a Dékáni Hivatal.

KSZ 80. (4) A politológus záróvizsga-beosztást a tavaszi vizsgaidőszak esetében február 28-ig, a téli vizsgaidőszak esetében szeptember 30-ig hozza nyilvánosságra a Politikatudományi Intézet

KSZ 80. (5) A társadalombiztosítási záróvizsga-beosztást - a jogász képzés rendszere alapján - a Dékáni Hivatal végzi.

KSZ 81 A záróvizsgára beosztott hallgató záróvizsga-beosztását hallgatótársával legkésőbb a záróvizsga-időszak előtti munkanap 12.00 órájáig elcserélheti. A záróvizsga-csere feltétele, hogy mindkettőjük jelenlétében egybehangzó szándékukat a Dékáni Hivatalban illetve a Politikatudományi Intézetben bejelentsék és a nyilvántartásban a cserét átvezessék.

KSZ 82. (1) Jogász záróvizsgára csak az a hallgató bocsátható, aki valamennyi évfolyamdolgozati-és vizsga-kötelezettségét teljesítette, az alternatív és az előírt számú fakultatív tárgyat eredményesen teljesítette, a szak képesítési követelményében előírt kreditpontokat összegyűjtötte, leckekönyvét lezárásra benyújtotta és záródolgozatát eredményesen megvédte; tandíjjal nem tartozik, nyilatkozik, hogy nem áll büntetőeljárás alatt és a kar könyvtáraiban nincs könyvtartozása.

KSZ 82. (2) Politológus záróvizsgára csak az a hallgató bocsátható, aki valamennyi évfolyamvizsga-kötelezettségét teljesítette, a szak képesítési követelményében előírt kreditpontokat összegyűjtötte, leckekönyvét lezárásra benyújtotta és záródolgozati konzultációs aláírással rendelkezik, tandíjjal nem tartozik és a kar könyvtáraiban nincs könyvtartozása.

KSZ 82. (3) Társadalombiztosítási záróvizsgára csak az a hallgató bocsátható, aki valamennyi vizsga-kötelezettségét teljesítette, a szak képesítési követelményében előírt kreditpontokat összegyűjtötte, leckekönyvét lezárásra benyújtotta, záródolgozatát eredményesen megvédte; tandíjjal nem tartozik, nyilatkozik, hogy nem áll büntetőeljárás alatt és a kar könyvtáraiban nincs könyvtartozása.

Felkészülési idő a záróvizsgára

KSZ 83. (1) A záróvizsga-időszakon belül az egyes záróvizsgák között legalább tíz napnak kell eltelnie.

KSZ 83. (2) jogász záróvizsgára történő első jelentkezésnél biztosítani kell a hallgató számára, hogy a záróvizsga-időszakon belül a polgári jog és alkotmányjog-közigazgatási jog záróvizsgája előtt legalább húsz nap felkészülési időt vehessen igénybe. A hallgató kérésére ettől el lehet térni.

Záróvizsga lebonyolítása

KSZ 84. A jelölt felkészültségét a bizottság tagjai osztályozzák, majd zárt ülésen - vita esetén szavazással - megállapítják az osztályzatot. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

KSZ 85. Jogász záróvizsga esetén az alkotmányjogi és közigazgatási jogi záróvizsga összevont záróvizsgaként történő lebonyolítása esetén az említett tárgyakat külön jeggyel kell értékelni.

KSZ 86. A záróvizsga eredményét a bizottság elnöke hirdeti ki.

A SIKERTELEN ZÁRÓVIZSGA MEGISMÉTLÉSE

67. §

- (1) Ha a záródolgozat minősítése elégtelen, a hallgatónak új záródolgozatot kell készíteni az 62. § (3) bekezdése szerinti jóváhagyási eljárás után. Ebben az esetben az ott meghatározott időbeli korlátozás nem alkalmazható. Megismételt záródolgozat esetén a hallgató leghamarabb a következő záróvizsga-időszakra jelentkezhet.
- (2) A záródolgozat témájaként a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjének döntése alapján a korábbi dolgozat témája is kijelölhető.
- (3) Ha a záróvizsga szóbeli részén (beleértve, ha a záródolgozatot külön bizottság előtt védi meg), írásbeli, illetve gyakorlati részén a hallgató elégtelen érdemjegyet szerzett, záróvizsgájának az adott részét kell megisméltetnie. Erre leghamarabb a következő záróvizsga-időszakban kerülhet sor.
- (4) Ha a záróvizsgának több, különböző időpontban szervezett szóbeli része van, a hallgató mindegyiken részt vehet akkor is, ha valamelyiken elégtelen érdemjegyet szerzett. Az elégtelen érdemjegy javítását ugyanabban a záróvizsga-időszakban legfeljebb egy részből, legfeljebb egy alkalommal lehet megkísérelni.

KSZ 87. Sikertelen záróvizsga esetén a jelölt összesen annyi alkalommal tehet ismételt záróvizsgát, ahány tantárgyból a záróvizsga áll, egy tantárgyból azonban legfeljebb két alkalommal.

KSZ 88. (1) A vizsgákról bármely okból távolmaradó hallgató előzetesen kérheti a vizsga időpontjának áthelyezését. A vizsga áthelyezése abban az esetben lehetséges, ha a, a KSZ 81. rendelkezéseinek megfelelően a vizsgaidőpontot hallgatótársával elcseréli vagy b, visszalépés miatt szabad hely keletkezik.

KSZ 88. (2) Amennyiben halasztási szándékát a hallgató előre nem jelzi, és a vizsgájának időpontját vele elcserélő hallgatótársával a vizsgacserét nem bonyolítják le, csak a következő záróvizsga-időszakban kérhet újabb vizsgalehetőséget.

KSZ 89. Ha a jelölt nem tudta a záróvizsgát teljesíteni a végbizonyítvány megszerzését követő három év alatt, vagy kimerítette az ismételt záróvizsgák kereteit, kérelmére - a kari tanács elnökségének döntése alapján - a dékán kivételesen újabb záróvizsgát engedélyezhet, a költségvetési törvényben meghatározott hallgatói normatíva 15 %-ával megegyező összegű regisztrációs díj megfizetésére kötelezve a jelöltet. A regisztrációs díj összege esti és levelező tagozatos hallgatók esetében az adott időszak egy féléves költségterítésével egyenlő.

A ZÁRÓVIZSGA-BIZOTTSÁG

Ftv 96. §

- (1) A záróvizsgát vizsgáztató bizottság előtt kell tenni.
- (2) A záróvizsga-bizottságnak az elnökön kívül legalább két tagja van.
- (3) A záróvizsga-bizottságot úgy kell összeállítani, hogy legalább egy tagja külső szakember legyen.[...]
- (6) Az azonos szakterületen működő intézmények (karok, szakok) közös vizsgabizottságot is létrehozhatnak.

68. §

- (1) A záróvizsga-bizottság elnöke
  - a) egyetemi szakon egyetemi tanár, professor emeritus, egyetemi docens, főiskolai tanár, illetve – kivételes esetben az Egyetemi Tanács engedélyével – egyetemi adjunktus;
  - b) főiskolai szakon egyetemi tanár, professor emeritus, egyetemi docens, főiskolai tanár, illetve – kivételes esetben az Egyetemi Tanács engedélyével – főiskolai docens lehet.
- (2) A záróvizsga-bizottsági elnökséggel, illetve tagsággal járó feladat ellátására felkérhető személyeket, a Kari Tanács javaslata alapján, legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdetét 3 hónappal megelőzően, 3 év időtartamra – szükség esetén az Egyetemi Tanács véleményét kikérve – a rektor nevezi ki.
- (3) Záróvizsgáztatásban csak olyan személy vehet részt, akit a rektor erre felkért, és aki a felkérést írásban elfogadja.
- (4) A záróvizsga-bizottságok összetételéről a záróvizsga-időszak kezdetét megelőzően legalább két hónappal a Kar vezetője dönt, a rektor egyidejű tájékoztatása mellett. A bizottságnak legalább egy tagját az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló szakemberek (ideértve a gyakorlóiskolai tanárokat is) közül kell kinevezni.
- (5) Ha a záródolgozat megvédésére a záróvizsga-bizottság előtt kerül sor, ennek idejére a témavezetőt és ha nem azonos a témavezetővel, az értékelő szakértőt tanácskozási joggal a bizottságba meg kell hívni.
- (6) Ha a záróvizsga több szóbeli vizsgából áll, a jelen szakasz rendelkezései valamennyi bizottságra alkalmazandók.

KSZ 90. Az egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban álló oktatók kötelesek részt venni a záróvizsgáztatásban. A záróvizsgabizottság elnöke a szakterület elismert külső szakembere, illetőleg a felsőoktatási intézmény tanára vagy docense lehet. A bizottság tagja kivételesen adjunktus is lehet.

KSZ 91. A politológus képzésben résztvevő hallgató (jelölt) a záródolgozatot a záróvizsgán védi meg, a politológus tantervi követelmények által előírt témakörökből (tantárgyakból) záróvizsgát tesz. A politológus záróvizsgát az összes tantárgyból együttesen 3-5 tagú záróvizsga-bizottság előtt kell tenni.

AZ OKLEVÉL**Ftv 97. §**

- (1) Sikeres záróvizsga és – ha e törvény másként nem rendelkezik – az előírt nyelvvizsga teljesítésének igazolását követő 30 napon belül a felsőoktatási intézmény kiállítja és kiadja az oklevelet a jogosult részére. Az oklevél a Magyar Köztársaság címerével ellátott közokirat, amely tanúsítja a tanulmányok sikeres elvégzését, az oklevélben megnevezett szakon.
- (2) A felsőoktatási intézmények az oklevelet - a (3) és (4) bekezdésekre figyelemmel - hagyományaiknak megfelelő formában és tartalommal oly módon adják ki, hogy az azonosítható és ellenőrizhető legyen.
- (3) Az oklevél tartalmazza a kibocsátó felsőoktatási intézmény nevét, az oklevél birtokosának nevét, születésének helyét és idejét, a végzettség, illetve az odaitélt fokozat és a tanulmányi szakirány (szak, szakképzettség), a képzési forma megnevezését, a kibocsátás (avatás) helyét, évét, hónapját és napját. Tartalmaznia kell továbbá a felsőoktatási intézmény vezetőjének (illetőleg a Szabályzatban meghatározott intézményi, kari vezetőnek), a záróvizsga-bizottság vagy a doktori szigorlati bizottság elnökének az eredeti

aláírását, az intézmény pecsétjét, továbbá mindazokat az adatokat, amelyeket a felsőoktatási intézmény Szabályzata feltüntetni rendel. Oklevél vagy bizonyítvány kibocsátásakor a kormányrendeletben meghatározott képesítés elnevezését csak az adott szak indítására engedéllyel rendelkező felsőoktatási intézmények használhatják.

(4) Az oklevelet magyar nyelven vagy magyar és latin nyelven, nemzeti és etnikai kisebbségi képzés esetében a nemzeti és etnikai kisebbségek nyelvén, továbbá - kivételesen, a felsőoktatási intézmény döntésének megfelelően - a képzés nyelvén kell kiadni.

(5) Külföldi felhasználásra, kérelem alapján, idegen nyelvű oklevélmelléklet adható ki, amely a tanulmányi kötelezettség legfontosabb adatairól és a tanulmányi eredményekről ad tájékoztatást.

[...]

(8) A hallgató kérésére a felsőoktatási intézmény magyar nyelvű oklevélmellékletet állít ki az Európai Bizottság és az Európa Tanács által kidolgozott oklevélmelléklet szerint. A hallgató kérésére és költségére az oklevélmellékletet angol nyelven is ki kell adni.

Ftv. módosító 27.§

(8) Az e törvény 24. §ában megállapított 97.§ (1) bekezdését a törvény hatálybalépésekor hallgatói jogviszonyban álló, valamint azokra a személyekre is alkalmazni kell, akik az intézményi Szabályzatban foglaltak szerint – az időpont megállapításával – engedélyt kaptak a nyelvvizsga követelményeinek záróvizsga-időszakot követő teljesítésére.

Ftv 98. §

(1) Az egyetemi végzettséget igazoló doktori címet [...] jogászok nyerhetik el; [...] rövidített jelölése: [...] dr. jur.

(2) Az (1) bekezdésben nem említett egyetemi végzettséggel rendelkezők címe: [...] okleveles tanár, illetőleg - a szaktól függően - a képesítési követelményekben meghatározott más cím.

(3) A főiskolai végzettséggel rendelkező személyek általában - a tanulmányi iránytól függően - a következő címeket viselhetik: [...] tanár, tanító, óvodapedagógus, gyógypedagógus, szakoktató, illetőleg - a szaktól függően - a képesítési követelményekben meghatározott más cím.

(4) A felsőoktatási intézmények által alapképzés alapján kiállított, egyetemi vagy főiskolai végzettséget tanúsító oklevél

a) további egyetemi, illetőleg főiskolai képzésben való részvételre jogosít;

b) egyetemi vagy főiskolai végzettséghez, illetőleg jogszabályban, képesítési követelményekben, valamint alkalmazási előírásokban meghatározott munkakörök betöltésére, foglalkozás (tevékenység) gyakorlására képesít.

(5) A (4) bekezdés b) pontjában meghatározott szakképesítés munkakör betöltésére, foglalkozás (tevékenység) folytatására jogszabályban meghatározott feltételek alól nem mentesít.

Ftv 99. §

(1) A szakirányú továbbképzés befejezése után a hallgató záróvizsgát tesz, amelyre az értelemszerű eltérésekkel a 96-97. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A szakirányú végzettségről a záróvizsga után a felsőoktatási intézmény oklevelet állít ki. Az oklevélre a 97. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A szakirányú egyetemi és főiskolai végzettséggel rendelkezők a szakirányú képzésre utalással használhatják az egyetemi, illetőleg főiskolai címet.

(3) A szakirányú egyetemi és főiskolai képzésben nyert oklevél különleges szakképzettséget tanúsít, és az alkalmazási előírásokban meghatározott munkakör betöltésére, foglalkozás (tevékenység) gyakorlására képesít. E rendelkezés nem érinti azonban a külön jogszabályokban a felsőoktatásban folytatott továbbképzéstől függetlenül előírt képesítési követelményeket.

69. §

- (1) Sikeres záróvizsga alapján az Egyetem a hallgató részére oklevelet ad ki.
- (2) Az oklevelet a záróvizsga-bizottság elnöke (akadályoztatása esetén a bizottság egy, a kar vezetője által kijelölt tagja) és a rektor (vagy az oktatási ügyekért felelős helyettese) írja alá. Több záróvizsga-bizottság előtt tett vizsga esetén az egyik bizottság elnöke írja alá az oklevelet.
- (3) Az oklevél egy – vagy szakpáros képzésben több – végzettség és szakképzettség megszerzését igazolja.
- (4) Az oklevél minősítésének meghatározási módját – a képesítési követelmények keretei között – a szak tanterve szabályozza.
- (5) A jogász szakon végzett hallgatók a kari szabályzatban meghatározott eskü letételét és az esküokmány aláírását követően kaphatják meg oklevelüket és viselhetik a “dr. jur.” címet.

- (6) A hallgató kérésére – a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt térítés megfizetése esetén – két nyelven kiállított oklevél adandó ki.

KSZ 92. A jogászok egyetemi végzettséget igazoló oklevelébe (diplomába) a Summa cum laude 4.51-5.00, Cum laude 3.51-4.50, Rite 2.00-3.50 minősítést kell bejegyezni.

KSZ 93. A jogász diploma eredményét a záróvizsga eredmény, a szigorlat és az alapvizsgák eredményeinek egyszerű számtani átlaga adja. A záróvizsga eredmény a záróvizsgán elért érdemjegyek és a záródolgozat osztályzatának egyszerű számtani átlaga. A szigorlat a Büntetőeljárás jog és Polgári peres eljárás jog tárgyak osztályzatának egyszerű számtani átlaga.

KSZ 94. (1) A doktorrá avatásra a záróvizsga-időszak sikeres befejezésének sorrendjében kerül sor.

KSZ 94. (2) A főszakos politológus képzésben az oklevél ünnepélyes átadására a záróvizsgák sikeres letételét követően, záróvizsgaidőszakonként kerül sor.

KSZ 94. (3) A társadalombiztosítási képzésben az oklevél ünnepélyes átadására a záróvizsgák sikeres letételét követően, évente egyszer, a záróvizsgaidőszak befejezése után kerül sor.

KSZ 94. (4) A doktorrá avatásról bármely okból távolmaradó hallgató csak a következő avatási időszakban veheti át diplomáját. A hallgató kérésére abszolutóriumáról, megvédett záródolgozatáról és letett záróvizsgáiról a Dékáni Hivatal hivatalos igazolást bocsát ki. Az igazolás tartalmazza az abszolutórium tényét és keltét, a záróvizsgák lezárásának tényét és utolsó napját, az avatási fokozatot és az avatás várható időpontját.

KSZ 94. (5). Az oklevél ünnepélyes átadásáról távolmaradó főszakos politológus hallgató oklevelét a Politikatudomány Intézetben veheti át.

KSZ 94. (6) Az társadalombiztosítási képzésben az oklevél ünnepélyes átadásáról távolmaradó hallgató oklevelét a Dékáni Hivatal vezetőjétől veheti át.

KSZ 95. A doktori avatás része az eskü letétele. Az eskü szövege a KSZ mellékletét képezi.

VI. A DÍSZ- (JUBILEUMI) OKLEVÉL

70. §

A dísz- (jubileumi) oklevelek kiadásának rendjét a 6. számú melléklet szabályozza.

VII. KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓK KÉPZÉSÉRE

KK. 8. §

(2) A felsőoktatási intézmény a fogyatékossgal élő hallgatók esetében - a fogyatékossg típusától függően - az alapképzési szakok képesítési követelményeiről szóló külön jogszabályban és e rendeletben szabályozottaktól részben eltérő követelményeket is meghatározhat. Az ezen hallgatókra vonatkozó képzési, tanulmányi és vizsgakövetelményeket a tantervben, valamint az intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában kell meghatározni.

(3) A fogyatékossgal élő hallgató az Ftv. 74. §-a (1) bekezdésének o) pontja alapján, a külön jogszabályban meghatározott eljárásban - egyéni kérelemre - intézményi hatáskörben az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alól részlegesen vagy teljesen felmenthető.

71. §

(1) A speciális szükségletű, így különösen hallás-, látás-, mozgássérült, dislexiás, disgraphiás, tartós orvosi kezelésre szoruló hallgatók tanulmányaik során a tanulmányi követelmények teljesítésére kedvezményeket vehetnek igénybe.

(2) A kedvezményekről a 4. számú melléklet rendelkezik.

VIII. NYILVÁNTARTÁS, INTÉZMÉNYI TÁJÉKOZTATÓ, TANÁCSADÁS

KR 6. §

(2) Az intézményeknek el kell készíteni az intézményt, a képzéseket, a tanterveket, a kreditgyűjtésre, a képzési szintek közötti kreditátvitelre vonatkozó szabályokat ismertető Intézményi Tájékoztatót.

(3) Az Intézményi Tájékoztatóban rögzíteni kell az előtanulmányi rendet, azaz, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes teljesítése szükséges. Egy adott tantárgyhoz legfeljebb 3 másik tantárgy (vagy egy modul) rendelhető előtanulmányi kötelezettségként. Bizonyos tantárgyakhoz más tantárgyaknak nem feltétlenül korábbi, hanem legalább egyidejű felvétele is meghatározható.

KR 8. §

(2) Az intézményi kreditrendszer bevezetésével párhuzamosan az intézményben meg kell szervezni:

- a) a tanóraszámok, valamint a megszerzett kreditek nyilvántartását;
- b) az egyéni tanulmánytervezéshez szükséges tanulmányi tanácsadást;
- c) a hallgatók tájékoztatásának módját, a tájékoztatás szervezeti rendszerét.

(3) Az intézményi kreditrendszer működtetésével párhuzamosan az intézményben minden tanulmányi időszak megkezdése előtt a hallgatók számára hagyományos vagy elektronikus információhordozón hozzáférhetővé kell tenni a következő információkat:

- a) a tanév időbeosztása;
- b) az intézményi hallgatói tanácsadók adatai;
- c) az egyéni tanrend benyújtására vonatkozó szabályozás;
- d) tanulmányi szolgáltatások és eszközök leírása (könyvtárak, stúdiók, laborok, egyéb speciális szolgáltatások és eszközök);
- e) tanszékek és tantárgyak bemutatása;
- f) megszerezhető végzettségek és szakképzettségek listája;
- g) tanterv;
- h) tantárgylista (azonosító, tanulmányi szint, előfeltételek, oktató, időtartam, oktatási/tanulási módszer, értékelés módja, tanóraszám és kredit);
- i) más szinten, szakon meghirdetett tantárgyak beszámításával kapcsolatos tájékoztatók;
- j) a kreditek egyenértékűségére vonatkozó intézmények közötti egyezmények.

Az intézményi kreditrendszerrel kapcsolatos szabályzatot és dokumentumokat minden év július 15-éig ki kell egészíteni az időközben bekövetkezett változásokkal, és azokat a hallgatók számára beiratkozáskor hagyományos vagy elektronikus információhordozón hozzáférhetővé kell tenni.

72. §

- (1) A hallgatók személyi és tanulmányi adatainak nyilvántartási rendszeréről, az eljárási szabályokról, a nyomtatványokról és a hallgatói tanácsadás rendszeréről a rektor utasításban rendelkezik.
- (2) Az Intézményi Tájékoztató tartalmazza az intézmény, a képzések, a tantervek, képzési tervek és a kreditgyűjtésre vonatkozó szabályok leírását.
- (3) Az Intézményi Tájékoztató összeállítása a Rektori Hivatal Oktatási és Tudományszervezési Osztályának feladata. A karok az ehhez szükséges információkat kötelesek az Osztály rendelkezésére bocsátani. Az Intézményi Tájékoztatót a hálózaton közzé kell tenni.
- (4) A kari és az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzat nyomtatott formájához való hozzáférést a rektor által szabályozott módon, térítés ellenében biztosítani kell a hallgatóknak.

IX. HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

73. §

- (1) A Szabályzatot, a (2)–(4) bekezdésben meghatározott eltérésekkel, a 2003/2004. tanévtől kezdődően kell alkalmazni.
- (2) Ha a jelen szabályzat hatályba lépése folytán a hallgató tanulmányainak folyamatos végzése lehetetlenné válik, e következmények alól a kar vezetőjétől a szabályzat hatálybalépését követő 3 éven belül mentesítést kérhet.

- (3) Abban az esetben, ha a jelen szabályzat számossági megkötést határoz meg, és ez a határ alacsonyabb a 2003. január 31-én érvényes kari szabályzatban meghatározott határnál, továbbá a hallgató már kimerítette a jelen szabályzatban rögzített lehetőséget, a hallgatóra a 2003. január 31-én érvényes kari szabályzatban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.
- (4) A Bölcsészettudományi Kar hallgatói utoljára a 2003/2004. tanév I. félévében élhetnek a kari szabályzatban engedélyezett, a kurzus korábbi felvétele nélküli vizsgalehetőséggel.
- (5) A szabályzat rendelkezései szerinti kreditrendszerű oktatásszervezést a 2003/2004. tanév első évfolyamán kötelező alkalmazni, de a karok dönthetnek a felsőbb évfolyamokon történő bevezetéséről is.
- (6) A nem kreditrendszer szerint szervezett képzésekre a Szabályzatot az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:
  - a) a tanterv leírására a 2002. január 1-én hatályban lévő rendelkezések érvényesek;
  - b) a beiratkozásnak nem feltétele legalább 6 kredit értékű tanegység felvétele (lásd a 23.§ (7) bekezdés b) pontját);
  - c) a beiratkozáshoz a kari szabályzatok további olyan feltételeket köthetnek, amelyek 2002. január 1-én hatályban voltak;
  - d) mintatanterv alatt a korábban jóváhagyott tantervi háló értendő;
  - e) a tanulmányi átlag számítására a 2002. január 1-jén hatályos kari szabályzatok rendelkezései az irányadók.

KSZ 97. (1) A Kari Szabályzat a 2002/2003. tanévtől lép hatályba.

KSZ 97. (2) A Kari Szabályzat alábbi pontjai a 2001/2002. tanévben hallgatói jogviszonnyal rendelkezőkre nézve a következő módosítással alkalmazandók:

- a KSZ 58. (1) és KSZ 58. (2) bekezdésekben a "100 kreditponttal rendelkezik" helyett "négy lezárt félévvel rendelkezik".

- A KSZ 38-ben megjelölt tárgytípusok értékelési formája egyöntetűen: háromfokozatú jegy.

KSZ 97. (3) A Kari Szabályzat alábbi pontjai a 2001/2002. tanévben hallgatói jogviszonnyal rendelkezőkre a kreditre történő utalás nélkül alkalmazandók:

KSZ 57. (1), KSZ 57. (2), KSZ 6., KSZ 32., KSZ 65., KSZ 82. (1)-(3).

KSZ 96. (4) A Kari Szabályzat alábbi pontjai a 2001/2002. tanévben hallgatói jogviszonnyal rendelkezőkre nem alkalmazandók, ezen esetekben a 2001/2002. tanévben hatályos Kari Szabályzat alkalmazandó:

KSZ 21. (1), KSZ 21. (2), KSZ 24 (7), KSZ 33, KSZ 34.(1)-(2), KSZ 43., KSZ 59. (2-3), KSZ 64., KSZ 71. (3), KSZ 93.

Budapest, 2003. július 1.

Dr. Klinghammer István s.k.
egyetemi tanár, rektor

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

A TANTERV ÉS A KÉPZÉSI TERV FELÉPÍTÉSE

1.A tanterv

- 1.1. A szak tanterve hierarchikusan modulokból, tanulmányi egységekből épül fel.
- 1.2. A szak tanterve tartalmazza
  - a szakért felelős oktatási szervezeti egység megnevezését;
  - a szakért felelős oktató megnevezését;
  - az elvégzendő modul(ok) leírását az elvégzésükre vonatkozó szabályokkal;
  - a diploma (bizonyítvány) minősítésének meghatározását;
  - a kötött szakpárosságot, kötelező társítást, illetve az ajánlott szakpárokat.
- 1.3. A modulok leírása tartalmazza
  - a modul megnevezését;
  - a modul képzési célját;
  - a modul kreditértékét;
  - a modul felvételének feltételeit;
  - a modult alkotó tanulmányi egység(ek) leírását az elvégzésükre vonatkozó szabályokkal.
- 1.4. A tanulmányi egységek leírása tartalmazza
  - a tanulmányi egység megnevezését;
  - a tanulmányi egység szakmai tartalmát;
  - a tanulmányi egység kreditértékét.

2.A képzési terv

- 2.1. A képzési terv tartalmazza
  - a tagozat megnevezését;
  - a képzési formát;
  - a képzés időtartamát félévekben;
  - a szakra történő felvétel feltételeit;
  - a kötelező vagy kötött szakpárosítás, illetve társítás leírását;
  - a mintatantervet;
  - a tanulmányi egységek teljesítését lehetővé tevő tanegység(ek) leírását a felvételére (felvételükre), valamint az elvégzésére (elvégzésükre) vonatkozó szabályokkal;
  - az abszolutórium megszerzésének feltételeit, a kritérium-feltételeket.
- 2.2. A tanegységek leírása tartalmazza
  - a tanegység megnevezését;
  - a tanegységért felelős szervezeti egység és oktató megnevezését;
  - a tanegység jellegét;
  - a kontaktórák számát a tantárgy oktatásának szervezeti formái szerinti bontásban;
  - a hallgatói munkaórák számát;
  - a tanegység kreditértékét, illetve kritériumjellegét;
  - a tanegység előfeltételeit és gyenge előfeltételeit;
  - a tanegység tematikáját;
  - a számonkérés és az értékelés módját, és gyakorlat esetén a gyakorlati követelmények pótlásának lehetőségét;
  - a kötelező és ajánlott irodalmat.

- 2.3. A szak moduljainak, tanulmányi egységeinek és tanegységeinek (a továbbiakban együtt: tantervi egység) elvégzési szabályai ki kell térjenek az adott tantervi egység kötelező, kötelezően választható, illetve szabadon választható voltára.

3.A mintatanterv

- 3.1. A szak mintatanterve ajánlást tesz a tanegységek elvégzésének sorrendjére, valamint az elvégzés ütemezésére.
- 3.2. A szak mintatanterve egy félévre nappali tagozaton 27–33 kredit, esti és levelező tagozaton 20–33 kredit teljesítését ajánlhatja.
- 3.3. A szak mintatantervét kötött szakpáros képzés, valamint ajánlott szakpárok esetében úgy kell elkészíteni, hogy a hallgató mindkét szak követelményeit a mintatanterv szerint teljesíteni tudja.
- 3.4. A kötött szakpáros képzés, valamint az ajánlott szakpárok esetében a mintatantervet csak az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság egyetértésével lehet megalkotni, módosítani.

KK 4. §

(1) A képzés tantárgyszerkezete a kötelező, a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakból épül fel.

(2) A szabadon választható tantárgyak kreditértéke az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditpontok legalább 5%-a.

(3) A szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 3. pontja szerint meghatározott szabadon választható tantárgyak kredittartománya terhére intézményi szinten előírható környezetvédelemmel, egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek, informatikai alapismeretek és a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok képzésével, nevelésével kapcsolatos ismeretek elsajátítását biztosító tárgyak felvétele, ha ilyen ismeretek nem szerepelnek a kötelező tantárgyak keretében.

4.Közismereti tárgyak

A szak tantervében biztosítani kell, hogy a hallgatók összesen 6–15 kredit értékű közismereti (általános értelmiségképző, társadalomtudományi, stb.) tanegységeket végezzenek el, amely az alábbi szakterületeket tartalmazhatja:

- jogi alapismeretek;
- gazdasági alapismeretek;
- informatikai alapismeretek;
- filozófia;
- szociológia;
- más bölcsészettudomány;
- természettudomány.

KK. 9. §

A felsőoktatási intézmény az egészséges életmód kialakításához, a rendszeres testmozgáshoz szükséges kötelező testnevelés kritérium jellegű követelményeit, a testnevelési foglalkozások heti óraszámát (vagy az összóraszámot) a tantervben, illetve a tanulmányi és vizsgaszabályzatban határozza meg, ha ilyen követelmények nem tartoznak az alapképzési szak főbb tanulmányi területeihez rendelt szakmai tantárgyakhoz. Az intézmény elfogadhatja a hallgató által az előírt óraszámban intézményen kívül igazoltan teljesített, testneveléssel kapcsolatos tevékenységet, illetve sporttevékenységet.

5.Testnevelés

- 5.1. Azon nappali tagozaton tanulmányokat folytató hallgatók, akik olyan szakon tanulnak, melynek követelményeibe nem tartoznak bele a testnevelési foglalkozások, az abszolutórium kiadásának feltételeként 2 féléven keresztül heti 2 óra általános testnevelési foglalkozáson kötelesek részt venni. A követelmény teljesítése alól orvosilag indokolt esetben, a hallgató írásos kérelmére, az alapkar vezetője adhat felmentést.
- 5.2. Az Egyetemen kívül igazoltan teljesített tevékenységek elfogadásáról – kérelem alapján – az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság dönt.

6.A tanterv és a képzési terv jóváhagyása

- 6.1. A szak tantervét – az 3. számú mellékletben meghatározott kivételekkel – a szakért felelős szervezeti egység kezdeményezésére, a Kari Kreditáviteli Bizottság véleményét figyelembe véve, a képzést folytató kar tanácsa hagyja jóvá.
- 6.2. A képzési tervet a szakért felelős oktató javaslata alapján a szakért felelős oktatási szervezeti egység tanácsa hagyja jóvá.
- 6.3. A szak tantervét és képzési tervét első alkalommal (a szakindítási kezdeményezéssel együtt) az Egyetemi Tanács hagyja jóvá.
- 6.4. A gyógypedagógiai képzések kivételével a tanári képzésekre vonatkozó speciális szabályokat a jelen szabályzat 3. számú melléklete tartalmazza.
- 6.5. A szak tantervében, illetve képzési tervében történt változtatások (egy adott tanegység tematikájának átalakítását kivéve) leghamarabb a következő tanév kezdetével léphetnek hatályba. A tanterv változtatásáról a döntést legkésőbb február 28-ig meg kell hozni, ezen határidő után hozott döntés a következő naptári évben kezdődő tanévtől – kerestfélévben szervezett képzés esetén a következő naptári évben kezdődő félévtől – alkalmazható.

7.Nyilvántartás

- 7.1. A szakok tantervét és képzési tervét (terveit) a Rektori Hivatal Oktatási és Tudományszervezési Osztálya tartja nyilván.
- 7.2. A szakok tantervének változásakor a kari döntést követő 15 munkanapon belül a változást meg kell küldeni az Oktatási és Tudományszervezési Osztályra.
- 7.3. A Minőségbiztosítási Bizottság évente értékeli a tantervben és a képzési tervben bekövetkezett változtatásokat.

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

AZ ÉGYETEMEN OKTATOTT SZAKOK ÉS A KÉPZÉSÉRT FELELŐS SZERVEZETI EGYSÉGEK, OKTATÓK

EGYETEMI SZINTŰ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK

ábrázoló geometria

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Matematika II. Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

alkalmazott matematikus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Matematika II. Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

általános és alkalmazott nyelvészet*

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Általános és Alkalmazott Nyelvészeti Tsz.
szakért felelős oktató:

amerikanisztika

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Angol-Amerikai Intézet
szakért felelős oktató:

angol nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Angol-Amerikai Intézet
szakért felelős oktató:

arab

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Orientalisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

assziriológia

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Ókortudományi Intézet
szakért felelős oktató:

biológiatanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Biológiai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

biológus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Biológiai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

bolgár nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Szláv és Balti Filológiai Intézet
szakért felelős oktató:

cseh nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Szláv és Balti Filológiai Intézet
szakért felelős oktató:

csillagász

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Környezetfizikai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

egyiptológia

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Ókortudományi Intézet
szakért felelős oktató:

elméleti nyelvészet

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató:

észt

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
szakért felelős oktató:

esztétika

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet
szakért felelős oktató:

filmelmélet és filmtörténet

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet
szakért felelős oktató:

filozófia

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Filozófiai Intézet
szakért felelős oktató:

finn

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
szakért felelős oktató:

finnugor

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
szakért felelős oktató:

fizikatanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Fizikai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

fizikus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Fizikai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

földrajtanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Földrajzi Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

francia nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Romanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

geofizikus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Környezetfizikai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

geográfus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Földrajzi Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

geológus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Geológiai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

görög (újgörög) nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Ókortudományi Intézet
szakért felelős oktató:

horvát nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Szláv és Balti Filológiai Intézet
szakért felelős oktató:

indológia

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Ókortudományi Intézet
szakért felelős oktató:

informatikatanári

képzést folytató kar: IK
szakért felelős szervezeti egység: Informatikai Kar
szakért felelős oktató:

informatikus fizikus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Fizikai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

iranisztika

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Orientalisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

japán

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Orientalisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

jogász

képzést folytató kar: ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató:

kémiatanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Kémiai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

kínai

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Orientalisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

kommunikáció

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Művelődéstudományi és Médiatudományi Intézet
szakért felelős oktató:

informatikus könyvtáros (könyvtáros)

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Könyvtártudományi Tanszék
szakért felelős oktató:

környezettan-tanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Környezettan Munkacsoport
szakért felelős oktató:

kulturális antropológia

képzést folytató kar: TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató: Csepeli György, egyetemi tanár

latin nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Ókortudományi Intézet
szakért felelős oktató:

lengyel nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Szláv és Balti Filológiai Intézet
szakért felelős oktató:

levéltár

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Történeti Intézet
szakért felelős oktató:

magyar mint idegen nyelv

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Irodalomtörténeti Intézet
Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
szakért felelős oktató:

magyar nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet
szakért felelős oktató:

matematikanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Matematika I. Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

matematikus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Matematika II. Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

fizikus-mérnök (mérnökfizikus)

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Kémiai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

meteorológus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Környezetfizikai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

mongol

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Orientalisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

művészettörténet

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Művészettörténeti Intézet
szakért felelős oktató:

néderlandisztika

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Germanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

német nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Germanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

néprajz

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Néprajzi Intézet
szakért felelős oktató:

ógörög

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Ókortudományi Intézet
szakért felelős oktató:

olasz nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Romanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

orosz nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Szláv és Balti Filológiai Intézet
szakért felelős oktató:

összehasonlító irodalomtörténet*

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Irodalomtörténeti Intézet
szakért felelős oktató:

pedagógia

képzést folytató kar: PPK
szakért felelős szervezeti egység: Neveléstudományi Intézet
szakért felelős oktató:

politikaelmélet*

képzést folytató kar: TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató: Vida István, egyetemi tanár

politológus

képzést folytató kar: TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató: Vida István, egyetemi tanár

politológus

képzést folytató kar: ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység: Politikatudományi Tanszék
szakért felelős oktató:

portugál nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Romanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

programtervező matematikus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Informatikai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

pszichológia

képzést folytató kar: PPK
szakért felelős szervezeti egység: Pszichológiai Intézet
szakért felelős oktató:

régészet

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Régészettudományi Intézet
szakért felelős oktató:

román nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Romanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

skandinavisztika

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Germanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

spanyol nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Romanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

speciális pedagógia

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Neveléstudományi Intézet
szakért felelős oktató:

szerb nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Szláv és Balti Filológiai Intézet
szakért felelős oktató:

szlovák nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Szláv és Balti Filológiai Intézet
szakért felelős oktató:

szociális munkás

képzést folytató kar: TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató: Darvas Ágnes

szociálpolitika

képzést folytató kar: TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató: Tausz Katalin

szociológia

képzést folytató kar: TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató: Bíró Judot, egyetemi docens

technikatanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Fizikai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

térképész

képzést folytató kar: IK
szakért felelős szervezeti egység: Térképtudományi Tanszék
szakért felelős oktató:

tibeti

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Orientalisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

török nyelv és török történelem

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Orientalisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

történelem

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Történeti Intézet
szakért felelős oktató:

új- és legújabbkori történeti múzeológia

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Történeti Intézet
szakért felelős oktató:

ukrán nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Szláv és Balti Filológiai Intézet
szakért felelős oktató:

vegyész

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Kémiai Tanszékcsoport
szakért felelős oktató:

* :2002-től nem hirdethető meg

FŐISKOLAI SZINTŰ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK

általános szociális munkás

képzést folytató kar: TÁTK
 szakért felelős szervezeti egység:
 szakért felelős oktató: Hegyesi Gábor

alkalmazott fizikus

képzést folytató kar: TTK
 szakért felelős szervezeti egység: Fizikai Tanszékcsoport
 szakért felelős oktató:

angol nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
 szakért felelős szervezeti egység: Angol Nyelvi Tanszék
 szakért felelős oktató: Nádasdnyé dr. Tóth Zsuzsa

angol nyelvtanár♦

képzést folytató kar: BTK
 szakért felelős szervezeti egység: Angol-Amerikai Intézet
 szakért felelős oktató:

angol nyelvtanár♦

képzést folytató kar: BTK
 szakért felelős szervezeti egység: Angol Nyelvi Tanszék
 szakért felelős oktató: Nádasdnyé dr. Tóth Zsuzsa

biológiatanári

képzést folytató kar: TTK
 szakért felelős szervezeti egység: Biológia Tanszékcsoport
 szakért felelős oktató: Szombatiné Kovács Margit

éneketanár

képzést folytató kar: BTK
 szakért felelős szervezeti egység: Zenei Tanszék
 szakért felelős oktató: Zongorné Juhász Irén

éneketanári, karvezetés

képzést folytató kar: BTK
 szakért felelős szervezeti egység: Zenei Tanszék
 szakért felelős oktató: Zongorné Juhász Irén

értelmileg akadályozottak pedagógiája

képzést folytató kar: GYFK
 szakért felelős szervezeti egység: Oligofrénpedagógiai Tanszék
 szakért felelős oktató: Mesterházi Zsuzsa, főiskolai tanár

eszperantó

képzést folytató kar: BTK
 szakért felelős szervezeti egység: Általános- és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék
 szakért felelős oktató:

fizikatanár

képzést folytató kar: TTK
 szakért felelős szervezeti egység: Fizika Tanszékcsoport
 szakért felelős oktató: Radnóti Katalin

fizikus informatikus

képzést folytató kar: TTK
 szakért felelős szervezeti egység: Fizikai Tanszékcsoport
 szakért felelős oktató:

földrajztanár

képzést folytató kar: TTK
 szakért felelős szervezeti egység: Földrajzi Tanszékcsoport
 szakért felelős oktató: Simon Dénes

francia nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Francia Csoport
szakért felelős oktató: Tóth Réka

hallássérültek pedagógiája

képzést folytató kar: GYFK
szakért felelős szervezeti egység: Hallássérültek Pedagógiája Tanszék
szakért felelős oktató: Csányi Yvonne, főiskolai tanár

kémia tanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Kémia Tanszékcsoport
szakért felelős oktató: Róka András

informatikus könyvtáros (könyvtáros)

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Könyvtár Tanszék
szakért felelős oktató: Ládi László

kommunikáció

képzést folytató kar: TÓFK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék
szakért felelős oktató:

látássérültek pedagógiája

képzést folytató kar: GYFK
szakért felelős szervezeti egység: Látássérültek Pedagógiája Tanszék
szakért felelős oktató: Papp Gabriella

logopédia

képzést folytató kar: GYFK
szakért felelős szervezeti egység: Fonetikai és Logopédiai Tanszék
szakért felelős oktató: Lajos Péter

magyar nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Nyelvtudományi Tanszék
Irodalomtudományi Tanszék
szakért felelős oktató: Adamikén dr. Jászó Anna
Dukkon Ágnes

matematikatanári

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Matematika Tanszék
szakért felelős oktató: Pálfalvi Józsefné

művelődésszervező

képzést folytató kar: PPK
szakért felelős szervezeti egység: Oktatásmódszertani Központ
szakért felelős oktató: Nmeth András

művelődésszervező

képzést folytató kar: TÓFK
szakért felelős szervezeti egység: Társadalomtudományi Tanszék
szakért felelős oktató: Kraiciné dr. Szokoly Mária, főiskolai docens

német nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Német Tanszék
szakért felelős oktató: Dávid Gábor Csaba

német nyelvtanár♦

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Germanisztikai Intézet
szakért felelős oktató:

német nyelvtanár*

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Német Tanszék
szakért felelős oktató: Dávid Gábor Csaba

nemzetiségi tanító

képzést folytató kar: TÓFK
szakért felelős szervezeti egység: Idegen Nyelvi és Irodalmi Tanszék
szakért felelős oktató: Kálmánné dr. Bors Irén, főiskolai docens
Bodó Sándroné, főiskolai docens

olasz nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Olasz Csoport
szakért felelős oktató: Fried Ilona

orosz nyelv és irodalom

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Orosz Tanszék
szakért felelős oktató: Vihar Judit

óvodapedagógus

képzést folytató kar: TÓFK
szakért felelős szervezeti egység: Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar
szakért felelős oktató: Jávorné dr. kolozsváry Judit, főiskolai docens

programozó matematikus

képzést folytató kar: IK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató:

pszichopedagógia

képzést folytató kar: GYFK
szakért felelős szervezeti egység: Pszichopedagógiai Tanszék
szakért felelős oktató: Vonetics Anna

pszichológia

képzést folytató kar: PPK
szakért felelős szervezeti egység: Pszichológiai Intézet
szakért felelős oktató:

számítástechnikatanári

képzést folytató kar: IK
szakért felelős szervezeti egység: Számítástechnika Tanszék
szakért felelős oktató: Török Turul

szolfézs

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Zenei Tanszék
szakért felelős oktató: Zongorné Juhász Irén

szomatopedagógia

képzést folytató kar: GYFK
szakért felelős szervezeti egység: Szomatopedagógiai Tanszék
szakért felelős oktató: Benczúr Miklósné

tanító

képzést folytató kar: TÓFK
szakért felelős szervezeti egység: Tanító- és Óvóképző Főiskolai Kar
szakért felelős oktató: Kálmánné dr. Bors Irén

tanulásban akadályozottak pedagógiája

képzést folytató kar: GYFK
szakért felelős szervezeti egység: Oligofrénpedagógiai Tanszék
szakért felelős oktató: Mesterházi Zsuzsa, főiskolai tanár

társadalombiztosítás

képzést folytató kar: ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató:

testnevelés

képzést folytató kar: PPK
szakért felelős szervezeti egység: Testnevelési Központ
szakért felelős oktató: Kelemen Endre

testnevelés-rekreáció

képzést folytató kar: PPK
szakért felelős szervezeti egység: Testnevelési Központ
szakért felelős oktató: Kelemen Endre

történelem

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Történelem Tanszék
szakért felelős oktató: Salamon Konrád

♦ : 2002-től nem hirdethető

SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK, SZAKOSÍTÓ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK**antropológus-humánbiológus**

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Mikrobiológiai Tanszék
szakért felelős oktató:

bankszakjogász

képzést folytató kar: ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
szakért felelős oktató:

biztosítási szakjogász

képzést folytató kar: ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
szakért felelős oktató:

család- és gyermekvédelem pedagógiája

képzést folytató kar: PPK
szakért felelős szervezeti egység: Oktatásmódszertani Központ
szakért felelős oktató: Németh András

demográfus

képzést folytató kar: ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
szakért felelős oktató:

drámapedagógia

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Magyar Irodalomtörténeti Intézet
szakért felelős oktató:

európa jogi szakjogász

képzést folytató kar: ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
szakért felelős oktató:

Európa tanulmányok

képzést folytató kar: TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:
szakért felelős oktató: Haskó Katalin

európai uniós szakfordító és konferencia tolmács

képzést folytató kar: BTK
szakért felelős szervezeti egység: Fordító- és Tolmácsképző Központ
szakért felelős oktató:

felsőoktatási diáktanácsadó

képzést folytató kar: PPK
szakért felelős szervezeti egység: Pszichológiai Intézet
szakért felelős oktató:

fogyatékosok együttnevelési pedagógiája

képzést folytató kar: GYFK
szakért felelős szervezeti egység: Hallássérültek Pedagógiája Tanszék
szakért felelős oktató: Csányi Yvonne

gazdasági büntetőjogi szakjogász

képzést folytató kar: ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
szakért felelős oktató:

geomatematikai szakgeológus

képzést folytató kar: TTK
szakért felelős szervezeti egység: Alkalmazott és Környezetföldtani Tanszék
szakért felelős oktató:

gyermektáncoktató

képzést folytató kar: TÓFK
 szakért felelős szervezeti egység: Ének-zenei Tanszék
 szakért felelős oktató: Kraiciné dr. Szokoly Mária, főiskolai docens

gyógypedagógiai rehabilitációs konzultáns

képzést folytató kar: GYFK
 szakért felelős szervezeti egység: Gyógypedagógiai Pszichológiai Intézet
 szakért felelős oktató: Fonyó Ilona

hagyományismeret oktató

képzést folytató kar: TÓFK
 szakért felelős szervezeti egység: Társadalomtudományi Tanszék
 szakért felelős oktató: Kraiciné dr. Szokoly Mária, főiskolai docens

hallássérült gyermekek korai fejlesztése

képzést folytató kar: GYFK
 szakért felelős szervezeti egység: Hallássérültek Pedagógiája Tanszék
 szakért felelős oktató: Csányi Yvonne

humánmenedzsment

képzést folytató kar: PPK
 szakért felelős szervezeti egység: Pszichológiai Intézet
 szakért felelős oktató:

humánökológus

képzést folytató kar: TTK
 szakért felelős szervezeti egység: Mikrobiológiai Tanszék
 szakért felelős oktató:

játék- és szabadidő pedagógus

képzést folytató kar: TÓFK
 szakért felelős szervezeti egység: Neveléstudományi Tanszék
 szakért felelős oktató: Hunyady Györgyné dr., főiskolai tanár

jogi – igazgatási informatikus

képzést folytató kar: ÁJTK
 szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
 szakért felelős oktató:

jogi szakokleveles közgazdász

képzést folytató kar: ÁJTK
 szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
 szakért felelős oktató:

jogi szakokleveles mérnök

képzést folytató kar: ÁJTK
 szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
 szakért felelős oktató:

jogi szakokleveles orvos

képzést folytató kar: ÁJTK
 szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
 szakért felelős oktató:

környezetvédelmi szakjogász

képzést folytató kar: ÁJTK
 szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
 szakért felelős oktató:

közlekedési szakjogász

képzést folytató kar: ÁJTK
 szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
 szakért felelős oktató:

közoktatási vezető

képzést folytató kar: PPK
 szakért felelős szervezeti egység: Neveléstudományi Intézet
 szakért felelős oktató:

külkereskedelmi szakjogász

képzést folytató kar: ÁJTK
 szakért felelős szervezeti egység: Jogi Továbbképző Intézet
 szakért felelős oktató:

mikrobiológus

képzést folytató kar: TTK
 szakért felelős szervezeti egység: Mikrobiológiai Tanszék
 szakért felelős oktató:

Montessori-pedagógia

képzést folytató kar: PPK
 szakért felelős szervezeti egység: Oktatásmódszertani Központ
 szakért felelős oktató: Németh András

mozgókép és médiakultúra

képzést folytató kar: BTK
 szakért felelős szervezeti egység: Művészetelméleti és Médiakutató Intézet
 szakért felelős oktató:

múzeumpedagógia

képzést folytató kar: PPK
 szakért felelős szervezeti egység: Oktatásmódszertani Központ
 szakért felelős oktató: Németh András

nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus

képzést folytató kar: GYFK
 szakért felelős szervezeti egység: Fonetikai és Logopédiai Tanszék
 szakért felelős oktató: Gereben Ferencné

óvodai környezeti nevelő

képzést folytató kar: TÓFK
 szakért felelős szervezeti egység: Neveléstudományi Tanszék
 szakért felelős oktató: Schottner Ede, főiskolai tanár

óvodapedagógus, fejlesztési

képzést folytató kar: TÓFK
 szakért felelős szervezeti egység: Neveléstudományi Tanszék
 szakért felelős oktató: Jávorné dr. Kolozsváry Judit, főiskolai docens

óvodai szakértő

képzést folytató kar: TÓFK
 szakért felelős szervezeti egység: Neveléstudományi Tanszék
 szakért felelős oktató: Jávorné dr. Kolozsváry Judit, főiskolai docens

pedagógiai pszichológia

képzést folytató kar: PPK
 szakért felelős szervezeti egység: Pszichológiai Intézet
 szakért felelős oktató:

pedagógus szakvizsga

képzést folytató kar: ELTE
 szakért felelős szervezeti egység: Pedagógustovábbképzési és Továbbképzési Tanács
 szakért felelős oktató:

rehabilitációs foglalkoztató terapeuta

képzést folytató kar: GYFK
 szakért felelős szervezeti egység: Szomatopedagógiai Tanszék
 szakért felelős oktató: Benczúr Miklósné

rehabilitációs úszásoktatás

képzést folytató kar: GYFK
 szakért felelős szervezeti egység: Szomatopedagógiai Tanszék
 szakért felelős oktató: Benczúr Miklósné

speciális szolfézs

képzést folytató kar: BTK
 szakért felelős szervezeti egység: Zenei Tanszék
 szakért felelős oktató: Zongorné Juhász Irén

szakokleveles politológus	
képzést folytató kar:	ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység:	
szakért felelős oktató:	
számítástudományi szakinformatikus	
képzést folytató kar:	IK
szakért felelős szervezeti egység:	Információs Rendszerek Tanszék
szakért felelős oktató:	
szociális terepgyakorlat vezetés	
képzést folytató kar:	TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:	
szakért felelős oktató:	Darvas Ágnes
szociális menedzser	
képzést folytató kar:	TÁTK
szakért felelős szervezeti egység:	Szociálismunkás-képző Tanszék
szakért felelős oktató:	Hegyesi Gábor
tanácsadó szakpszichológus	
képzést folytató kar:	PPK
szakért felelős szervezeti egység:	Pszichológiai Intézet
szakért felelős oktató:	
tanító, fejlesztési (differenciáló)	
képzést folytató kar:	TÓFK
szakért felelős szervezeti egység:	Neveléstudományi Tanszék
szakért felelős oktató:	Hunyady Györgyné dr., főiskolai tanár
tantervfejlesztési szakértő	
képzést folytató kar:	PPK
szakért felelős szervezeti egység:	
szakért felelős oktató:	
társadalom és állampolgári ismeretek	
képzést folytató kar:	BTK
szakért felelős szervezeti egység:	Történeti Intézet
szakért felelős oktató:	
társasági szakjogász	
képzést folytató kar:	ÁJTK
szakért felelős szervezeti egység:	Jogi Továbbképző Intézet
szakért felelős oktató:	
tehetségfejlesztési	
képzést folytató kar:	PPK
szakért felelős szervezeti egység:	Oktatásmódszertani Központ
szakért felelős oktató:	Németh András
vezető óvodapedagógus	
képzést folytató kar:	TÓFK
szakért felelős szervezeti egység:	Neveléstudományi Tanszék
szakért felelős oktató:	Jávorné dr. Kolozsváry Judit, főiskolai docens
videókommunikáció	
képzést folytató kar:	TTK
szakért felelős szervezeti egység:	
szakért felelős oktató:	
zoológus	
képzést folytató kar:	TTK
szakért felelős szervezeti egység:	Állatrendszertani és Ökológiai Tanszék
szakért felelős oktató:	

AKKREDITÁLT ISKOLAI RENDSZERŰ FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉSI SZAKOK**csecsemő- és kisgyermeknevelő – gondozó**

képzést folytató kar: TÓFK

szakért felelős szervezeti egység: Neveléstudományi Tanszék

szakért felelős oktató: Jávorné dr. Kolozsváry Judit, főiskolai docens

ifjúságsegítő

képzést folytató kar: TÓFK

szakért felelős szervezeti egység: Társadalomtudományi Tanszék

szakért felelős oktató: Kraiciné dr. Szokoly

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

A (NEM GYÓGYPEDAGÓGIAI) TANÁRI SZAKOK SPECIÁLIS SZABÁLYAI

TR 1. §

(1) A tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés az általános pedagógiai-pszichológiai, a szakmódszertani és az iskolai gyakorlati képzést magában foglaló, egyetemi és főiskolai szintű alapképzésben, illetve kiegészítő alapképzésben folytatható olyan képzés, amely a tanári tevékenység gyakorlására készít fel.

TR. 2. §

(1) Az egyes tudomány-, művészeti és egyéb területek (a továbbiakban: szakterület) alapképzési szakjainak képesítési követelményeit külön jogszabályok határozzák meg.

(2) A tanári képesítés egyetemi vagy főiskolai végzettséget nem ad, a szakterületek alapképzési szakjainak végzettségi szintjét nem változtatja meg.

TR. 3. §

(1) Tanári szakképzettség a szakterületek alapképzési szakjainak képesítési követelményei, valamint - a gyógypedagógiai terület kivételével - az e rendelet mellékletében meghatározott tanári képesítés követelményeinek teljesítése esetén szerezhető.

(2) Az e rendelet mellékletében meghatározott követelményeken túl a szakterületek alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló jogszabályok további követelményeket is meghatározhatnak.

TR. 4. §

(1) A tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés

a) a szakterületek alapképzési szakjaival párhuzamosan vagy - kiegészítő alapképzés keretében - attól időben elkülönülve,

b) a szakterületek alapképzési szakjainak képesítési követelményeiben tanárszakként meghatározott szakon kizárólag a szakterületi képzéssel együtt folyhat.

(2) A tanári képesítés megszerzésének szervezeti kereteit a felsőoktatási intézmény saját hatáskörében szabályozza.

A TANÁRI MODUL SZABÁLYAI

TR. Melléklet

3. A képzés főbb tanulmányi területei és arányai

3.1. Pedagógiai és pszichológiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés

Területei:

a) A pedagógia, a pszichológia és ezek határtudományainak elméleti alapjai: a pszichológia alapjai; a személyiség és fejlődése; a nevelés- és oktatáspszichológia, a nevelés- és oktatásszociológia alapjai; szociálpszichológia az iskolában; a nevelés történeti, filozófiai, elméleti alapjai; az oktatás elméleti alapjai; a hazai oktatás rendszere, irányítása, szabályozása, intézménytípusai; a vezetés- és szervezésemélet, az informatika pedagógiai vonatkozásai.

b) A nevelő tevékenység feladataira felkészítés elmélete és gyakorlata: a tanulók megismerése és differenciált fejlesztése; osztályfőnöki munka; iskolai pedagógiai program kidolgozása, alkalmazása, fejlesztése; iskolai mentálhigiéné, egészséges életvitel, környezeti nevelés; a nehezen nevelhető gyermek; gyógypedagógiai problémák felismerése; gyermek- és ifjúságvédelem; napközi otthoni, tanulószobai és kollégiumi nevelés; tehetséggondozás, felzárkóztatás; felnőttnevelés; médiapedagógia; pályapedagógia.

c) Képességfejlesztés a tanulási-tanítási folyamat tervezése, szervezése, irányítása, értékelése terén: motiválás, aktivizálás, differenciálás, individualizálás; helyi tanterv, tantárgyi programok, taneszközök kidolgozása, alkalmazása, fejlesztése; oktatástechnikai eszközök használata; ellenőrzés, értékelés, osztályozás, mérés.

d) A tanárjelölt személyiségének fejlesztése: önismeret; kommunikáció, beszédtechnika; kapcsolatok kezelése az iskolán belül és kívül, csoportdinamika; nevelői attitűd; mentálhigiéné, konfliktusok kezelése; pedagógiai döntések, vezetés, szervezés; innováció, alkotás.

Időkerete: legalább 330 óra, melyben a dominánsan elméleti, illetve gyakorlati jellegű foglalkozások mennyisége legalább 40-40%.

E tanulmányi terület követelményei minden szakterületen azonosak, így ezeket a tanári képesítés több szakterületen történő megszerzése esetén is csak egyszer kell teljesíteni.

3.2. Szakmódszertan (tantárgypedagógia)

Területei:

a) az adott szakhoz kapcsolódó műveltségi, illetve képzési területe, az ezekből kialakítható tantárgyak oktatásának legfontosabb tartalmi, elméleti, metodikai oktatástechnológiai témakörei, kapcsolódva a szakterületi, illetve a pedagógiai és pszichológiai általános képzés, valamint az iskolai gyakorlatok területeihez is;

b) az adott szakot a rokon szakok, tantárgyak, illetve műveltségterületek vagy szakmacsoportok rendszerében átfogóan, integráltan elhelyező stúdium (pl. ember és társadalom, ember és természet, művészetek, műszaki szakképzés),

c) e rendelet 4. § (1) bekezdése a) pontjában foglalt képzés esetén a fentiekén kívül az adott szakterületi képesítési követelményekben foglalt szakismereteknek az oktatás, illetve szakképzés szempontjából szükséges kiegészítése vagy összerendezése is.

Időkerete: szakonként összesen a 4. § b) pontjában foglalt képzés esetén legalább 120, a 4. § a) pontjában foglalt képzés esetén legalább 150 óra, ebből az a) terület legalább 90 óra, a b) terület legalább 30 óra, a c) terület legalább 30 óra.

A dominánsan elméleti, illetve gyakorlati jellegű foglalkozások mennyisége legalább 40-40%.

1.

1.1. A tanári képzési modult alkotó tanulmányi egységeket – a szakmódszertan kivételével – a Pedagógusképzési és Továbbképzési Tanács javaslata alapján az Egyetemi Tanács hagyja jóvá.

1.2. A tanári képzési modult alkotó nem szakmódszertani tanegységeket a Pedagógusképzési és Továbbképzési Tanács határozza meg.

TR. Melléklet 4.3.

A szakdolgozat olyan szakterületi vagy oktatási-nevelési témájú szakmai feladat megoldása, amelyben a hallgatónak tanúsítania kell, hogy tanulmányaira alapozva, a témájához kapcsolódó szakirodalom, illetve empirikus vizsgálatok vagy tapasztalatok feldolgozásával önállóan képes az adott szak tanításával, valamint a neveléssel összefüggő ismeretanyag szintetizálására és alkotó alkalmazására. A szakdolgozat azonos lehet a szakterületen elfogadott szakdolgozattal, amennyiben az a fenti követelményeknek megfelel.

TR. Melléklet 4.4.

A tanári képesítővizsga a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzést lezáró záróvizsga, illetőleg a 4. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tanár szakokon a záróvizsga önálló része. A tanári képesítővizsgát legalább háromtagú tanári képesítő vizsgabizottság előtt kell letenni, melynek a 3.1. és a 3.2. pontban foglalt területek [ti. a. képzés főbb tanulmányi területei] oktatói is a tagjai.

Két vagy több szak tanári képesítővizsgája összevont vizsgabizottság előtt, egy időben is történhet.

4.5. A tanári képesítővizsgára bocsátás feltételei:

- az adott szakon az intézményi tantervben foglalt szakterületi, valamint az általános követelmények teljesítése;
- a fenti 3. pontban foglalt követelmények [ti. a. képzés főbb tanulmányi területei] teljesítése;
- a pedagógiai és pszichológiai komplex szigorlat letétele;
- a szakdolgozat elkészítése és a 3.1., valamint a 3.2. pontban foglalt területek [ti. a. képzés főbb tanulmányi területei] szerinti bírálattal ellátott értékelése.

TR Melléklet

4.6. A tanári képesítővizsga részei:

- a szakdolgozat megvédése;
- komplex szóbeli vizsga.

A vizsga tárgyai, témái különösen a szakterületi felkészültség pedagógiai alkalmazására, a szakhoz kapcsolódó iskolai tantárgy(ak) tervezésére, oktatására, taneszközre; a hazai oktatás rendszerének, fejlesztésének problémátörténeti és összehasonlító elemzésére; a pedagógiai innovációra; a globális nevelési, oktatási problémákra; az iskolai gyakorlatok tapasztalataira irányulnak.

4.7. A tanári képesítővizsga eredménye

A pedagógiai és pszichológiai komplex szigorlat érdemjegyének, az iskolai gyakorlatokat összegző érdemjegyének, a szakdolgozat és védeése átlageredményének, a komplex szóbeli vizsga érdemjegyének (vagy ennek részleteire adott osztályzatok átlagának) egészre kerekített átlaga.

2.

- 2.1. A tanári képesítővizsga követelményeit a tanári szak és a tanári képzés tanterve közösen határozza meg.
- 2.2. Ha a hallgató tanári szakon tesz záróvizsgát, vagy a szakterületi szakkal egy időben tanári képesítést is kíván szerezni, a záróvizsgának önálló része a tanári képesítővizsga.
- 2.3. Ha a hallgató kiegészítő alapképzésben kíván tanári képzettséget szerezni, a záróvizsga megegyezik a tanári képesítővizsgával.

A GYAKORLÓTANÍTÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI**TR Melléklet 3.3. Iskolai gyakorlatok**

Formái:

a) Iskolában vezetőtanár irányításával végzett csoportos nevelési-oktatási és önálló tanítási gyakorlat: mely a képző intézmény gyakorlóiskolájában vagy az általa felkért iskolában vezetőtanár irányításával csoportosan, illetve egyénileg történik, s az általános és középiskolai, illetve a szakképzésben részt vevő, különböző életkorú és fejlettségű tanulók nevelésével-oktatásával és az adott szakhoz tartozó iskolai tantárgyakkal kapcsolatos tanári munka megfigyelését, elemzését, továbbá az önállóan megtartott tanítási gyakorlatot foglalja magában.

b) Összefüggő egyéni (külső) iskolai gyakorlat: mely az a) pontban foglalttól eltérő, más oktatási-nevelési intézményben a képző intézmény által megbízott pedagógus munkájához kapcsolódóan, az oktatási-nevelési intézmény, a nevelőtestület, illetve a gyermekek vagy tanulók mindennapi tevékenységi körében, időben összefüggő nagyobb egységekben, egyénileg történik.

Időkerete: összesen legalább 150 óra, ebből az a) formában legalább 90 óra, amelyből 45 óra az általános jellegű gyakorlat és szakonként 45 óra az adott szakhoz tartozó tantárgyak tanításával kapcsolatos gyakorlati foglalkozás, ennek keretében 15 óra az önállóan megtartott tanítás; a b) formában legalább 60 óra, illetve 4 hét.

TR Melléklet 4.1.

A 3.3. pontban foglalt iskolai gyakorlatokon belül az a) formában végzett iskolai gyakorlatokon való részvételt a vezetőtanár alkalmanként a hallgató által vezetett hospitálási napló aláírásával igazolja. Az önálló tanítási gyakorlat az intézményi tantervben előírt követelmények teljesítése után kezdődhet meg, zárótanítással fejeződik be, amelyet a vezetőtanár és az intézmény oktatója együttesen, ötfokozatú jeggyel minősít. A b) formában végzett egyéni iskolai gyakorlat elvégzését az intézmény által megbízott pedagógus igazolja.

Az iskolai gyakorlatok egészét ötfokozatú jeggyel értékelt összegző gyakorlati minősítés zárja, amely a hallgató teljesítményeit a 3.3. a) és b) pontban foglalt területeken együttesen veszi figyelembe.

A GYAKORLÓTANÍTÁS SZERVEZÉSE**3.**

- 3.1. A gyakorlati képzés idejének kezdetét és végét a rektor állapítja meg.
- 3.2. Egy vezetőtanárhoz az egyetemi tanárképzésben egy tanévben legfeljebb 6 – lehetőség szerint félévenként nem több mint 3 – hallgató osztható be tanítási gyakorlatra.
- 3.3. A tanárjelöltek gyakorlóintézményi beosztása a kari tanulmányi hivatal feladata.
- 3.4. A gyakorlóintézményi tanárképzési igazgatóhelyettes az egyetemi kurzuskínálatban feltüntetett napon a tanárjelöltek számára értekezletet tart, amelyen ismerteti a gyakorlóintézmény pedagógiai programját és szabályzatát, az egyes vezetőtanárokhoz való beosztást, valamint a félév rendjét.
- 3.5. A tanítási órát előkészítő megbeszélésnek kell megelőznie, és közös értékelésnek kell követnie.
- 3.6. A zárótanításon a vezetőtanáron kívül részt vehet az illetékes szaktanszék tanárképzési felelőse vagy a szaktanszék más megbízott oktatója, a gyakorlóintézmény tanárképzési igazgatóhelyettese vagy megbízottja, továbbá részt vehet a többi tanárjelölt.

- 3.7. A tanárképzési félév végén a gyakorlóintézmény köteles lehetőséget biztosítani a tanárjelöltek számára a gyakorlótanítással kapcsolatos észrevételeik, véleményük kifejtésére.
- 3.8. A tanárjelölt kérésére engedélyezni kell, hogy több tanárszak esetén gyakorlótanítási kötelezettségének különböző gyakorlóiskolákban tehessen eleget.
- 3.9. A vezetőtanár a tanárjelölt féléves munkáját írásos értékeléssel is minősíti. Az értékelést a jelölt a félév végén kézhez kapja.
- 3.10. Az elégtelenre minősített tanítási gyakorlatot a tanárjelölt köteles egy következő félévben megismételni. A megismételt tanítási gyakorlatra másik vezetőtanárhoz, lehetőleg másik iskolába kell a hallgatót beosztani; valamint az érintett szaktanszékről más oktatónak kell a zárótanításon részt vennie.

A HALLGATÓK ÉS A VEZETŐTANÁROK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

4.

- 4.1. A vezetőtanár feladata a tanárjelölt teljes gyakorlóintézményi tevékenységének a tanárjelölttel együtt történő összeállítása, megszervezése, folyamatos szakmai irányítása és ellenőrzése. A vezetőtanár, illetve a gyakorlóintézmény tanárának feladata még – külön felkérésre – bemutató órák tartása is.
- 4.2. A vezetőtanár a tanárjelölttel való első találkozón ismerteti saját vezetőtanári gyakorlatát, a követelményeket, majd mindezek figyelembevételével a jelölttel együtt elkészítik a tanárjelölt foglalkozási programját.
- 4.3. A vezetőtanár a tanárjelölt minden óráján köteles jelen lenni. A tanítási egységen belül legfeljebb két alkalommal, a tanárjelölt kifejezett kérésére, a jelölt az órát a vezetőtanár jelenléte nélkül is megtarthatja. Ennek időpontját a vezetőtanár köteles az iskola vezetőségének bejelenteni, és annak ideje alatt az iskolában, bármikor elérhető helyen tartózkodni.
- 4.4. A vezetőtanár csak akkor avatkozhat be a tanárjelölt óravezetésébe, ha a jelölt alapvető, később ki nem javítható hibát követ el, vagy ha az osztály fegyelmezetlensége olyan mérvű, melyet csak azonnali beavatkozással lehet megszüntetni. Ez a beavatkozás azonban nem veszélyeztetheti a jelölt tekintélyét.
- 4.5. A vezetőtanár köteles a tanárjelölt óravezetésébe beavatkozni, ha a tanárjelölt tevékenysége saját vagy mások testi épségét veszélyezteti.
- 4.6. A vezetőtanár köteles a tanárjelölttel kapcsolatos adminisztrációs teendőket az előírt határidőre elvégezni.
- 4.7. A vezetőtanárok kezdeményezhetik a maguk területén a tanárképzés folyamatos javítását.

5.

- 5.1. A tanárjelölt minden órájára óravázlatot készít, amelyet a vezetőtanárral egyeztet; a vizsgatanítás tervezetét azonban a tanárjelölt önállóan készíti el.
- 5.2. A hallgató iskolai munkájának megkezdése előtt az iskolai házirend szerint köteles megjelenni az iskolában vagy a kijelölt helyen.
- 5.3. Ha a hallgató munkáját váratlan és indokolt akadályoztatás miatt a megszabott időben nem tudja megkezdeni, azt a vezetőtanárnak a munka megkezdése előtt időben jelentenie kell. Minden egyéb esetben legalább egy nappal előbb engedélyt kell kérnie a vezetőtanártól a tanítási óra vagy egyéb előírt foglalkozás elhagyására, elcserélésére.

- 5.4. Ha a hallgató kéri, részére az előhospitálás időszakában a gyakorlóiskolában heti egy szabadnapot kell biztosítani. Ha az órarend erre lehetőséget ad, ez a kedvezmény a gyakorlótanítás egész időtartamára megilletheti a jelöltet.

4. SZÁMÚ MELLÉKLET

A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓKAT TANULMÁNYAIK SORÁN MEGILLETŐ TANULMÁNYI KEDVEZMÉNYEK ÉS AZ EGYETEM ÁLTAL BIZTOSÍTOTT TANULMÁNYI TÁMOGATÁSOK

1.

- 1.1. A hallgató az előadásokról hangfelvételt készíthet, azonban azt csak saját tanulmányai során használhatja fel. A hangfelvétel készítését írásban előre be kell jelenteni.
- 1.2. A hallgató kérésére, a kari fogyatékosügyi felelős döntése alapján személyi segítő lehet biztosítani.
- 1.3. Vizsga esetén az általános felkészülési időt legalább 10%-kal meghaladó hosszúságú időmennyiséget kell biztosítani

FR. 10. §

- a) a súlyos beszédhibás fogyatékos hallgató a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tehet valamennyi vizsgatárgyból. Amennyiben a hallgató a szóbeli vizsga lehetőségét választja, úgy számára a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani;
- b) diszlexiás-diszgráfias hallgató
  1. írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet
  2. ha fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, részleges felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól;
  3. a hallgatónak írásbeli vizsga esetén a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani;
  4. az írásbeli beszámolóknál a számítógép használata megengedett számára;
  5. vizsga esetén a szükséges segédeszközöket biztosítani kell (pl. írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár);
- c) a diszkalkuliás hallgató a számítási feladatok alól felmentést kaphat, esetében a vizsgák alkalmával engedélyezhető mindazon segédeszközök használata, amelyekkel a hallgató a tanulmányai során korábban is dolgozott (táblázatok, számológép, konfiguráció, mechanikus és manipulatív eszközök).

KÜLÖNÖSEN SÚLYOS BESZÉDHIBA ESETÉBEN

2.

- 2.1. A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles lehetővé tenni szóbeli vizsga letétele helyett írásbeli vizsga letételét
- 2.2. A hallgató kérése esetén a kar vezetője dönt a nyelvvizsga-követelmény szóbeli részének elengedéséről.

DISZLEXIA, DISZGRÁFIA ESETÉBEN

3.

- 3.1. A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles
  - lehetővé tenni az írásbeli vizsga helyett a szóbeli vizsga letételét;
  - írásbeli vizsga esetén az írógép vagy számítógép, valamint helyesírási szótár, értelmező szótár használatát engedélyezni.
- 3.2. Írásbeli vizsga esetén a hallgató legalább 4 munkanappal korábban jelzett kérése esetén a tanulmányi osztály gondoskodik az írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár biztosításáról.

DISZKALKULIA ESETÉN**4.**

- 4.1. A hallgató kérésére a tanegység felelőse felmentést adhat a számítási feladatok elvégzése alól.

HALLÁSSÉRÜLT HALLGATÓK ESETÉBEN**FR.8.§**

- a) a szóbeli vizsga helyett biztosítani kell az írásbeli vizsga lehetőségét;
- b) a súlyosan hallássérült (siket) hallgató az idegennyelv-tanulás és az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alól is felmentést kaphat
- c) aki már előző tanulmányi során is tanult idegen nyelvet, de fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat az „A” típusú (szóbeli) nyelvvizsga letétele alól;
- d) a hallgató kérésére a szóbeli vizsgáztatás esetén jelnyelvi tolmácsot kell biztosítani;
- e) az érthetőség és a megértés szempontjából a feltett kérdéseket, utasításokat egyidejűleg szóban és írásban is meg kell jeleníteni a hallgató részére;
- f) minden vizsgáztatás alkalmával szükséges a segédeszközök (pl. értelmező szótár, kalkulátor), a vizuális szemléltetés biztosítása;
- g) szükség esetén a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani.

5.

- 5.1. A hallgató kérésére a vizsgáztató köteles a szóbeli vizsga helyett írásbeli számonkérést alkalmazni.
- 5.2. Szóbeli vizsga esetén, ha a hallgató 4 munkanappal korábban ezt jelzi, a tanulmányi osztály köteles a jelnyelvi tolmácsot, illetve a szükséges segédeszközöket (értelmező szótár, kalkulátor, vizuális szemléltetést lehetővé tevő eszközök) a vizsgára biztosítani.
- 5.3. A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.

LÁTÁSSÉRÜLT HALLGATÓ (VAK, GYENGÉNLTÓ) ESETÉBEN**FR.9. §**

- a) az írásbeli vizsgák helyett a szóbeli vizsga lehetőségét, illetve az írásbeli számonkérés esetén speciális technikai eszközök használatát kell biztosítani
- b) aki már előző tanulmányi során is tanult idegen nyelvet, de fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, részleges felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól;
- c) a fogyatékosága miatt a gyakorlati követelmények teljesítése alól felmentést kaphat, és a gyakorlati követelmények teljesítése megfelelő (nem gyakorlati) követelmények teljesítésével helyettesíthető;
- d) a hallgató mentesíthető a geometriai, szerkesztési feladatok alól, de a szabályok ismerete megkövetelhető;
- e) a kérdések, tételek, hangkazettán, lemezen, pontírásban vagy nagyításban történő hozzáférhetőségét, megfelelő világítást, személyi segítő;
- f) szükség esetén a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani

6.

- 6.1. A hallgató kérésére a vizsgáztató köteles írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga letételét lehetővé tenni.
- 6.2. Írásbeli vizsga esetén, amennyiben a hallgató ezt 4 munkanappal korábban jelzi, a kari tanulmányi hivatal gondoskodik a szükséges speciális eszközök biztosításáról.

- 6.3. A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.
- 6.4. A hallgató kérésére a tanegység felelőse, a helyettesítő követelmények meghatározásával egyidejűleg felmentést adhat a gyakorlati követelmények, valamint a geometriai, szerkesztési feladatok teljesítése alól.

MOZGÁSKORLÁTOZOTT HALLGATÓ ESETÉBEN

FR. 7.§

- a) biztosítani kell az akadálymentes környezetet, a tanuláshoz szükséges feltételeket, valamint –a szabályzatban foglaltak alapján- a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentését, illetve annak más formában történő teljesítését;
- b) helyettesíteni lehet az írásbeli vizsgát szóbelivel, a szóbeli vizsgát írásbelivel;
- c) a hallgató mentesíthető a geometriai, szerkesztési feladatok alól, ha nem tudja a szükséges eszközöket használni;
- d) lehetővé kell tenni az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök (pl. speciális füzetek, írógép, számítógép), illetve kerekesszékekkel vagy más segédeszközzel is megközelíthető, dönthető, állítható csúszásmentes felülettel ellátott asztallap használatát;
- e) szükség esetén a nem fogyatékos hallgatókra vonatkozóan megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt;
- f) szükség esetén személyi segítőt kell biztosítani.

7.

- 7.1. A gyakorlóterületek kijelölésénél a tanszék köteles figyelemmel lenni a mozgáskorlátozott hallgató egyéni állapotából adódó kívánalmakat, így biztosítani kell az akadálymentes környezetet, az elérhetőséget.
- 7.2. A hallgató kérésére, ha szükséges, a tanegység felelőse mentesítheti a mozgáskorlátozott hallgatót a gyakorlati követelmények teljesítés alól, illetve azok más feladattal kiválthatók.
- 7.3. A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles lehetővé tenni
  - a szóbeli vizsga letétele helyett írásbeli vizsga letételét;
  - az írásbeli vizsga letétele helyett szóbeli vizsga letételét;
  - indokolt esetben személyi segítő jelenlétét.
- 7.4. A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.
- 7.5. Az Fr. 7.§ d) pontjában szereplő lehetőség biztosításáról a kari tanulmányi hivatal intézkedik.

8.

- 8.1. A speciális szükségletű hallgatókat tanulmányaik során megillető további kedvezményekről a kari szabályzatok rendelkezhetnek.

5. SZÁMÚ MELLÉKLET

A KÜLFÖLDI HALLGATÓK TANULMÁNYAIRA VONATKOZÓ TOVÁBBI SPECIÁLIS SZABÁLYOK

KülfR. 4. §

...

(2) Részképzésben vesz részt, azaz résztanulmányokat folytat az a külföldi hallgató, aki hazájában hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, és felsőfokú tanulmányai egy részét magyar felsőoktatási intézményben végzi, továbbá azon "A/3" kategóriába sorolt határon túli magyar hallgató, aki szakdolgozat (diplomamunka), illetve doktori értekezés elkészítésére irányuló tanulmányokban vagy kutatómunkában vesz részt.

(4) Külföldi hallgató résztanulmányokat tanulmányi és vizsgakötelezettség előírásával vagy jóváhagyott tanulmányi programmal folytathat.

KülfR. 9. §

(10) Részképzés és általános továbbképzés, kutatómunka esetében az ösztöndíj-folyósítás időtartamát a nemzetközi megállapodások, illetőleg a fogadó felsőoktatási intézménnyel előzetesen egyeztetett tanulmányi program határozza meg.

KülfR. 10.§

(1) A teljes és részképzésre ösztöndíj adományozás meghatározott szakra és intézménybe történik. Az intézmény vagy a szak megváltoztatása csak az adományozó hozzájárulása alapján lehetséges.

(2) A magyar nyelven tanuló külföldi hallgató kérésére a felsőoktatási intézmény engedélyezheti a vizsgák letételét idegen nyelven, ha ez nem teszi szükségessé tolmács közreműködését.

1.

A Külföldi Rendelet 10.§ (2) bekezdésben meghatározott lehetőség biztosításáról a vizsgáztató dönt.

KülfR. 10.§

(3) A felsőoktatási intézmény engedélyezheti a szakmai gyakorlat teljesítését külföldön.

2.

A külföldi szakmai gyakorlat engedélyezéséről a kar oktatási vezetőhelyettese dönt.

KülfR. 10.§

(4) A nem magyar anyanyelvű, államilag finanszírozott képzésben részt vevő hallgató részére - lehetőség szerint legalább a felsőfokú tanulmányok első két évében - biztosítani kell a magyar nyelv tanulásának lehetőségét. A nem magyar anyanyelvű, magyar nyelvű képzésben részt vevő hallgató esetében az Ftv. 95. §-a

(4) bekezdésének *b*) pontjában előírt nyelvismeretként a magyar nyelvtudást kell figyelembe venni.

3.

A Külföldi Rendelet 10.§ (4) bekezdésében foglalt nyelvoktatási feladatokat a Bölcsészettudományi Kar látja el.

KülfR. 10.§

(5) Részképzés és általános továbbképzés esetében az ösztöndíjas külföldi a fogadó felsőoktatási intézménnyel előzetesen egyeztetett tanulmányi programban foglaltak szerint folytathat tanulmányokat.

SR. 4.§

(3) A hallgató résztanulmányokat tanulmányi és vizsgakötelezettség előírásával vagy jóváhagyott tanulmányi, kutatói programmal folytathat.

4.

A részképzésben részt vevő hallgatók fogadónyilatkozatát, a szakmailag illetékes kar, illetve tanszék támogatása esetén a Rektori Hivatal adja ki.

6. SZÁMÚ MELLÉKLET

JUBILEUMI OKLEVELEK ADOMÁNYOZÁSÁNAK SZABÁLYAI

Ftv. 100.§ (4)

A felsőoktatási intézmény arany, gyémánt, vas, illetve rubin díszoklevelet adományozhat annak, aki oklevelét 50, 60, 65 vagy 70 éve szerezte, közmegebecsülésre méltó, megfelel a felsőoktatási intézmény Szabályzatában foglalt követelményeknek, és így a felsőoktatási intézmény hírnevét öregbítette.

1.

- 1.1. A jubileumi oklevél adományozásának feltételeit a kari szabályzatok állapítják meg.
- 1.2. A jubileumi oklevél adományozásáról az érintett kar tanácsa határoz.
- 1.3. A jubileumi oklevél adományozásával kapcsolatos költségeket az érintett kar fedezi.

2.

- 2.1. A jubileumi oklevelet a rektor és a felterjesztő kar vezetője írja alá.
- 2.2. A jubileumi oklevél átadására ünnepi tanácsülés keretében vagy a kari szabályzat szerint más ünnepélyes alkalomkor kerül sor.

7. SZÁMÚ MELLÉKLET

FOGALOMGYŰJTEMÉNY

A Szabályzatban és a Szabályzat alkalmazása során használt fogalmak, és meghatározásuk:

ajánlott szakpár

olyan szakpár, amely nem kötött, de az Egyetem a tantervben, képzési tervben és a kurzuskínálatban biztosítja a szakok együttes elvégezhetőségét

alapozó modul

azon tantárgyak és ismeretek rendezett összessége, melyek elsajátítása nélkülözhetetlen más, az adott szak sajátosságait meghatározó ismeretkörök, illetve modulok szempontjából, illetve amelyekre más (szak)modulok (elsősorban a szakcsoporton belüli szakok moduljai) is ráépíthetők

alapvizsga

a további tanulmányok előfeltételeként előírt, tanórához (kontaktórához) nem kötött vizsga, amelynek tartalmi követelményeit a tanterv rögzíti;
[129/2001.(VII.13.) Korm. rendelet]

beiratkozási időszak

a szorgalmi időszak első hete, amikor a hallgatóknak az iratkozási nyilatkozatukat meg kell tenniük

diplomamunka

ld. záródolgozat

ECTS (European Credit Transfer System)

európai kreditátviteli rendszer, mely megkönnyíti az ECTS alapelveit vállaló intézmények hallgatói számára az európai felsőoktatási intézmények közötti nagyobb hallgatói mozgásszabadságot

egyéni hallgatói tanulmányi munkaidő

a hallgatói tanulmányi munka azon része munkaórákban kifejezve, melyet a hallgató átlagosan a tanórán (kontaktórán) kívül önállóan végez a tananyag elsajátítása és a követelmények teljesítése érdekében (beleértve a vizsgaidőszakban a tanulásra fordított időt)

egyéni tanrend

az intézményi tanulmányi és vizsgaszabályzat, valamint a tantervi előírások lehetőséget adhatnak a hallgatónak arra, hogy minden tanulmányi időszakra - a szabályzatokban és tantervekben meghatározott feltételek mellett - egyénileg válasszon a felajánlott tanulmányi kötelezettségek közül

elbocsátás

a hallgató szakos tanulmányainak tanulmányi okból történő megszüntetése

elemi alapozó tárgy

olyan, a tanterv által meghatározott tárgy, mely esetében a hallgató az ismeretekből beszámolóval is számot adhat, és ezzel a részvétel alól felmentést kaphat

előadás

olyan tanóra, amelynek során elsődlegesen az oktató szóbeli magyarázata segíti az ismeretek elsajátítását

előfeltétel

a tantervi egység felvételének feltétele, legfeljebb három elvégzett tantervi egység

előhospitálás

a tanítási gyakorlatnak a tanári munka megismerésére és elemzésére szolgáló időszaka

erős előfeltétel

olyan előfeltétel, melynek teljesítése a tantervi egység felvételének feltétele

feladatmegoldó gyakorlat

olyan gyakorlat, amelyen a hallgatók speciális eszköz használata nélküli feladatmegoldást gyakorolják

gyakorlat

olyan kurzus, amely gyakorlati órákból áll

gyakorlati óra

olyan tanóra, amelynek során a hallgatók önálló munkavégzése is követelmény

gyakorlati jegy

gyakorlatot lezáró érdemjegy

gyenge előfeltétel

olyan előfeltétel, melynek teljesítése a tantervi egység teljesítésének a feltétele és nem a felvételének

hallgatói jogviszony

a felsőoktatási intézmény és a magányszemély közötti jogviszony, melyhez speciális jogok és kötelezettségek fűződnek

(összes) hallgatói tanulmányi munkaidő

átlagos (tehetségű, felkészültségű, átlagosan elvárható teljesítménnyel tanuló) hallgató számára a tanulmányi munka sikeres elvégzéséhez (átlagos körülmények között) szükséges idő munkaórákban kifejezve, vagyis a tanóra (kontaktóra) és az egyéni hallgatói tanulmányi munkaóra együtt

hallgatói munkaóra

a szakmai ismeretek elsajátításához szükséges, a hallgató által egyénileg felhasznált tanulmányi idő

intézmény

az egyetem, illetve a főiskola, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 1. számú mellékletében felsoroltak szerint

iratkozási lap

a hallgatók beiratkozására, létszámnyilvántartására és az első beiratkozás után beállott adatváltozások feltüntetésére szolgál (134/1964. MM utasítás)

javítás felülvizsgálata

a hallgató írásbeli dolgozatában foglaltak hallgató kérésére történő ismételt értékelése, a javítási hibák korrigálásának lehetősége

képzési forma

alapképzés, kiegészítő alapképzés, oklevéllel rendelkezők számára hirdetett alapképzés, szakirányú továbbképzés, akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés

képzési terv

a szak tantervének egy adott tagozaton, egy adott képzési formában történő teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer

kihagyás

a hallgató nem iratkozik be, és hallgatói jogviszonya szünetel

kivételes tanulmányi rend

a kérelem alapján a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó speciális feltételrendszer

kollokvium

előadást lezáró számonkérés

kötelező szakkpár

annak előírása, hogy egy szak mellett másik szakot is el kell végezni

kötelező tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése nélkül a végbizonyítvány nem adható ki, és a hallgató a teljesítéshez nem választhat a különböző tantervi egységek közül

kötelezően választható tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése nélkül a végbizonyítvány nem adható ki, és a hallgató a teljesítéshez különböző tantervi egységek közül választhat

kötött szakkpár

két szak együttes végzésének előírása

közoktatási gyakorlat

olyan, közoktatási intézményben elvégzendő gyakorlat, melynek során az intézmény pedagógusai irányítják a hallgató munkáját, a szakterület kijelölt oktatóinak szakmai közreműködésével

kredit

a tanulmányi kötelezettségek teljesítésére irányuló hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, az összes hallgatói tanulmányi munkaidővel arányos mérőszám; a Kreditrendeletnek és a nemzetközi konvenciónak megfelelően 30 munkaóra jelent 1 kreditet

kreditallokáció

a tantervben szereplő tanulmányi kötelezettségek teljesítéséhez átlagosan szükséges összes hallgatói tanulmányi munka megállapítása és az annak megfelelő kreditek hozzárendelése

kreditgyűjtés (kreditakkumuláció)

kreditek gyűjtése a tanulmányok végzése során. Minden egyes tanulmányi időszakban a megszerzett kreditek hozzáadódnak a korábban megszerzett kreditekhez mindaddig, amíg a hallgató az összes, az oklevél megszerzéséhez (a kötelezően elsajátítandó ismeretanyaghoz rendelt krediteket is magába foglaló) előírt számú kreditet el nem éri

kreditindex

a tanulmányokat értékelő mutató, $KI = \frac{\sum (\text{teljesített\_kredit} * \text{éremjegy})}{\text{félévszám} * 30}$

kritériumfeltétel

olyan feltételek összessége, amelyek nélkül a hallgató bizonyos tanulmányai nem folytathatóak; kritériumfeltétel teljesítéséért kredit nem jár

kritériumtárgy

olyan tantervi egység, melynek teljesítése nélkül a hallgató bizonyos tanulmányai nem folytathatóak

kurzus

a tanegység teljesítésére egy adott tanulmányi időszakban meghirdetett, adott oktató által adott helyen, időpontban, adott periodicitással megtartott foglalkozások összessége

laboratóriumi gyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során speciális műszereket és eszközöket használnak a hallgatók

leckekönyv

a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok igazolására szolgáló eredeti okirat (134/1964. MM utasítás)

megszakítás

a hallgatói jogviszony szünetelése

mintatanterv

a tantervben szereplő tárgyak olyan elosztása félévekre, amelyet átlagos ütemben haladni akaró

hallgató úgy követhet, hogy eleget tesz minden tantárgy felvételénél az előtanulmányi követelményeknek, minden félévben 30 (± 3) kreditet teljesít, és tanulmányi követelményeit a képesítési követelményekben meghatározott képzési idő alatt fejezi be

mintatantervtől elmaradt hallgatók száma

azon hallgatók száma, akik számára egy tanegység teljesítése kötelező vagy kötelezően választható és a tanegységet nem végzik el a mintatantervben megjelölt félévig

mintatanterv szerinti előrehaladás lehetősége

a mintatantervben szereplő tanegységek ütközés nélküli felvételére vonatkozó lehetőség

mintatanterv szerinti tárgyfelvétel

a mintatantervben szereplő tanegységek a mintatantervben meghatározott félévben történő felvétele, mely független attól, hogy a hallgató más kurzusokat a mintatantervtől eltérően vesz fel

modul

a szak tantervét alkotó legfelsőbb szintű egység, amely olyan tantárgyakat, részmodulokat foglal magában, amelyek tematikailag, a szak képzési célját illetően vagy valamilyen specializáció céljából rokon ismereteket, vagy több szak közös ismeretanyagát foglalják össze; a modulok lehetnek egymásra épülők, egymást helyettesítők, egymást tartalmazhatják;

nem szakmai tantervi egység

olyan tanegység, mely a szak elvégzéséhez nem előírt;

nyelvi alapvizsga

a nyelvszakokon a szak nyelvéből letett olyan – általában több előfeltételre támaszkodó – vizsga, amely az alapvető nyelvi készségek és ismeretek meglétét ellenőrzi; egyes tantervekben nyelvi szűrővizsga vagy etalonvizsga néven vagy más alkalmas elnevezéssel is szerepelhet

nyelvi záróvizsga

nem nyelvszakokon – vagy nyelvszakokon nem a szak nyelvéből letett – olyan, általában kritériumfeltétel-jellegű vizsga, amely az alapvető nyelvi készségek és ismeretek meglétét ellenőrzi

oklevél

a felsőfokú végzettséget és szakképzettséget igazoló okirat

oklevél melléklete, oklevélmelléklet

az oklevélmelléklet olyan okirat, mely tanúsítja az oklevél megszerzése során elvégzett tanegységeket, azok adataival együtt

oklevél-mintalap

a dékáni (főigazgatói) hivatal által kitöltött kézirat, az oklevél kiállításához (134/1964. MM utasítás)

oklevélnyilvántartó könyv

az intézmény által kiadott oklevelek nyilvántartására szolgáló, nem selejtehető (200 lapos) könyv, amit a rektori (igazgatói) hivatal vezet és minden naptári év végén lezár (134/1964. MM utasítás)

párhuzamos felvételi kötelezettség

annak előírása, hogy két (vagy több) tanegységet ugyanazon félévben kell elvégezni

pedagógus

a közoktatási intézmények megfelelő szakmai tevékenységet végző dolgozó (tanár, tanító, óvodapedagógus, pszichológus, konduktor, stb.)

program

tanegységek olyan egysége, melyek egy adott specializált szakterületi ismeretek elsajátítását teszik lehetővé

szabadon választható tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése a végbizonyítvány megszerzéséhez nem kötelező (az érte kapott kredit természetesen beszámítható)

szakdolgozat

ld. záródolgozat

szakmai gyakorlat

olyan, a hallgató által elsajátítandó szakmához tartozó feladatok elvégzését élethű körülmények között biztosító gyakorlat, melynek során a hallgató munkáját a gyakorlati helyszín alkalmazottja(i) irányítja (irányítják)

szakmai tanegység

olyan tanegység, melynek teljesítése a szakon elő van írva;

számítógépes gyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során a hallgatók számítógépet használnak a feladat elvégzéséhez, azonban más speciális műszert nem igényelnek

személyi iratgyűjtő

a hallgatóra vonatkozó összes személyi iratok, okiratok, jellemzések, határozatok stb. gyűjtője (134/1964. MM utasítás)

szeminárium

olyan gyakorlat, amely elsődlegesen a hallgató és az oktatói közötti szóbeli kommunikációra épül

szigorlat

szakmai ismeretek átfogó, szintetizált ismeretét számon kérő vizsga (a záróvizsga előtti időszakban)

szigorlati jegyzőkönyv

többtárgyas szigorlatok eredeti, nem selejtezhető bizonylata (134/1964. MM utasítás)

szorgalmi időszak

a tanórák megtartására szolgáló 15 hetes időszak

tanegység

egy minősítéssel záruló, tovább nem bomló, általában egy féléves időszak alatt teljesíthető adott szakmai követelmény

tanegység jellege

a tanegységek egy jellemzője, mely leírja a tanegység megvalósítását: tantárgy, szigorlathoz rendelt tanegység, terepgyakorlat, szakmai gyakorlat, közoktatási gyakorlat, záródolgozat

tanóra (kontaktóra)

a tantervben szereplő tanulmányi kötelezettségek oktató közreműködését igénylő foglalkozásain való részvétel ideje

tantárgy (tárgy, tanegység, kompetencia-modul)

a szak tantervi felépítésének szakmai alapegysége, amelyhez felvételi és teljesítési feltételek köthetők

tanterv

a képesítési követelmények teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer

tantervi egység

a modul, a tanulmányi egység, a tanegység

tanulmányi átlag

a hallgató tanulmányainak minősítő mutatója, $TA = \frac{\sum(\text{teljesített\_kredit} * \text{érdemjegy})}{\sum \text{teljesített\_kredit}}$

meghatározott időszakra számolható.

tanulmányi egység

összetartozó szakmai tartalmú tanegységek összessége

tanulmányi időszak (félév)

az az időszak, amelyre a hallgató beiratkozik, tantárgyakat vesz fel (a mintatanterv alapján, vagy attól eltérően, de az előtanulmányi rendet betartva), és a tanulmányi időszak befejezéséig eleget tesz az egyes tantárgyak tanulmányi követelményeinek

tanulmányi ügy, eljárás

a hallgató kezdeményezésére vagy hivatalból indított tanulmányi tárgyú eljárás, ide nem értve a hallgató tudásának értékelését

tárgyfelvétel

az elvégezni kívánt kurzusokra történő jelentkezés, és azok indexbe történő bejegyzése

tárgyfelvételi időszak

a szorgalmi időszak első két hete, amikor lehetőség van a tárgyfelvételre

társított szakok

azok az egyetemi és főiskolai szintű szakok, amelyekben első alapképzésben a tanulmányokat egy másik szakkal egyszerre (meghatározott szakokon két félév más szakon folytatott tanulmányok után) kell megkezdeni és befejezni

terepgyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során a hallgatók csoportja oktatói irányítás mellett a természetes környezetben szerzi meg és gyakorolja a szakmai ismerteket

törzskönyv

a leckekönyv adatainak hiteles másolati nyilvántartása, a leckekönyv- és az oklevélmásolatok nem selejtezhető bizonylati alapja (134/1964. MM utasítás)

törzskönyvi névmutató

a hallgatók betűszerinti nyilvántartására és a törzskönyvek kezelésének megkönnyítésére szolgáló, nem selejtezhető segédkönyv (134/1964. MM utasítás)

utóvizsga

sikertelen vizsgának ugyanabban a vizsgaidőszakban történő ismételt teljesítési kísérlete

utóvizsgajegy

az utóvizsga engedélyezésére, az utóvizsgadíj lerovására és az eredmény közlésére szolgáló nyomtatvány (134/1964. MM utasítás)

x) *végbizonyítvány (abszolutórium):*

a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és - a nyelvvizsga letételének és szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével - más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt kreditpontok kivételével a képesítési követelményekben előírt kreditpontok (ezen belül a kötelező és kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt összes kreditpont) megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett. A végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény vezetője - karokra tagozódó felsőoktatási intézményben az intézményvezető által átadott hatáskörben a dékán, kari főigazgató - írja alá a hallgató leckekönyvében. vendéghallgató más felsőoktatási intézmény hallgatója, aki tanegységek elvégzésére intézményközi megállapodás vagy a tanegységért felelős szervezeti egység vezetőjének eseti engedélye alapján jogosult

vizsgaeredmény-nyilvántartó lap

a dékáni (főigazgatói) hivatal által vezetett összesítő nyomtatvány; egy tanulócsoporthoz egy félévi vizsgatárgyainak, összes vizsgaeredményeinek és a szükséges statisztikai adatoknak a nyilvántartására szolgál (134/1964. MM utasítás)

vizsgahalasztás

a vizsgajelentkezés törlése

vizsgaidőszak

a vizsgák letételére szolgáló hét hetes időszak

vizsgakurzus

a szigorlathoz, az alapvizsgálóhoz, a nyelvi alapvizsgálóhoz és a nyelvi záróvizsgálóhoz rendelt tanegység teljesítésének alapegysége; továbbá az a kari szabályzatban biztosítható vizsgalehetőség, amelynek során a kollokviummal záruló kurzust egy korábbi félévben felvevő, de nem teljesítő hallgató a kurzus teljesítését kontaktórák meghirdetése nélkül kísérelheti meg.

vizsgalap

egy tantárgy tanulócsoportonkénti vizsgaeredményének nyilvántartására szolgáló nyomtatvány, amelyet a szükségletnek megfelelő példányban a tanszék vagy a dékáni (főigazgatói) hivatal állít ki (134/1964. MM utasítás)

záródolgozat

a képesítési követelmény által előírt tartalmú, a tanulmányok lezárásakor írt dolgozat (más néven: szakdolgozat, diplomamunka)

záróvizsga

a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges szóbeli számonkérés, amelynek során a jelöltnek tanúságot kell tennie, hogy a képesítéshez szükséges tudással rendelkezik, és a tanult ismereteket alkalmazni tudja

záróvizsga-jegyzőkönyv

a záróvizsga lefolyásának és a záróvizsga-bizottság határozatának eredeti, nem selejtezhető bizonylata(inak összessége) (134/1964. MM utasítás)

8. SZÁMÚ MELLÉKLET SZAKOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

1.

- 1.1. Szakért felelős szervezeti egység lehet
  - tanszék;
  - intézet, tanszékcsoport;
  - kar (több karhoz kapcsolódó képzés esetén az egyik kijelölt kar a szakfelelős).
- 1.2. Szakért felelős oktató (szakfelelős) az Egyetemmel teljes munkaidejű közalkalmazotti jogviszonyban álló, oktatói munkakörben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező és a Magyar Akkreditációs Bizottság szakterületi követelményrendszerének eleget tevő személy (a szakos képzést biztosító oktatási szervezeti egység vezetője vagy más megbízott vezető) lehet.
- 1.3. A szakfelelős személyét az Egyetemi Tanács a szakért felelős szervezeti egység előterjesztésére, a képzést folytató kar javaslatára bízza meg és menti fel.
- 1.4. A szakos képzés szintjeit, célját, a szakon megszerezhető oklevélben szereplő szakképzettséget, a szakhoz rendelt képzési időt (a képzés volumenét), a kurzuskínálati órák és kreditek számát, a képzés főbb tanulmányi területeit, az ismeretek ellenőrzésének sajátosságait a képesítési követelmények határozzák meg.

129/2001. (VII. 13.) Korm. rendelet 1. §

E rendelet alkalmazásában:

h) társított szakok: azok az egyetemi és főiskolai szintű szakok, amelyeken első alapképzésben a tanulmányokat egy másik szakkal egyszerre (meghatározott szakokon két félév más szakon folytatott tanulmányok után) kell megkezdeni és befejezni.

KR 4.§

(6) Párhuzamosan két szakon végzett tanulmányok esetén egy adott tanulmányi kötelezettség sikeres teljesítése hozzájárulhat mindkét szakon a kreditgyűjtéshez.

2.

- 2.1. A szak – a képesítési követelmények által meghatározott módon – lehet:
  - csak önállóan elvégezhető szak,
  - társított szak,
  - szakpárban is elvégezhető szak.
- 2.2. Csak önállóan elvégezhető szak esetében az előírt szakos tanulmányokat – a kreditelismerés esetének kivételével – nem változtatja meg, ha a hallgató más szakon is tanulmányokat folytat.
- 2.3. Kötötten társított szak az a társított szak, amelyen csak adott szak(ok)kal együttesen lehet tanulmányokat folytatni.
- 2.4. A szakpárban is elvégezhető szak olyan szak, melyen a tanulmányok önállóan és más szakkal együttesen is végezhetőek, és a hallgató ezen szakon előírt kötelezettségeit – a kreditelismerés esetén túl is – megváltoztatja a másik szakon folytatott tanulmányok.
- 2.5. Kötött szakpáros képzés esetén a hallgató adott szakokon kezdi meg tanulmányait, és ugyanezeket a szakokon köteles azt befejezni; kivéve, ha a hallgató önhibáján kívül szakváltásra kényszerül. Kötött szakpáros képzés az, amelyet az egyetem ilyenként hirdet meg.

- 2.6. A képzés kötött szakpáros képzésként történő folytatásának előírásakor nem lehet előírni olyan párosítási feltételt, mely mindenképpen költségtérítéses képzésben való részvételt eredményez.
- 2.7. A társított és a szakpárban is elvégezhető szakok esetében a szak tantervében rögzíteni kell, hogy melyek az ún. ajánlott szakpárok, melyek elvégzését az Egyetem támogatja.
- 2.8. Az ajánlott szakpárokról az érintett kar(ok együttes) javaslata alapján az Egyetemi Tanács dönt.

TARTALOMJEGYZÉK

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ.....	2
<i>A SZABÁLYZAT HATÁLYA .....</i>	<i>2</i>
<i>ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK .....</i>	<i>3</i>
<i>KARI SZABÁLYZAT .....</i>	<i>3</i>
<i>TANULMÁNYI ÉS VIZSGAÜGYEK BEN ELJÁRÓ SZERVEK.....</i>	<i>3</i>
<i>A KARI TANULMÁNYI BIZOTTSÁG .....</i>	<i>3</i>
<i>A KARI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG .....</i>	<i>5</i>
<i>AZ EGYETEMI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG .....</i>	<i>7</i>
<i>A JOGORVOSLATI ELJÁRÁS .....</i>	<i>7</i>
<i>MÉLTÁNYOSSÁG .....</i>	<i>8</i>
II. A HALLGATÓI JOGVISZONY.....	8
<i>A HALLGATÓI JOGVISZONY LÉTREJÖTTE.....</i>	<i>9</i>
<i>FELVÉTEL, ÁTVÉTEL .....</i>	<i>9</i>
<i>A SZAKOS JOGVISZONY.....</i>	<i>11</i>
<i>AZ ALAPKAR .....</i>	<i>12</i>
<i>A HALLGATÓI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE .....</i>	<i>12</i>
<i>SAKLEADÁS, SZAKVÁLTOZTATÁS.....</i>	<i>12</i>
<i>ELBOCSÁTÁS .....</i>	<i>12</i>
<i>KIZÁRÁS.....</i>	<i>13</i>
<i>TÖRLÉS A HALLGATÓI NÉVSORBÓL.....</i>	<i>13</i>
<i>A HALLGATÓI JOGVISZONY SZÜNETELTETÉSE .....</i>	<i>13</i>
<i>A BEIRATKOZÁS.....</i>	<i>14</i>
<i>KIHAGYÁS.....</i>	<i>15</i>
<i>VENDÉGHALLGATÁS .....</i>	<i>15</i>
III. A KÉPZÉSEK SZERKEZETE	17
<i>A TANTERVI EGYSÉGEK .....</i>	<i>17</i>
<i>A TANEGYSÉG.....</i>	<i>17</i>
<i>KURZUS, VIZSGAKURZUS.....</i>	<i>18</i>
<i>SAKMAI GYAKORLAT, KÖZOKTATÁSI GYAKORLAT.....</i>	<i>18</i>
<i>A KREDIT .....</i>	<i>18</i>
<i>A TANTERV, A KÉPZÉSI TERV ÉS A MINTATANTERV.....</i>	<i>19</i>
<i>A SZAK.....</i>	<i>20</i>
<i>A KÉPZÉSI FORMÁK, A KÉPZÉS IDŐTARTAMA .....</i>	<i>21</i>
IV. A TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGEK.....	22
<i>A TANÉV RENDJE .....</i>	<i>22</i>
<i>A TANEGYSÉGEK BEVEZETÉSE .....</i>	<i>23</i>
<i>A KURZUSOK MEGHIRDETÉSE.....</i>	<i>23</i>
<i>ELŐZETES KURZUSKÍNÁLAT.....</i>	<i>24</i>
<i>ELŐZETES KURZUSFELVÉTEL .....</i>	<i>24</i>
<i>A VÉGLEGES KURZUSKÍNÁLAT .....</i>	<i>25</i>
<i>A KURZUSFELVÉTEL .....</i>	<i>25</i>
<i>FOGLALKOZÁSOK .....</i>	<i>28</i>
<i>A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSE, A VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI.....</i>	<i>29</i>
<i>A GYAKORLATI JEGY .....</i>	<i>32</i>
<i>A KOLLOKVIUM ÉS SZIGORLAT.....</i>	<i>32</i>
<i>AZ IDEGEN NYELVI KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSE .....</i>	<i>37</i>
<i>A KIVÉTELES TANULMÁNYI REND .....</i>	<i>38</i>
<i>A TANULMÁNYI ÁTLAG, A KREDITINDEX.....</i>	<i>40</i>
<i>MÁS SZAKON, MÁS INTÉZMÉNYBEN, A MINTATANTERVTŐL ELTÉRŐEN FOLYTATOTT TANULMÁNYOK SORÁN TELJESÍTETT TANEGYSÉGEK ELISMERÉSE.....</i>	<i>41</i>
V. A SZAKOS TANULMÁNYOK BEFEJEZÉSE.....	43
<i>A VÉGBIZONYÍTVÁNY (ABSZOLUTÓRIUM).....</i>	<i>43</i>
<i>A ZÁRÓDOLGOZAT (SAKDOLGOZAT, DIPLOMAMUNKA).....</i>	<i>43</i>

<i>A ZÁRÓVIZSGA</i>	46
<i>A SIKERTELEN ZÁRÓVIZSGA MEGISMÉTLÉSE</i>	49
<i>A ZÁRÓVIZSGA-BIZOTTSÁG</i>	49
<i>AZ OKLEVÉL</i>	50
VI. A DÍSZ- (JUBILEUMI) OKLEVÉL	52
VIII. KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓK KÉPZÉSÉRE	52
IX. NYILVÁNTARTÁS, INTÉZMÉNYI TÁJÉKOZTATÓ, TANÁCSADÁS	52
X. HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK	53
1. SZÁMÚ MELLÉKLET A TANTERV ÉS A KÉPZÉSI TERV FELÉPÍTÉSE	55
2. SZÁMÚ MELLÉKLET AZ EGYETEMEN OKTATOTT SZAKOK ÉS A KÉPZÉSÉRT FELELŐS SZERVEZETI EGYSÉGEK, OKTATÓK	58
<i>EGYETEMI SZINTŰ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK</i>	58
<i>FŐISKOLAI SZINTŰ ALAPKÉPZÉSI SZAKOK</i>	65
<i>SZAKIRÁNYŰ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK, SZAKOSÍTÓ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAKOK</i>	69
<i>AKKREDITÁLT ISKOLAI RENDSZERŰ FELSŐFOKÚ SZAKKÉPZÉSI SZAKOK</i>	73
3. SZÁMÚ MELLÉKLET A (NEM GYÓGYPEDAGÓGIAI) TANÁRI SZAKOK SPECIÁLIS SZABÁLYAI 74	
<i>A TANÁRI MODUL SZABÁLYAI</i>	74
<i>A GYAKORLÓTANÍTÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI</i>	76
<i>A GYAKORLÓTANÍTÁS SZERVEZÉSE</i>	76
<i>A HALLGATÓK ÉS A VEZETŐTANÁROK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI</i>	77
4. SZÁMÚ MELLÉKLET A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓKAT TANULMÁNYAIK SORÁN MEGILLETŐ TANULMÁNYI KEDVEZMÉNYEK ÉS AZ EGYETEM ÁLTAL BIZTOSÍTOTT TANULMÁNYI TÁMOGATÁSOK	79
<i>KÜLÖNÖSEN SÚLYOS BESZÉDHIRA ESETÉBEN</i>	79
<i>DISZLEXIA, DISZGRÁFIA ESETÉBEN</i>	79
<i>DISZKALKULIA ESETÉN</i>	80
<i>HALLÁSSÉRÜLT HALLGATÓK ESETÉBEN</i>	80
<i>LÁTÁSSÉRÜLT HALLGATÓ (VAK, GYENGÉNLTÁTO) ESETÉBEN</i>	80
<i>MOZGÁSKORLÁTOZOTT HALLGATÓ ESETÉBEN</i>	81
5. SZÁMÚ MELLÉKLET A KÜLFÖLDI HALLGATÓK TANULMÁNYAIRA VONATKOZÓ TOVÁBBI SPECIÁLIS SZABÁLYOK	82
6. SZÁMÚ MELLÉKLET JUBILEUMI OKLEVELEK ADOMÁNYOZÁSÁNAK SZABÁLYAI	83
7. SZÁMÚ MELLÉKLET FOGALOMGYŰJTEMÉNY	84
8. SZÁMÚ MELLÉKLET SZAKOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK	91
TARTALOMJEGYZÉK	93